

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

SUZUŠ BRATISLAVA

SZUŠ BUČANY

OBSAH

Hudobný odbor	5
Hudobný odbor – HRA NA BICIE.....	7
1. ročník I. stupeň, prvá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH, HRA Z LISTU ...	12
2. ročník I. stupeň, prvá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH.....	14
3. ročník I. stupeň, prvá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH.....	15
4. ročník I. stupeň, prvá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH.....	17
1. ročník I. stupeň, druhá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH	18
2. ročník I. stupeň, druhá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH	20
3. ročník I. stupeň, druhá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH	21
4. ročník I. stupeň, druhá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH	23
1.ročník Štúdium pre dospelých - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH	24
2.ročník Štúdium pre dospelých - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH	26
3.ročník Štúdium pre dospelých - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH	27
4.ročník Štúdium pre dospelých - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH	29
Hudobný odbor – HRA NA KLAVÍRI	31
Prípravné štúdium 1A 1.ročník.....	31
Prípravné štúdium 1A 2.ročník - HRA NA KLAVÍRI.....	35
I. stupeň, 1. časť, 1.ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU	43
I. stupeň, 1. časť,2.ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU	46
I. stupeň, 1. časť,3.ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU	48
I. stupeň, 1. časť,4.ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU	51
I. stupeň, 2. časť, 1.ročník . HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU	53
I. stupeň, 2. časť,2.ročník. - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU	56
I. stupeň, 2. časť,3.ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU	60
I. stupeň, 2. časť,4.ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU	63
Hudobný odbor – Hra na dychových nástrojoch.....	66
Plán činnosti HO – Hra na dychových nástrojoch pri SZUŠ Ružová dolina 29 v Bratislave	66
1.ročník, I. Stupeň základného štúdia - Hra na dychových nástrojoch, ISCED 1 B	72
2.ročník, I. Stupeň základného štúdia - Hra na dychových nástrojoch, ISCED 1 B	74
3.ročník, I. Stupeň základného štúdia - Hra na dychových nástrojoch, ISCED 1 B	76
4.ročník, I. Stupeň základného štúdia - Hra na dychových nástrojoch, ISCED 1 B	77
Hudobný odbor – HUDOBNÁ NÁUKA.....	79

Učebné osnovy hudobnej náuky – projektového vyučovania.....	79
Učebný plán HN SZUŠ - Rúžová dolina 29	97
Hudobný odbor – HLASOVÁ VÝCHOVA	100
1. ročník I. stupeň základného štúdia našej súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B ..	100
2. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B.....	102
3. ročník I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy,	103
Hudobný odbor - SPEV	104
Plán činnosti SPEVÁCKEHO ODB. pri SZUŠ Ružová dol. 29 v Bratislave pre 2015/2016	104
1. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B.....	107
2. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B.....	110
3. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B.....	112
Študijné zamerania hudobného odboru	118
Súťaže, Dni Miloša Ruppeldta	121
Literárno-dramatický odbor	124
Učebný plán č. 41 – PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM	126
Didaktické postupy a metódy práce:.....	128
Učebný plán č. 42 - Základné štúdium	128
Predmet: Dramatická príprava, Tematický plán, šk. rok 2015/16.....	147
Ročník: 1., prvá časť, I. stupeň základného štúdia, 2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie)....	148
Ročník: 2., prvá časť, prvý stupeň základného štúdia, 2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie)	
.....	151
Tematický plán, šk.rok 2015/16, Predmet: PREDNES	153
Ročník 1., prvá časť, prvý stupeň základného štúdia, 1 hod. týždenne	153
Ročník 2., prvá časť, prvý stupeň základného štúdia, 1 hod. týždenne	155
Tematický plán, šk.rok 2015/16, Predmet: PRÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA	157
Prípravný ročník, 1 hod. týždenne.....	158
Výtvarný odbor.....	161
Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava.....	161
1.ročník ,I.časti I.stupňa základného štúdia	161
2.ročník ,I.časti I.stupňa základného štúdia	161
3.ročník ,I.časti I.stupňa základného štúdia	161
4.ročník ,I.časti I.stupňa základného štúdia	162
Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Prípravné štúdium 1. a 2. ročník.....	169
Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Základné štúdium, prvá časť I. stupňa, 1. ročník .	188

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Základné štúdium, prvá časť I. stupňa, 2. ročník .	205
Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Základné štúdium, prvá časť I. stupňa, 3. ročník .	223
Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Základné štúdium, prvá časť I. stupňa, 4. ročník .	241
Prierezové témy pre 1. ročník ,II.stupňa, Základná téma pre VO SZUŠ Ružová dolina 29,BA	291

HUDOBNÝ ODBOR

Štátny - školský vzdelávací program

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou **od 1. septembra 2015.**

Školský vzdelávací program má podľa §7, ods. 4 zákona o výchove a vzdelávaní obsahovať tieto náležitosti:

- a) názov vzdelávacieho programu,
- b) vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania,
- c) stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu, alebo jeho ucelenej časti,
- d) vlastné zameranie školy,
- e) dĺžku štúdia a formy výchovy a vzdelávania,
- f) učebné osnovy,
- g) učebný plán, - Tvorí samostatnú prílohu.
- h) vyučovací jazyk podľa § 12,
- i) spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- j) personálne zabezpečenie,
- k) materiálno–technické a priestorové podmienky,
- l) podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- m) vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov,
- n) vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy,
- o) požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov.

HUDOBNÝ ODBOR

Charakteristika hudobného odboru

Hudobný odbor ZUŠ je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (hra na nástroji, spev, tvorba) a skupinových aktivít (predmety hudobná náuka, komorná a súborová hra, hra v orchestri, komorný a zborový spev, hudobno-dramatické projekty a pod.).

Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Hudba je významným prostriedkom harmonizácie osobnosti, rozvíja schopnosť empatie, vnímania, prežívania, tolerance a spolupráce. V hudobnom odbore sa výrazne prejavuje dvojaká koncepcná línia základnej umeleckej školy: na jednej strane pripravuje žiakov na štúdium na konzervatóriách, na vysokoškolské štúdium hudby na učiteľských fakultách a na vysokých školách umeleckého zamerania a na druhej strane vychováva prostredníctvom hudby deti v prípravnom štúdiu, žiakov v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní a v II. stupni základného štúdia ako i dospelých. Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických zručností, hudobného cítenia a hudobného myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na živú hudobnú štruktúru.

Ciele umeleckého vzdelávania v hudobnom odbore:

Žiaci:

- sú schopní na primeranej úrovni interpretovať a tvoriť umelecké dielo, sa orientujú v druhoch umenia a vedia prijímať umenie,
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v jednotlivých študijných zameraniach v praxi,
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti, získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej
- interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese.

22 14.1.1 Študijné zamerania hudobného odboru

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM - HO

Učebný plán číslo	Prípravné štúdium	Dĺžka štúdia počet rokov	PREDMET	1. rok	2. rok
				Počet hodín týždenne	
1a	A	2	1. Prípravná hudobná výchova *) 2. a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo b) Príprava ku hre na nástroji - individuálne štúdium	2	1
				-	1
				0,5	1 – 1.5
1b	B	1	1. Prípravná hudobná výchova 2. a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo	1. Pol rok 2	2. Pol rok 1

			b) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova - individuálne štúdium**)	- 1	
				0,5 1	
				1 1	

**) V prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa.

Prípravné štúdium „A“

- deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy

*) V 1. roku možno spojiť s hudobno-pohybovou výchovou (pozri UP TO č. 36); na 1. stupni sa môže prideliť klavírny sprievod – 1 hodina týždenne.

- Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy).

- Žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania.

- O zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Prípravné štúdium „B“

- pre žiakov od 6 alebo 7 rokov, ktorí neabsolvovali PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a „A“ -

- Žiaci, ktorí absolvovali prípravné štúdium podľa učebného plánu HO č. 1b, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru základnej umeleckej školy – primárneho umeleckého vzdelávania.

- Individuálne štúdium v 1. polroku je možné na základe žiadosti rodiča so súhlasom riaditeľa.

Hudobný odbor – HRA NA BICIE

BICIE / HO - SZUŠ

Štátny - školský vzdelávací program

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou **od 1. septembra 2015.**

Školský vzdelávací program má podľa §7, ods. 4 zákona o výchove a vzdelávaní obsahovať tieto náležitosti:

- a) názov vzdelávacieho programu,
- b) vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania,
- c) stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu, alebo jeho ucelenej časti,
- d) vlastné zameranie školy,
- e) dĺžku štúdia a formy výchovy a vzdelávania,
- f) učebné osnovy,
- g) učebný plán, - Tvorí samostatnú prílohu.
- h) vyučovací jazyk podľa § 12,
- i) spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- j) personálne zabezpečenie,
- k) materiálno–technické a priestorové podmienky,
- l) podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- m) vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov,
- n) vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy,
- o) požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov.

HUDOBNÝ ODBOR

Charakteristika hudobného odboru

Hudobný odbor ZUŠ je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (hra na nástroji, spev, tvorba) a skupinových aktivít (predmety hudobná náuka, komorná a súborová hra, hra v orchestri, komorný a zborový spev, hudobno-dramatické projekty a pod.).

Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Hudba je významným prostriedkom

harmonizácie osobnosti, rozvíja schopnosť empatie, vnímania, prežívania, tolerance a spolupráce. V hudobnom odbore sa výrazne prejavuje dvojaká koncepcná línia základnej umeleckej školy: na jednej strane pripravuje žiakov na štúdium na konzervatóriách, na vysokoškolské štúdium hudby na učiteľských fakultách a na vysokých školách umeleckého zamerania a na druhej strane vychováva prostredníctvom hudby deti v prípravnom štúdiu, žiakov v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní a v II. stupni základného štúdia ako i dospelých. Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických zručností, hudobného cítenia a hudobného myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na živú hudobnú štruktúru.

Ciele umeleckého vzdelávania v hudobnom odbore:

Žiaci:

- sú schopní na primeranej úrovni interpretovať a tvoriť umelecké dielo, sa orientujú v druhoch umenia a vedia prijímať umenie,
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v jednotlivých študijných zameraniach v praxi,
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti, získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej
- interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese.

22 14.1.1 Študijné zamerania hudobného odboru

14.1.11 Hra na bicích nástrojoch

Profil absolventa Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- dôkladne ovláda názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a s istotou ovláda základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek,
- ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením p - mf – f,
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom

- umeleckých vyjadrovacích prostriedkov zamerania, úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia vytvára základ pre ďalší stupeň vzdelávania.

Absolvent druhej časti

I.stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov a ovláda základy ladenia používaných nástrojov;
- má správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením pp - p - mp - mf - f - ff;
- dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč,
- svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov;
- ovláda zvukovo-farebné možnosti hry na malom bubne, perkusiách, bicej súprave a základy ladenia používaných nástrojov;
- ovláda základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff.

Učebný plán číslo	7
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia
Študijné zameranie	Hra na bicích nástrojoch
Vek	Neurčuje sa

Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník				Ročník			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Sprievod	0,5	0,5						
3. Komorná hra	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	1
Spolu :	3	3	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5

Štúdium pre dospelých ŠPD

Učebný plán číslo	20
Stupeň štúdia	II. - stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbele, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov
Dĺžka štúdia	4 roky

Predmet	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2a Štvorročná hra alebo sprievod *)	0.5	0.5	0.5	0.5
2b. Komorná hra alebo hra v súbore, alebo hra v orchestri	1 -2	1 -2	1 -2	1-2
3. Hudobná náuka **)	1	1	1	1
Spolu: 1. 2a. 3.	3	3	3	3
1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5	4-5

*) Nezahŕňa korepetíciu.

**) HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru, a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní. Poznámka: V študijnom zameraní Hra na klávesových nástrojoch rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorročná hra alebo sprievod riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy

1. ročník I. stupeň, prvá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Vyvolať u žiaka záujem o hudbu a budovať pozitívny vzťah k hudbe.
- Naučiť žiaka vnímať melódiu skladby, rytmus a metrum, čítať jednoduchý notový zápis.
- Naučiť žiaka správne držanie tela za nástrojom, správne držanie paličiek, poloha rúk a nôh.

Obsah: správne držanie paličiek pri úderoch, uvoľnenosť rúk, odraz paličiek od blany bubna, správna poloha chodidla na pedáloch, vycentrovaná poloha na bubeníckej stoličke, budovanie rytmickej a melodickej predstavivosti

Notový materiál:

Ted Reed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

Gary Chaffee: Lineartimeplaying

Gary Chaffee: Timefunctioningpatterns

Prednesové skladby:

Queen- Wewill rock you

The Beatles: Ob-la-di, ob-la-da

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný pomenovať inštrumentár ktorý používa, , má osvojené základy správneho používania hracieho aparátu zvukovo vyrovnané striedavé údery v pomalom tempe, jednoduchú a elementárnu kombinovanú koordináciu rúk a jednej nohy, ovláda hru zo zápisu celých, polových štvrtových, osminových nôh a pomlčiek a hru šestnástinových nôh, ovláda základný variant 4/4 beatového sprievodu	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: V prvom ročníku dbáme najmä na správne návyky používania hracieho aparátu, uvoľnenosť pri hre na nástroji, čo je nevyhnutný predpoklad na správne tvorenie úderu a tónu na nástroji. Snažiť sa využiť cvičenia v hudobných situáciach

či už pri hre so sprievodom klavírnym alebo nahrávkou a motivovať tak žiaka na ďalšie cvičenie.

2. ročník I. stupeň, prvá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5(individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Vyrovnané striedavé údery pomocou techniky zápästia s nemeckým držaním
- Čítanie notového zápisu v 4/4, 3/4, 2/4 takte
- Hrať skladby naspamäť
- Využívať jednoduché breaky v beatových sprievodoch

Obsah:Cvičenie striedavých úderov, jednoduchých rytmických vzorcov, hra z notového zápisu celých, pólových, štvrtových, osminových a šestnastinových nôt a pomlčiek, jednoduchý beatový doprovod, nácvik jednoduchých rockových a popových skladieb.

Notový materiál:

TedReed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying

GaryChaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

RickLatham: Contemporarydrumsettechniques

Prednesové skladby:

AC/DC: Highway to hell

Michael Jackson: BillieJean

Bon Jovi: Living on a prayer

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný pomenovať inštrumentár ktorý používa,, má osvojené základy správneho používania hracieho aparátu, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom a strednom tempe, ovláda hru zo zápisu celých, polových štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, vie zahrať jednoduché osminové varianty beatového sprievodu v 4/4 takte a základný variant beatu v 3/4 takte.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: V druhom ročníku sa treba sústrediť naďalej na správne herné návyky, snažiť sa žiakovi vypracovať najmä techniku zápästia v nemeckom držaní, ktoré mu dá dobrý základ na aplikáciu ďalších techník úderu. Počúvanie hudby sa musí stať súčasťou hodiny. Treba dbať na to, aby sa žiak naučil vnímať čo sa v hudbe deje nielen z pozície bubeníka ale aj ostatných nástrojov. Hrať so žiakom jednoduché duety na malý bubon, kde sa naučí počúvať spoluhráča a zároveň je nútený čítať z listu.

3. ročník I. stupeň, prvá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5(individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Pochopiť polyrytmus dva ku trom
- Naučiť prechod medzi osminovými notami a triolami
- Naučiť triolové čítanie v skladbe, trojdobý pulz
- Dvojité údery technikou zápästia s nemeckým držaním

Obsah:Cvičenie dvojitých úderov, nácvik vírenia na štvrtovej note, spájanie párneho a nepárneho zadelenia doby, hra pólovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, hra osminovej synkópy a ligatúry, hra s funkovými nahrávkami, hra a počúvanie skladieb s triolovým pulzom, prípadne trojdobým metrom, nácvik ghost notes.

Notový materiál:

TedReed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying

GaryChaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

RickLatham: Contemporarydrumsettechniques

Prednesové skladby:

AliciaKeys: If I ain'tgotyou

Red hot chillipeppers: Californication

Red hot chillipeppers: Dani California

Jamiroquai: CosmicGirl

Jamiroquai: Everyday

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom, strednom a mierne rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením mf – f, pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a nôh, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, ovláda prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami s pomlčkami, vedia zahrať jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu, ovládajú hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, hru osminovej synkopy a ligatúry	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: V treťom ročníku by sa žiak mal naučiť nepárne zadelenie doby, buď matematickým vysvetlením, alebo zvukovo, ideálne oboma spôsobmi. K tomu pomôže aj jednoduché polyrytmické cvičenie dvoch ku trom. Na lepšie pochopenie triol treba počúvať hudbu s triolovým cítením, prípadne s trojdobým metrom. Vhodné je pridať taktiež koordinačné cvičenia v triolách, čo pomôže pri cvičení swingu a shufflu.

4. ročník I. stupeň, prvá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5(individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Zapojiť prsty k hre zápästia
- Swing feel, základný shuffle rytmus
- Bossa feel
- Dvojité údery s nohou v pomalom tempe
- Zložitejšie rytmické patterny

Obsah:Dvojité údery s využitím prstovej techniky, vírenie na osminovej note s legátom, spájanie osminových triol a šestnástinových nôt, rytmická stupnica od štvrtových nôt po šestnástinové, hra osminových a šestnástinových ligatúr a synkóp, nácvik jednoduchého swingového rytmu, základný bossa novapattern.

Notový materiál:

TedReed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying

GaryChaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

RickLatham: Contemporarydrumsettechniques

G.L.Stone – Stickcontrolformoderndrummer

Prednesové skladby:

Jamiroquai: CannedHeat

Jamiroquai: Love Phoolosophy

MilesDavis: So what

KennyDorham: Blue Bossa

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p - mf – f, ovláda vírenie vo štvrtovej a osminovej note s legátom, ovláda hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, ovláda hru osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry, vedia zahrat' osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu, základný swingový rytmus a bossa nova rytmus.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: Vo štvrtom ročníku treba so žiakmi začať riešiť prstovú techniku v hybridnom americkom držaní. Na precvičovanie je dobré použiť učebnicu Stickcontrol. Začať so žiakom cvičiť koordináciu na bossa novu, budovať sambové ostinato v spodných končatinách. Cvičiť swingovú koordináciu, počúvať známe jazzové štandardy.

1. ročník I. stupeň, druhá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Naučiť techniku akcentov v pomalom tempe
- Naučiť jednoduchý príraz
- Single paradiddle v pomalom tempe s aplikáciou na súpravu
- Šestnástinové trioly (sextoly) v etudách, breakoch a beatových sprievodoch

Obsah: Cvičenie akcentov v osminových notách technikou zápästia. Cvičenie jednoduchých prírazov. Rytmická stupnica od štvrtových nôt až po sextoly. Single paradiddle cvičiť v kombinácií zápästia a prstov.

Notový materiál:

TedReed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying

GaryChaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

RickLatham: Contemporarydrumsettechniques

G.L.Stone – Stickcontrolformoderndrummer

JohnRiley – Artofbopdrumming

DavidGaribaldi – Futuresounds

GaryChester: The new breed

Prednesové skladby:

JamesBrown – I feelGood

Michael Jackson – SmoothCriminal

AutumnLeaves

GirlFromIpanema

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov, vírenia v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p-mf-f, ovláda vírenie s legátom i s odsadením, základný paradiddel PLPPLPLL, jednoduchý príraz, akcenty v osminových notách, repertoár skladieb čo hrajú sa rozširuje o ďalšie jazzové štandardy a populárne skladby.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: Zameriavať sa na rudimenty v závislosti od technickej vyspelosti žiaka, okrem paradiddlov predstaviť aj základné roll rudimenty. Cvičiť jazzovú koordináciu (Artofbopdrumming) a aplikovať ju v herných situáciách muzikálne.

2. ročník I. stupeň, druhá část základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Aplikácia crescendo a decrescendo vo vírení a základných rudimentoch
- Invertedparadiddle PLLP LPPL
- Dvojité príraz
- Latino rytmy

Obsah: Etudy s crescendom a decrescendom, s výraznou dynamikou. Invertedparadiddle nácvik rudimentu pomocou učebnice futuresounds, ale tiež ako rudiment využiteľný v breakoch. Základné názvoslovie latino rytmov v učebnici New methodforafro-cubandrumming. Nácvik kombinácií latino rytmov.

Notový materiál:

TedReed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying

GaryChaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

RickLatham: Contemporarydrumsettechniques

G.L.Stone – Stickcontrolformoderndrummer

JohnRiley – Artofbopdrumming

DavidGaribaldi – Futuresounds

JimmyBranly – New methodforafro- cubandrumming

GaryChester: The new breed

Prednesové skladby:

Sting- Shapeof my heart

One note samba

Blue Bossa

Sway

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a vírenia v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p-mp- mf-f, ovláda hru akcentov v párnom i nepárnom delení v pomalom tempe, ovláda aplikáciu crescendo – decrescenda pri vírení a vírenie vo štvrtovej a osminovej note s legátom i s odsadením, ovláda základy jednoduchého a dvojitého prírazu, má v repertoári známe latino jazzové skladby.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: V tomto ročníku sa zamerať najmä na zvládnutie latino rytmov a cvičiť koordináciu končatín v tomto hudobnom štýle pomocou ostinátnych cvičení s jednotlivými latinopatternami. Hrať sa so žiakom jednotlivé latinopatterny ako tieskaciú hru, napr. žiak tieska rumba clave, učiteľ cascáru.

3. ročník I. stupeň, druhá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Zvládnutie hry všetkých single paradiddlov
- rytmická stupnica: delenie štvrtové, osminové, triolové, šestnástinové, sextolové, dvaatricatinové
- Základy hry metličkami
- Trojitý príraz

Obsah: Precvičovanie paradiddlov v šestnástinových notách, sextolách, dvaatricatinách. Precvičovanietrojitých prírazov, ako trojitý úder, ako zdvojený úder a single úder. Cvičenie

prstovej techniky vo francúzskom držaní, pomocou dvaatricatinových cvičení z učebnice stickcontrol. Na súprave bicích nástrojov precvičovanie nepravidelných taktov.

Notový materiál:

TedReed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying

GaryChaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

RickLatham: Contemporarydrumsettechniques

G.L.Stone – Stickcontrolformoderndrummer

JohnRiley – Artofbopdrumming

DavidGaribaldi – Futuresounds

JimmyBranly – New methodforafro- cubandrumming

GaryChester: The new breed

Prednesové skladby:

Dave Brubeck – TakeFive

Sting – Sevendays

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Ovláda vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p – mp - mf – f – ff, ovláda hru paradiddlov RLRR LRLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, ovláda základy jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu, ovláda hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (allabreve) takte, ovláda hru šestnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a veľkej trioly, ovláda rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, šestnástinové, sextolové, dvaatricatinové, vie zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, jednoduché latino-rytmy	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: Tvorivá práca s paradiddlami, používať ich v nepravidelných taktoch, prípadne nepravidelných deleniach, kombinovať ich medzi sebou, naučiť žiaka pri akých rýchlostiach v paradiddloch využívať zápästie a kedy kombinovať s prstami. Zoznámiť žiaka s groovmi ktoré sú v nepravidelných taktoch, najlepšie počúvaním, alebo vytváraním nepravidelných melodických slučiek.

4. ročník I. stupeň, druhá časť základného štúdia - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Kompletná rytmická stupnica
- Doublestrokerudimenty v pomalom a strednom tempe
- Nácvik moellerovej techniky – full, half, low.
- Rudimenty pomocou moellerovej techniky

Obsah: Precvičovať so žiakom doublestrokerudimenty, pomocou učebnice rudimentaldrumsolosforthemarchngdrummer. Aplikovať moellerovú techniku do hry rudimentov, neskôr aj na celú bicíu súpravu.

Notový materiál:

TedReed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying

GaryChaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

RickLatham: Contemporarydrumsettechniques

G.L.Stone – Stickcontrolformoderndrummer

JohnRiley – Artofbopdrumming

DavidGaribaldi – Futuresounds

JimmyBranly – New methodforafro- cubandrumming

BenHansRudimentalDrumsolosforthemarchingsnaredrummer

GaryChester: The new breed

Prednesové skladby:

One note samba

Afroblue

JeffLorber - Raindance

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (allabreve) takte, ovláda hru polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty s bodkou a hru osminovej, šestnástinovej, dvaatricatinovej synkopy a ligatúry, ovláda hru veľkej trioly, duoly, šestnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a septoly, ovláda rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, šestnástinové, kvintolové, sextolové, septolové a dvaatricatinové, vie zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, latino-rytmy, funky-rytmy a ovládajú základy hry s metličkami	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: Nacvičovať rudimenty metódou izolácie rúk, aplikovať rudimenty ako breaky na bicu súpravu. Cvičiť rudimenty v triolovom čítaní, šestnástinovom, naučiť žiaka vnímať akcenty ako melódiu, doublestrokerolly ako výplň, resp. držaný tón.

1.ročník Štúdium pre dospelých - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Vyvolať u žiaka záujem o hudbu a budovať pozitívny vzťah k hudbe.
- Naučiť žiaka vnímať melódiu skladby, rytmus a metrum, čítať jednoduchý notový zápis.
- Naučiť žiaka správne držanie tela za nástrojom, správne držanie paličiek, poloha rúk a nôh.

- Striedavé údery v pomalom tempe
- Predstaviť základné rudimenty single paradiddle a jeho obmeny, dvojité údery, flamy

Obsah: správne držanie paličiek pri úderoch, uvoľnenosť rúk, odraz paličiek od blany bubna, správna poloha chodidla na pedáloch, vycentrovaná poloha na bubeníckej stoličke, budovanie rytmickej a melodickej predstavivosti

Notový materiál:

Ted Reed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

Gary Chaffee: Lineartimeplaying

Gary Chaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

G.L.Stone : Stickcontrolformoderndrummer

Prednesové skladby:

Queen- Wewill rock you

TheBeatles: Ob-la-di, ob-la-da

Metallica – Nothingelsematters

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný pomenovať inštrumentár ktorý používa, , má osvojené základy správneho používania hracieho aparátu zvukovo vyrovnané striedavé údery v pomalom tempe, ovládajú jednoduchý príraz , ovládajú základnú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte, ovládajú striedanie osminových nôt, triol a šestnástinových nôt, ovládajú hru polovej aštvrtovej a osminovej noty s bodkou,	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: V prvom ročníku dbáme najmä na správne návyky používania hracieho aparátu, uvoľnenosť pri hre na nástroji, čo je nevyhnutný predpoklad na správne tvorenie úderu a tónu na nástroji.

2.ročník Štúdium pre dospelých - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Tlakové vírenie
- Striedavé údery v strednom tempe
- Hra akcentov v párnom a nepárnom delení
- Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu
- Hra beatových sprievodov slow rocku a jednoduchých latino rytmov

Obsah: Tlakové vírenie cvičiť ako štvrtovú a osminovú notu aj s legátom, striedavé údery v nemeckom držaní, v strednom tempe s použitím prstov, akcenty v cvičeniach s osminovými, triolovými a šest'nástinovými notami aj v nepárnom delení, koordinácia na celom nástroji s využitím všetkých končatín,

Notový materiál:

TedReed: Progressivesteps to syncopationforthemoderndrummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying

GaryChaffee: Timefunctioningpatterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

G.L.Stone : Stickcontrolformoderndrummer

G.L.Stone: Accents and reboundsforsnaredrummer

JimmyBranly: The new methodforafro-cubandrumming

Prednesové skladby:

Bon Jovi: Living on a prayer

KennyDorham:Blue Bossa

Bon Jovi: My guitar lies bleeding in my arms

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f, ovládajú vírenie s legátom i sodsadením, aplikáciu crescenda decrescenda, ovládajú jednoduchý príraz a hru akcentov v párnom a nepárnom delení, ovládajú hru paradiddlov RLRR LRLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom a strednom tempe, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 4/8 takte; ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku a základy iných štandardných rytmov	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: Striedavé údery cvičiť s žiakom samostatne aj mimo etúd a naučiť ho používať prechod medzi hraním zápästím a kombinovanou hrou striedavých úderov zápästím spolu s prstami, najlepšie cvičením zrýchľovania z pomalého do stredného tempa a späť do pomalého; akcenty cvičiť pomocou etúd ale taktiež v nepárnom delení písať polyrytmické cvičenia; pri cvičení koordinácie nájsť cvičenia, ktoré sa sústreďujú iba na jednu končatinu a kde ostatné končatiny majú ostinátňu úlohu v rytme. Učenie skladieb naspamäť a podľa formy skladby určiť slohu refrén bridge, intro atď. Robiť so žiakmi transcripcie rytmov jednotlivých častí skladby.

3.ročník Štúdium pre dospelých - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Dvojité údery pomocou prstovej techniky
- Dvojitý a trojitý príraz
- Sextoly a veľkétrioy

- Osminové a šest'nástinové ligatúry
- Zdvojené údery veľkého bubna
- Funky rytmy na súprave bicích nástrojov

Obsah: Dvojité údery cvičiť pomocou učebnice stickcontrol; zdvojené údery veľkého bubna precvičovať pomocou učebnice The new breed; Funkové rytmy cvičiť pomocou nahrávok a učebnice Future sounds. Prebrať etudy z učebnice ako syncopation, Tuzar etudy, Stone..

Notový materiál:

Ted Reed: Progressive steps to syncopation for the modern drummer

Dave Vose: The reading

Gary Chaffee: Line art time playing

Gary Chaffee: Time functioning patterns

Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben

G.L. Stone : Stick control for modern drummer

G.L. Stone: Accents and rebounds for snare drummer

Jimmy Branly: The new method for afro-cuban drumming

David Garibaldi: Future sounds

Gary Chester: The new breed

Prednesové skladby:

Jamiroquai: Cosmic Girl

Jamiroquai: Virtual Insanity

Jamiroquai: Little L

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f-ff, ovládajú hru paradiddlov RLRR LRLl, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom, strednom aj rýchлом tempe,	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo

ovládajú jednoduchý, dvojitý a trojitý príraz, ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šesťnástinovými notami a pomlčkami, ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou, ovládajú hru šesťnástinovej trioly, sextoly a veľkej trioly, ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu celého hracieho aparátu a základy, vedia zahrať osminové a šesťnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, latino a funky rytmy	nahrávkou
---	-----------

Didaktické postupy a metódy práce: Dvojité údery učiť ako jeden úder pri ktorom využijeme odraz paličky od blany a druhý úder vrátíme prstami späť na blanu; podobný princíp využiť aj pri učení hry zdvojených úderov na veľký bubon, naučiť techniku heeldown, heelup, slide. Počúvať so žiakom funkovú hudbu, učiť ho robiť transcripcie hudby.

4.ročník Štúdium pre dospelých - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Základné patterny hry metličkami
- Hra v nepárnych taktoch
- Striedavé údery a dvojité údery v rýchlych tempách
- Moellerova technika
- Dvaatricatinové noty a patterny

Obsah: Základné patterny metličkové precvičiť pomocou učebnice The sound of brushes; Hru v nepárnych taktoch precvičiť pomocou učebnice Garyho Chaffeeho; Zrýchlenie dvojitých a striedavých úderov pomocou knihy stick control. Moellerovu techniku precvičovať pomocou etúd z učebnice Dom Famularo: Its your move a Accents and rebounds for modern drummer.

Notový materiál:

Ted Reed: Progressive steps to syncopation for the modern drummer

Dave Vose: Thereading

GaryChaffee: Lineartimeplaying
 GaryChaffee: Timefunctioningpatterns
 Jozef Tuzar: Etudy pro malý buben
 G.L.Stone : Stickcontrolformoderndrummer
 G.L.Stone: Accents and reboundsforsnaredrummer
 JimmyBranly: The new methodforafro-cubandrumming
 DavidGaribaldi: Futuresounds
 GaryChester: The new breed
 EdThigpen: Thesoundofbrushes
 GaryChaffee: Stickingpatterns
 Dom Famularo: Itsyourmove

Prednesové skladby:

BillEvans: Waltz fordebby

Sting: SevenDays

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff, ovládajú hru všetkých paradiddlov, ovládajú hru akcentov v párnom aj nepárnom delení v pomalých stredných a rýchlych tempách, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, osminových, šestnástinových, dvaatricatinových nôh a pomlčiek v 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (allabreve) takte, ovládajú rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, kvintolové, šestnástinové, sextolové, septolové a dvaatricatinové, ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu celého hracieho aparátu, hru s metličkami, správne štýlové variácie beatového sprievodu, slow-rocku, swingu, walsu, shufflu, latinorytmov, funky rytmov a použitie breakov.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Didaktické postupy a metódy práce: Pri učení hry metličkami treba dbať najmä na plný zvuk metličiek. Hru v nepárnych taktach najprv učiť na jednoduchých „bum-čvachových“

nepárnych rytmoch, potom prejsť na cvičenia z učebníc. Striedavé údery v rýchlych tempách hrať prstami, dvojité v rýchlych tempách naučiť žiaka správny tlak na paličku medzi palcom a ukazovákom. Moellerova technika v rôznej dynamike (low, mid, high moeller stroke) precvičovať pomocou etúd a cvičení.

Hudobný odbor – HRA NA KLAVÍRI

Prípravné štúdium 1A 1.ročník

Počet hodín týždenne: 0,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Vyvolať u žiaka záujem o hudbu a budovať pozitívny vzťah k hudbe.
- Naučiť žiaka základy hry a techniky na klavíri, orientáciu na klaviatúre, základy hudobných foriem, základy klavírnej interpretácie, využívanie hudobno-výrazových prostriedkov
- Naučiť žiaka k budovaniu tvorivo-hudobných schopností, vnímanie rytmu, precvičovanie hry spamäti.
- Naučiť žiaka správne držanie tela a rúk za nástrojom.

Obsah:

Správne sedenie a postavenie ruky, prstové cvičenia non legato, uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, rozlišovanie tónov na klaviatúre sluchovo: nízke - vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé, vizuálna orientácia na klaviatúre a niektoré tóny hudobnej abecedy, rozoznávajúce elementárnu rovňu dynamiku a tempo skladieb: hlasno

– ticho, pomaly – rýchlo, rozlišovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb, rozpoznávanie kontrastných častí skladieb: pomalá – rýchla, veselá – smutná, interpretácia podľa sluchu - jednoduché krátke melodické fragmenty jednou rukou, striedanie rúk – non legato, hra spamäti- elementárne hudobné motívy alebo frázy, rytmizácia jednoduchých chriekaniek.

Výstupy: min. 1x za školský rok triedne vystúpenie.

Notový materiál:

Z. JANŽUROVÁ, M. BOROVIČKA: Klavírnaškolička, Panton 1975

F. EMONTS: Europäische Klavierschule Band I., Schott

J. MAŠINKA: Klavírnačítanka, OPUS

Z. BÖHMOVÁ, A. GRÜNFELDOVÁ, A. SARAUER: Klavírníškola pro začátečníky

D. HIRSCHBERG: Technic is fun.

HRA NA KLAVÍRI

Prípravné štúdium 1A, 1. ročník 1. polrok

September:

1. Úvodná hodina, prvé pokyny, spievanie a vytlieskavanie rytmu v známych detských pesničkách.
2. Ako funguje klavír a prečo tak vyzerá? Oboznámenie sa s nástrojom, správne sedenie za klavírom, postavenie ruky.
3. Postavenie ruky a uvoľňovacie cvičenia. Vytlieskavanie rytmu, spievanie.

Október:

Vizuálna orientácia na klavíri, vysoké - nízke tóny, prstové cvičenia non legato, uvoľňovanie ruky.

Prstové cvičenia non legato, rozlišovanie tónov na klaviatúre sluchovo (nízke - vysoké, dlhé - krátke, silné - slabé), niektoré tóny hudobnej abecedy.

Prstové cvičenia non legato, rozlišovanie tónov na klaviatúre sluchovo (nízke - vysoké, dlhé - krátke, silné - slabé), niektoré tóny hudobnej abecedy, clustre.

Rozoznávanie dynamiky a tempa na elementárnej úrovni: hra ticho - hlasno, pomaly - rýchlo (na príklade clustrov), rozlišovanie nálady skladieb. Prstové cvičenia, hra jednou rukou podľa sluchu.

November:

- Vytlieskavanie, spievanie a hra jednou rukou - známe anglické a slovenské piesne, rozpoznávanie kontrastných častí skladieb hraných pedagógom (príp. z nahrávky) pomalá - rýchla, veselá - smutná.
- Hra podľa sluchu - elementárne hudobné motívy alebo frázy jednou rukou, opakovanie hudobnej abecedy, hra spamäti, rytmizácia riekaniek.
- Striedanie rúk pri prstových cvičeniach (non legato, clustre), jednoduché ľudové piesne hrané podľa sluchu.
- Prstové cvičenia zvlášť, striedanie rúk. Opakovanie hudobnej abecedy, vytlieskavanie rytmu.

December:

- Funkčnosť hudby - hudba a vianoce (príprava jednoduchých vianočných kolied/piesní striedanie rúk, 4-ručná hra s pedagógom). Vianočné riekanky a zvyky, rytmizácia.
- Hudobná predstavivosť, hudobná abeceda, prstové cvičenia non legato, prstoklad.
- Hra jednoduchých ľudových piesní podľa sluchu, prstové cvičenia, cvičenia na orientáciu na klaviatúre.

Január:

- Opakovanie hudobnej abecedy, uvoľňovanie hracieho aparátu, prstové cvičenia zvlášť, striedanie rúk, opakovanie skladieb spamäti, hry s dynamikou.
- Hudobná predstavivosť: vyjadrovanie príbehu zvukom, jednoduchými melodickými motívmi a frázami, dynamika a tempo.
- Hudobná abeceda-orientácia na klaviatúre, prstové cvičenia, hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou.

2.polrok

Február:

1. Hudobná abeceda-orientácia na klaviatúre, prstové cvičenia, hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou.
2. Hra spamäti, rozdeľovanie melódie do dvoch rúk, vytlieskavanie, rytmické hry.

3. Hra spamäti, rozdeľovanie melódie do dvoch rúk, vytlieskavanie, rytmické hry, hra ľudových piesní v rôznej dynamike a tempe.
4. Hra spamäti, rozdeľovanie melódie do dvoch rúk, vytlieskavanie, rytmické hry, hra ľudových piesní v rôznej dynamike a tempe.

Marec:

1. Prstové cvičenia, uvoľňovanie hracieho aparátu, rytmizácia riekaniak, vytlieskavanie rytmu.
2. Hra podľa sluchu - elementárne hudobné motívy alebo frázy jednou rukou, opakovanie hudobnej abecedy, hra spamäti, rytmizácia riekaniak.
3. Hudobná abeceda-orientácia na klaviatúre, prstové cvičenia, hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou.

Apríl:

1. Hudobná abeceda-orientácia na klaviatúre, prstové cvičenia, hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou, rozvíjanie interpretácie.
2. Prstové cvičenia s dynamikou, v rôznom tempe (non legato, clustre), hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou, rozvíjanie interpretácie.
3. Funkčnosť hudby - hudba a fašiangy/veľká noc (príprava jednoduchých ľudových riekaniak/piesní, striedanie rúk, 4-ručná hra s pedagógom). Zvyky a hudba, rytmizácia riekaniak.

Máj:

1. Prstové cvičenia s dynamikou, v rôznom tempe (non legato, clustre), hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou, rozvíjanie interpretácie.
2. Hra spamäti, rozdeľovanie melódie do dvoch rúk, vytlieskavanie, rytmické hry.
3. Hra spamäti, rozdeľovanie melódie do dvoch rúk, vytlieskavanie, rytmické hry, hra ľudových piesní v rôznej dynamike a tempe.
4. Prstové cvičenia s dynamikou, v rôznom tempe (non legato, clustre), hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou, rozvíjanie interpretácie.

Jún:

1. Opakovanie učiva z celého roku. Prstoklad, prstové cvičenia, dynamika a tempo, orientácia na klaviatúre, opakovanie naučených skladieb.
2. Opakovanie učiva z celého roku. Prstoklad, prstové cvičenia, dynamika a tempo, orientácia na klaviatúre, opakovanie naučených skladieb.
3. Opakovanie hudobnej abecedy, uvoľňovanie hracieho aparátu, prstové cvičenia zvlášť, striedanie rúk, opakovanie skladieb spamäti, hry s dynamikou.
4. Záverečná hodina, pokyny na prázdniny, vysvedčenie.

Prípravné štúdium 1A 2.ročník - HRA NA KLAVÍRI

Počet hodín týždenne: 1 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Naučiť žiaka pracovať s notovým zápisom, základnými hudobno-teoretickými a hudobno-výrazovými prostriedkami.
- Naučiť žiaka hravým spôsobom základy hudobných foriem, základné technické návyky, využívať percepčné činnosti.
- Prieviesť žiaka k interpretačným návykom, rozvíjať rytmické cítenie a hudobnú pamäť.

Obsah:

Rozpoznanie tónov v husľovom kľučí v súvislom notovom texte, používanie základných hodnôt, pomlčiek, spôsoby hry non legato a portamento v hre na klavíri, základy hudobných foriem, zvládnutie technických prstových cvičení, uvoľňovacích cvičení hracieho aparátu, určovanie sluchom náladu, tempo, dynamiku skladieb, hra ľudových piesní so sprievodom a jednoduchých prednesových skladbičiek podľa notového zápisu, rytmizácia jednoduchých riekaniek, hra na klavír s pamäti-jednoduchých ľudových piesní.

Výstupy: min. 1x za školský rok triedne vystúpenie.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

2 skladby rozličného charakteru primeranejročnosti.

Notový materiál:

Z. JANŽUROVÁ, M. BOROVIČKA: Klavírnaškolička, Panton 1975

F. EMONTS: Europäische Klavierschule Band I., Schott

J. MAŠINKA: Klavírnačítanka, OPUS

Z. BÖHMOVÁ, A. GRÜNFELDOVÁ, A. SARAUER: Klavírníškola pro začátečníky

D. HIRSCHBERG: Technic is fun

J. CHAPUIS: Premieres Lecture, Pro musicca 1994

W. STARR: Practical Piano Skill Brown Publishers Debuque, Iowa

RESCHOFSKY: Zongoraiskola

J. THOMPSON: The modern course of piano

L. FLETCHER: Klavírnaškola, Buffalo, USA

G. KURTÁG: Játékok I, Musica Budapest 1979

L. ŠIMKOVÁ: Klavírníprvovka, Supraphon Praha 1990

HRA NA KLAVÍRI

Prípravné štúdium 1A, 2.ročník 1. polrok

September:

1. Úvodná hodina, prvé pokyny, spievanie a vytlieskavanie rytmu v známych detských pesničkách.
2. Opakovanie správneho sedenia za klavírom, postavenie ruky, uvoľňovacie cvičenia.
3. Postavenie ruky a uvoľňovacie cvičenia, vytlieskavanie rytmu, spievanie, opakovanie skladieb jednou rukou spamäti.

Október:

1. Vizuálna orientácia na klavíri, vysoké - nízke tóny, prstové cvičenia non legato, uvoľňovanie ruky.
2. Prstové cvičenia non legato, rozlišovanie tónov na klaviatúre sluchovo (nízke - vysoké, dlhé - krátke, silné - slabé), hudobná abeceda.

3. Rozoznávajú dynamiky a tempa na elementárnej úrovni: hra ticho - hlasno, pomaly - rýchlo (na príklade clustrov), rozlišovanie nálady skladieb. Prstové cvičenia, hra jednou rukou podľa sluchu.
4. Vytlieskavanie, spievanie a hra jednou rukou - známe anglické a slovenské piesne, rozpoznávajú kontrastných častí skladieb hraných pedagógom (príp. z nahrávky) pomalá - rýchla, veselá - smutná.

November:

1. Hra z nôt jednou rukou krátke melodické frázy, základné rytmické hodnoty nôt, pomlčiek. Hra non legato a portamento.
2. Jednoduché technické prstové cvičenia z nôt, rytmus, uvoľňovanie.
3. Jednoduché technické prstové cvičenia z nôt, rytmus, uvoľňovanie, hra ľudových piesní so sprievodom/ jednoduchých prednesových skladbičiek z notového zápisu.
4. Jednoduché technické prstové cvičenia z nôt, rytmus, uvoľňovanie, hra ľudových piesní so sprievodom/ jednoduchých prednesových skladbičiek z notového zápisu.

December:

1. Jednoduché technické prstové cvičenia z nôt, rytmus, uvoľňovanie, hra ľudových piesní so sprievodom/ jednoduchých prednesových skladbičiek z notového zápisu - dôraz na dynamiku a tempo.
2. Jednoduché technické prstové cvičenia z nôt, rytmus, uvoľňovanie, hra ľudových piesní so sprievodom/ jednoduchých prednesových skladbičiek z notového zápisu (v tempe, dynamika) spamäti.
3. Hra jednoduchých ľudových piesní podľa sluchu, prstové cvičenia, rytmizácia.

Január:

1. Opakovanie hudobnej abecedy, uvoľňovanie hracieho aparátu, prstové cvičenia zvlášť, striedanie rúk, opakovanie skladieb spamäti, hry s dynamikou.
2. Hudobná predstavivosť: vyjadrovanie príbehu zvukom, jednoduchými melodickými motívmy a frázami, dynamika a tempo, jednoduché technické prstové cvičenia z nôt, rytmus, uvoľňovanie.
3. Hudobná abeceda-orientácia na klaviatúre, prstové cvičenia, hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou.

2.polrok

Február:

1. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt so sprievodom pedagóga.
2. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt so sprievodom pedagóga, dynamika, tempo.
3. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt so sprievodom pedagóga, dynamika, tempo, naspamäť.
4. Hra spamäti, rozdeľovanie melódie do dvoch rúk, vytlieskavanie, rytmické hry, hra ľudových piesní v rôznej dynamike a tempe.

Marec:

1. Prstové cvičenia, uvoľňovanie hracieho aparátu, rytmizácia riekaniak, vytlieskavanie rytmu, hra podľa sluchu.
2. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt so sprievodom pedagóga, dynamika, tempo.
3. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt so sprievodom pedagóga.

Apríl:

1. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt so sprievodom pedagóga, dynamika, tempo, naspamäť.
2. Prstové cvičenia s dynamikou, v rôznom tempe (non legato, clustre, portamento), hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou, rozvíjanie interpretácie.
3. Funkčnosť hudby - hudba a fašiangy/veľká noc (príprava jednoduchých ľudových riekaniak/piesní, striedanie rúk, 4-ručná hra s pedagógom). Zvyky a hudba, rytmizácia riekaniak.

Máj:

1. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt samostatne.
2. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt samostatne, dynamika, tempo.
3. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt samostatne, dynamika, tempo, naspamäť.

4. Hra spamäti, rozvíjanie klavírnej interpretácie, vytlieskavanie, rytmické hry, hra ľudových piesní v rôznej dynamike a tempe.

Jún:

1. Opakovanie učiva z celého roku. Prstoklad, prstové cvičenia, uvoľňovanie hracieho aparátu, dynamika a tempo, orientácia na klaviatúre, opakovanie naučených skladieb.
2. Opakovanie učiva z celého roku. Prstoklad, prstové cvičenia, dynamika a tempo, orientácia na klaviatúre, opakovanie naučených skladieb.
3. Opakovanie hudobnej abecedy, uvoľňovanie hracieho aparátu, prstové cvičenia zvlášť, striedanie rúk, opakovanie skladieb spamäti, hry s dynamikou.
4. Záverečná hodina, pokyny na prázdniny, vysvedčenie.

HRA NA KLAVÍRI

Prípravné štúdium 1B

Počet hodín týždenne: 1. polrok 0,5 h (individuálne vyučovanie), 2. polrok 1 h (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Viesť žiaka k interpretačným návykom: postavenie rúk, orientácia na klavíri, používanie hracieho aparátu.
- Naučiť žiaka hudobno-teoretické poznatky, základy hudobných foriem, technické cvičenia
- Naučiť žiaka spôsob hry na klavíri, základné hudobno-interpretačné návyky, rôzne klavírne výrazové prostriedky, hru na klavíri podľa sluchu.
- Naučiť žiaka základy hry na klavíri spamäti a z nôt, rozvíjať perцепčné návyky a základy elementárneho sluchovo-harmonického cítenia.

Obsah:

Používanie správnych základov interpretačných návykov, rozlišovanie notového zápisu v husľovom kľúči, základné hodnoty nôt, pomlčiek, základy rôznych hudobno-výrazových prostriedkov, cvičenia na správne použitie hracieho aparátu, technické prstové cvičenia, uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, zvládnutie spôsobu hry - non

legato, portamento, interpretácia ľudových piesní a jednoduchých prednesových skladieb jednorukou, striedaním rúk, dvoma rukami non legato podľa sluchu a podľa notového zápisu, aplikácia elementárnych hudobno-výrazových prostriedkov: dynamika, elementárnaagogika, hra podľa sluchu: ľudové piesne v C dur (v rozsahu 5 tónov) so sprievodom kvinty (T-D), hra z nôtajspamäti skladby z klavírnej literatúry primeranej náročnosti, rozlíšenie sluchom silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, rozpoznanie sluchovo v elementárnej forme durový a molový tónorod (veselý – smutný), rozpoznanie v elementárnej forme jednoduchú dvojdielnú hudobnú formu (sloha – refrén, pomalá časť – rýchla časť, veselá časť – smutná časť).

Výstupy: min. 1x za školský rok triedne vystúpenie.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti.

Notový materiál:

Z. JANŽUROVÁ, M. BOROVIČ: Klavírna škôlička, Panton 1975

F. EMONT: Europäische Klavierschule Band I., Schott

J. MAŠINKA: Klavírna čítanka, OPUS

Z. BÖHMOVÁ, A. GRÜNFELDOVÁ, A. SARAUER: Klavírní škola pro začátečníky

D. HIRSCHBERG: Technic is fun

J. CHAPUIS: Premieres Lecture, Pro musica 1994

W. STARR: Practical Piano Skill Brown Publishers Debuque, Iowa

RESCHOFSKY: Zongora škola

J. THOMPSON: The modern course of piano

L. FLETCHER: Klavírna škola, Buffalo, USA

G. KURTÁG: Játékok I, Musica Budapest 1979

L. ŠIMKOVÁ: Klavírní prvouka, Supraphon Praha 1990

HRA NA KLAVÍRI

Prípravné štúdium 1B, 1. ročník 1. polrok

September:

1. Úvodná hodina, prvé pokyny, spievanie a vytlieskavanie rytmu v známych detských pesničkách.
2. Ako funguje klavír a prečo tak vyzerá? Oboznámenie sa s nástrojom, správne sedenie za klavírom, postavenie ruky.
3. Postavenie ruky a uvoľňovacie cvičenia. Vytlieskavanie rytmu, spievanie.

Október:

1. Vizuálna orientácie na klavíri, vysoké - nízke tóny, prstové cvičenia non legato, uvoľňovanie ruky.
2. Prstové cvičenia non legato, rozlišovanie tónov na klaviatúre sluchovo (nízke - vysoké, dlhé - krátke, silné - slabé), niektoré tóny hudobnej abecedy.
3. Prstové cvičenia non legato, rozlišovanie tónov na klaviatúre sluchovo (nízke - vysoké, dlhé - krátke, silné - slabé), niektoré tóny hudobnej abecedy, clustre.
4. Rozoznávajúce dynamiky a tempa na elementárnej úrovni: hra ticho - hlasno, pomaly - rýchlo (na príklade clustrov), rozlišovanie nálady skladieb. Prstové cvičenia, hra jednou rukou podľa sluchu.

November:

1. Vytlieskavanie, spievanie a hra jednou rukou - známe anglické a slovenské piesne, rozpoznávanie kontrastných častí skladieb hraných pedagógom (príp. z nahrávky) pomalá - rýchla, veselá - smutná.
2. Hra podľa sluchu - elementárne hudobné motívy alebo frázy jednou rukou, opakovanie hudobnej abecedy, hra spamäti, rytmizácia riekaniak.
3. Striedanie rúk pri prstových cvičeniach (non legato, clustre), jednoduché ľudové piesne hrané podľa sluchu.
4. Prstové cvičenia zvlášť, striedanie rúk. Opakovanie hudobnej abecedy, vytlieskavanie rytmu.

December:

1. Funkčnosť hudby - hudba a vianoce (príprava jednoduchých vianočných kolied/piesní striedanie rúk, 4-ručná hra s pedagógom). Vianočné riekanky a zvyky, rytmizácia.
2. Hudobná predstavivosť, hudobná abeceda, prstové cvičenia non legato, prstoklad.
3. Hra jednoduchých ľudových piesní podľa sluchu, prstové cvičenia, cvičenia na orientáciu na klaviatúre.

Január:

1. Opakovanie hudobnej abecedy, uvoľňovanie hracieho aparátu, prstové cvičenia zvlášť, striedanie rúk, opakovanie skladieb spamäti, hry s dynamikou.
2. Hudobná predstavivosť: vyjadrovanie príbehu zvukom, jednoduchými melodickými motívmy a frázami, dynamika a tempo.
3. Hudobná abeceda-orientácia na klaviatúre, prstové cvičenia, hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou.

2.polrok

Február:

1. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt (jednou rukou) so sprievodom pedagóga.
2. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt (jednou rukou) so sprievodom pedagóga, dynamika, tempo.
3. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt (jednou rukou) so sprievodom pedagóga, dynamika, tempo, naspamäť.
4. Hra spamäti, rozdeľovanie melódie do dvoch rúk, vytlieskavanie, rytmické hry, hra ľudových piesní v rôznej dynamike a tempe.

Marec:

1. Prstové cvičenia, uvoľňovanie hracieho aparátu, rytmizácia riekaniek, vytlieskavanie rytmu, hra podľa sluchu.
2. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt jednou rukou s jednoduchým sprievodom druhej ruky (T-D), dynamika, tempo.
3. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt jednou rukou s jednoduchým sprievodom druhej ruky (T-D), dynamika, tempo, naspamäť.

Apríl:

1. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt so sprievodom pedagóga, dynamika, tempo, naspamäť.
2. Prstové cvičenia s dynamikou, v rôznom tempe (non legato, clustre, portamento), hra obľúbenej piesne jednou rukou a vytváranie možného sprievodu druhou rukou, rozvíjanie interpretácie.
3. Funkčnosť hudby - hudba a fašiangy/veľká noc (príprava jednoduchých ľudových riekaniak/piesní, striedanie rúk, 4-ručná hra s pedagógom). Zvyky a hudba, rytmizácia riekaniak.

Máj:

1. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt samostatne.
2. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt samostatne, dynamika, tempo.
3. Hra jednoduchých technických cvičení z nôt (husľový kľúč), jednoduché prednesové skladby z nôt samostatne, dynamika, tempo, naspamäť.
4. Hra spamäti, rozvíjanie klavírnej interpretácie, vytlieskavanie, rytmické hry, hra ľudových piesní v rôznej dynamike a tempe.

Jún:

1. Opakovanie učiva z celého roku. Prstoklad, prstové cvičenia, uvoľňovanie hracieho aparátu, dynamika a tempo, orientácia na klaviatúre, opakovanie naučených skladieb.
2. Opakovanie učiva z celého roku. Prstoklad, prstové cvičenia, dynamika a tempo, orientácia na klaviatúre, opakovanie naučených skladieb.
3. Opakovanie hudobnej abecedy, uvoľňovanie hracieho aparátu, prstové cvičenia zvlášť, striedanie rúk, opakovanie skladieb spamäti, hry s dynamikou.
4. Záverečná hodina, pokyny na prázdniny, vysvedčenie.

I. stupeň, 1. časť, 1.ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Naučiť žiaka k základným interpretačným návykom, klaviatúra, notopis (v husľovom kľúči: g – g2, v basovom: c – g1), hodnoty nôt, pomlčiek.

- Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza.
- Hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada.
- Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami.
- Technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia
- Technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírných škôl. Stupnice: hra durových stupníc zvlášť a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez dve oktávy + durový 5- akord melodický a harmonický.
- Spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba.
- Klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou.
- Hudobná pamäť. Praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby.
- Percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu. Rytmus a metrum. Rytmizácia textu, melodizácia textu. Základy hry z listu. Sprievod vo forme kvinty: T–D.

Obsah:

Aplikovanie základov správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, orientácia na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, definovanie nôt, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe, rozoznanie označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, vysvetlenie základných hudobných a umeleckých termínov v rozsahu študovaných skladieb, rozlišovanie časti jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, používanie správneho prstokladu pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, durové stupnice zvlášť a v protipohybe, klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, frázovanie, dynamika: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, tempo: moderato, allegro, vystihnutie charakteru, nálady a obsahu hudby, interpretácia skladieb: ľudovú pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie (aj spamäti), pedalizácia, spôsoby hry non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v oboch rukách, ľudové piesne podľa sluchu jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty, základy hry z listu, aplikácia pri interpretácii základných rytmických útvarov, hra z listu skladby nižšej náročnosti.

Výstupy: min. 1x za polrok triedne/verejné vystúpenie.

Notový materiál:

M. KURTEVA: Klavírna škola pre začiatočníkov – I.-II. diel, H plus 1991

Z. JANŽUROVÁ, M. BOROVIČ: Klavírna školička, Panton 1975

F. EMONTS: Europäische Klavierschule Band I., Schott

J. MAŠINKA: Klavírna čítanka, OPUS

Z. BÖHMOVÁ, A. GRÜNFELDOVÁ, A. SARAUER: Klavírní škola pro začátečníky

D. HIRSCHBERG: Technic is fun.

J. DOSTAL: Klavírní čítanka pro 1. a 2. roč. ZUŠ

B. BARTÓK: Mikrokozmos

I. M. MORHANQUE – MOTCHANE: La petit Clavier – škola pre začiatočníkov

M. MORHANQUE – MOTCHANE: Principes élémentaires de la technique pianistique d'après la méthode A. Cortôt (Salabert, Paris)

B. BARTÓK: Erste Zeit am Klavier, Schott

T. MATTHAY: First Lights

A. NIKOLAJEV: Škola hry na klavíri

KLEINOVÁ, FIŠEROVÁ, MÜLLEROVÁ: Album etud

I. E. GNESINA: Malé etudy pre začínajúcich Etudy d'la fortepiano naraznyje vidy tekhniky – I. klass, Kyjev 1976

J. BLATNÝ: První etudy op. 23

L. SCHÜTTE: 25 malinkich etud op. 108

M. SCABBOG: Škola pre začiatočníkov I., II., III. zošit

M. AARON: Škola I., II. III. zošit

A. GRÜNFELDOVÁ, Z. BÖHMOVÁ: Technická úhozová cvičení pri nižší a střední stupeň

F. EMONTS: Spiel mit fünf Tönen, Schott Mainz 1992

F. EMONTS: Polyfónna hra I., Schott

L'ahká klavírna tvorba baroka, Schott

Progresivní klavír Baroko O, Kvinta Praha 1991

Progresivní klavír Baroko I, Kvinta Praha 1991

J. S. Bach: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú, výber
 P. EBEN: 100 lidových písní ve snadném slohu
 P. EBEN: Lidové písně a koledy, Panton Praha 1987
 D. ŠOSTAKOVIČ: Detský zošit
 A. ALBRECHT: Malým umelcom
 I. HOPP: Deťom pre radosť I. diel op 28
 I. PARÍK: Pastierik z Drábska, Slov. hud. fond, Bratislava 1982
 V.ŘÍNOVSKÝ: Pro cvičení i zábavu op. 83
 M. ROHÁČ: Co se hraje, to se spíva

I. stupeň, 1. časť, 2. ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- Naučiť žiaka k základným interpretačným návykom, klaviatúra, notopis, hodnoty nôt, pomlčiek.
- Zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, Fdur - Ces dur.
- Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka – a, e, h, d, g, c mol harmonická).
- Zväčšovanie rozpätia ruky, hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.
- Kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál.
- Hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdob: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby jednoduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i basovom kľúči.
- Návyky samostatného štúdia jednoduchých skladieb. Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematickosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov.
- Hra z listu: klavírna literatúra z nižšieho ročníka.

- Sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový adurový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu.
- Metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary: Transponovanie jednoduchých melodických útvarov, hra ľudových piesní podľa sluchu spoužitím T,D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudovým piesňam.

Obsah:

Správne sedenie za klavirom, postavenie rúk, základné tempové označenia v notovom zápise, durové stupnice s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, molové stupnice harmonických a, e, h mol a d, g, c mol, tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, dynamika, kantiléna v oboch rukách, práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, zvládnutie prvkov klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru,

tvorba tónu, kantilény a správneho frázovania, praktické ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb: frázovanie dlhších melodických celkov, používanie predpísaného prstokladu v skladbe, súčasný pedál, 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takt, interpretácia vybraných skladieb spamäti, hra z listu, rozoznanie sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu, molový a durový tónorod, rytmizácia a vytlieskavanie, rozoznanie sluchom a v notách základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus, transponovanie krátkych melodických útvarov do jednoduchých tónin.

Výstupy: min. 1x za polrok verejné vystúpenie.

Notový materiál (výber):

CZERNY: op. 599, op. 261, op. 821

B. BARTÓK: Mikrokozmos zošit II., III.

J. B. DUVERNOY: op. 176, op. 120

H. LEMOINE: Detské etudy, op. 37

K. BERTINI: 25 etud op. 100

I. HURNÍK: Etudy

E. HRADECKÝ: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993

A. ALBRECHT: Drobné skladby pre mládež, opus, Bva

B. BARTÓK: Zongorázi ifjúság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III,

L. v. BETHOVEN: Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G - dur BERGER: Invencie

V.BOKES: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy

D. CIMAROSA: Vybrané sonáty, Muzgiz

J. CIKKER: Čo mi deti rozprávali (Akwarely)

M. CLEMENTI, KUHLAU, DUSÍK: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka. Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež, op. 39,SHV

I. DIBÁK: Suity, Čriečky

L. DUSÍK: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)

P. EBEN: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písně a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton

E.H.GRIEG: Lyrické skladby I

E. HRADECKÝ: Detský karneval, Malé jazzové album

D. KABALEVSKIJ: Klavírný album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, Ľahké variácie, op. 51.

J. MENDELSSOHN-BARTHOLDY: Šesť detských skladieb, op. 72, výber

E. SATIE: Detské kresbičky

L. SLUKA: Hrátky, Panton 1970, Hry a sny (r. Doležalova), Supraphon 1966, Malá klavírní suita (r. Resler), Panton

E. SUCHOŇ: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita

G. SVIRIDOV: Album pre deti

I. SZEGHY: Pôjdeme do ZOO

J. S. BACH: Knižočka skladieb

Z. KODÁLY: 24 kis kánon a feketé buleten

I. stupeň, 1. časť,3.ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie), 1 (štvorročná hra/komorná hra/sprievod)

Ciele:

- Legato v tempe, technika staccato. Technika jednoduchých skokov, akordická hra. Synkopický pedál. Kantiléna v pravej a ľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca s ňou. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady.
- Pasážová technika: zdokonaľovanie sdôrazom na legato, presná a zrozumiteľná artikulácia tónov, plynulé podkladanie a nadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov.
- Durové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene).
- Molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách.
- Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb. Schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia. Práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou. Frázovanie dlhších melodických útvarov a správnosť obsahového stvárnenia skladieb.
- Koordinácia rúk a nôh pri používaní pedálu. Melodické ozdoby: plynulá hra. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty a pod.), prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu. Hra z listu. Vybrané štýlové obdobia: percepčné vnímanie. Transponovanie.

Obsah:

Zvládnutie hry legato a staccato v tempe, technika jednoduchých skokov, súčasný a synkopický pedál, využívanie percepcie a kantilény vo svojej hre, samostatné rozlišovanie kantilény v pravej a ľavej ruke, návyky akordickej techniky hry v interpretácii, durové a molové stupnice (harmonické a melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe podľa svojich schopností, hra a tvorba tonického kvintakordu s obratmi + malý rozklad spolu, naštudovanie v priebehu roka niekoľko etúd primeranej náročnosti, porozumenie umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb ich charakteru, obsahu, nálady, tempa a štýlového obdobia, frázovanie dlhších melodických útvarov, charakterové stvárnenie skladby, zvládnutie prstokladu (podkladanie, nadkladanie, rozklady plynule), hra jednoduchých melodických ozdôb, interpretácia skladieb rôznych štýlových období, hra z listu,

transpozície jednoduchých melódií, identifikovanie základných harmonických funkcií.

Výstupy: min. 1x za polrok triedne/verejné vystúpenie.

Notový materiál (výber):

CZERNY: op. 599, op. 261, op. 821

B. BARTÓK: Mikrokozmos zošit II., III.

J. B. DUVERNOY: op. 176, op. 120

H. LEMOINE: Detské etudy, op. 37

K. BERTINI: 25 etud op. 100

I. HURNÍK: Etudy

E. HRADECKÝ: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993

A. ALBRECHT: Drobné skladby pre mládež, opus, Bva

B. BARTÓK: Zongorázi ifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III,

L. v. BETHOVEN: Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G - dur BERGER: Invencie

V. BOKES: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy

D. CIMAROSA: Vybrané sonáty, Muzgiz

J. CIKKER: Čo mi deti rozprávali (Akwarely)

M. CLEMENTI, KUHLAU, DUSÍK: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka. Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež, op. 39, SHV

I. DIBÁK: Suity, Čriečky

L. DUSÍK: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)

P. EBEN: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písně a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton

E.H.GRIEG: Lyrické skladby I

E. HRADECKÝ: Detský karneval, Malé jazzové album

D. KABALEVSKIJ: Klavírny album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, Ľahké variácie, op. 51.

J. MENDELSSOHN-BARTHOLDY: Šesť detských skladieb, op. 72, výber

E. SATIE: Detské kresbičky

L. SLUKA: Hrátky, Panton 1970, Hry a sny (r. Doležalova), Supraphon 1966, Malá klavírní suita (r. Resler), Panton

E. SUCHOŇ: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita

G. SVIRIDOV: Album pre deti

I. SZECHY: Pôjdeme do ZOO

J. S. BACH: Knižočka skladieb

Z. KODÁLY: 24 kis kánon a feketé buleten

I. stupeň, 1. časť, 4. ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie), 1 (štvorročná hra/komorná hra/sprievod)

Ciele:

- Cvičenia pre zväčšovanie rozpätia ruky, rytmické cvičenia. Molové stupnice melodické a harmonické, durové stupnice. Tonický kvintakord sobratmi + malý rozklad spolu, štvorzvuk: príprava hraním zmenšeného septakordu.
- Etudy – rôzneho technického a tempového zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách.
- Farebnosť tónu a dynamická škála. Hra v rýchlom tempe zodpovedajúcej úrovni daného ročníka. Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického. Kantiléna v oboch rukách (použiť polyfonické prvky): rozvíjanie. Práca s hudobnou frázou skladby, samostatná diferenciacia frázy. Melodické ozdoby - príraz, nátril, obal. Hra v rýchlom tempe. Samostatné používanie pedálu.
- Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období. Polyfonické skladby s prihliadnutím na obsah a náročnosť; prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné.
- Hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov. Harmonické čítanie - základné harmonické funkcie, analýza. Transponovanie jednoduchých melódií, ľudové piesne: hra podľa sluchu s použitím T, D.

Obsah:

Cvičenia na rozširovanie rozpätia rúk hraním štvorzvuku zvlášť, všetky molové(melodické aj harmonické) a durové stupnice kombinovaným spôsobom cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v primeranom tempe,tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu,etudy rôzneho technického zamerania, tvorba farby tónu a dynamickej škály pri hre, samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka, zvládnutie práce s diferenciáciou frázy skladby, zvládnutie hry zložitejších melodických ozdôb, hra v rýchlejšom tempe, samostatná pedalizácia v jednoduchých skladbách, rozpoznanie hudobnej formy skladby, jej štruktúru a jednotlivé časti, technická a umelecká artikulácia skladieb, samostatné naštudovanie jednoduchých skladieb.

Výstupy: min. 1x za polrok triedne/verejné vystúpenie.

Záverečná skúška:2 skladby primeranej náročnosti rozličných štýlových období, hra spamäti.

Notový materiál (výber):

CZERNY: op. 599, op. 261, op. 821

B. BARTÓK: Mikrokozmos zošit II., III.

J. B. DUVERNOY: op. 176,op. 120

H. LEMOINE: Detské etudy, op.37

K. BERTINI: 25 etud op. 100

I. HURNÍK: Etudy

E. HRADECKÝ: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993

A. ALBRECHT: Drobné skladby pre mládež, opus, Bva

B. BARTÓK: Zongorázi ifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III,

L. v. BETHOVEN: Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G - dur BERGER: Invencie

V.BOKES: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy

D. CIMAROSA: Vybrané sonáty, Muzgiz

J. CIKKER: Čo mi deti rozprávali (Akwarely)

M. CLEMENTI, KUHLAU, DUSÍK: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka. Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež, op. 39, SHV

I. DIBÁK: Suity, Čriepky

L. DUSÍK: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)

P. EBEN: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písně a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton

E.H.GRIEG: Lyrické skladby I

E. HRADECKÝ: Detský karneval, Malé jazzové album

D. KABALEVSKIJ: Klavírny album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, Ľahké variácie, op. 51.

J. MENDELSSOHN-BARTHOLDY: Šesť detských skladieb, op. 72, výber

E. SATIE: Detské kresbičky

L. SLUKA: Hrátky, Panton 1970, Hry a sny (r. Doležalova), Supraphon 1966, Malá klavírní suita (r. Resler), Panton

E. SUCHOŇ: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita

G. SVIRIDOV: Album pre deti

I. SZEGHY: Pôjdeme do ZOO

J. S. BACH: Knižočka skladieb

Z. KODÁLY: 24 kis kánon a fekete buleten

I. stupeň, 2. časť, 1.ročník . HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie), 1 (štvorročná hra/komorná hra/sprievod)

Ciele:

- Durová, molová, chromatická stupnica: uvedenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre.
- Pasážová technika, akordová technika: zdokonaľovanie. Durové a molové stupnice. Štvorhlasný akord podľa fyziologických možností žiaka – zvlášť, rozložene. Veľký rozklad. Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou).
- Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky, pedalizácia
- Štýlová interpretácia po technickej a výrazovej stránke. Hudobno-interpretáčny prostriedky: trilok, glissando, chromatika - návyky a zdokonaľovanie hry.
- Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu, zamerať sa na skladbu z obdobia romantizmu, moderné – u žiakov, ktorí inklinujú k modernej hudbe zaradujeme klavírne úpravy skladieb pop. hudby zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník.
- Hra z listu. Transponovanie. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D. Tvorba sprievodu.

Obsah:

Durové a molové stupnice v plynulom tempe v kombinovanom pohybe, zdokonaľovanie pasážovej akordovej techniky, akordovú techniku, T5 s obratmi (tenuto, staccato, rozložene), veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, chromatické stupnice, hra etúd rôzneho technického zamerania, zdokonaľovanie pedálovej techniky, rozvoj rytmického čítania, osvojovanie si správnych návykov hudobno-interpretáčnych prostriedkov, interpretácia skladieb z obdobia romantizmu, polyfónia primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu, aplikácia princípov tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek, hra z listu, transpozície jednoduchých melodických útvarov, komponovanie vlastných hudobných skladieb, hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D, hra podľa akordických značiek.

Výstupy: min. 1x za polrok triedne/verejné vystúpenie.

Notový materiál (výber):

CZERNY: op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku

op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636

J. B. DUVERNOY: op. 276 op. 120

S. HELLER: 40 klavírných etud op. 45; 46; 47

B. BARTÓK: Mikrokozmos

M. DVOŘÁK: Jazzové klavírne etudy

J. JIRÁNEK: Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9

V. JÚZLOVÁ: Prípravné technické cvičenia pri improvizácii a sprievody ľudových piesní

J. ZIMMER: op. 59

I. HURNÍK: Etudy

A. ALBRECHT: 12 klavírných skladbičiek, Opus 5 - II

L. v. BEETHOVEN: Bagatelles et Ecossaises, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatina C dur

L. v. BEETHOVEN: Ecossaisen und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke, r. Köhler, Peters

J. BRAHMS: Valčíky, op. 39

C. DEBUSSY: 2 arabesky, Malý pastier, GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky

I. DIBÁK: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita

M. DLOUHÝ: Bagately pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU

P. EBEN: Malé portréty, Panton 1969

G. GERSHWIN: Preludia pre klavír EDDY'S SCORE 1992

M. GLINKA: Tarantella Valčík na rozloučenou

E. H. GRIEG: Klavírne kusy

E. H. GRIEG: Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters

E. H. GRIEG: Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon

E. H. GRIEG: Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters

J. HAYDN: Das neue Klavierbüchlein, Litolf, Album, Peters

J. HAYDN: 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz

J. HAYDN: Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952

S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz

J. N. HUMMEL: Tyrolské variácie

F. CHOPIN: Album snažších skladeb, r. Fišerová

J. IBERT: Histories

D. KABALEVSKIJ: Ausgewählte Klavierstücke für Kinder, op. 27, Peters, Šest' pjes, op.88, Fortepiannaja muzyka č. 9

D. KABALEVSKIJ: Album pre mládež, Supraphon

Klavírne skladby 20.storočia (SAINT, SAENS, FAURÉ, RAVEL, HONEGGER, POULENC) (OPUS 1988)

Z. KODÁLY: Detské tance, EMB 1971

W. LUTOSLAWSKI: Trzy utwory dla mlodziezy, PWN 1969

W. LUTOSLAWSKI: Bukoliki, PWM

W. LUTOSLAWSKI: Folk Melodies for Piano, PWM 1971

F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969

D. MILHAUD: Brazílske tance

W. A. MOZART: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur W. A. MOZART: Nemecké tance, r. Solc

E. SATIE: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy

R. SCHUMANN: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68

R. SCHUMANN: Kartki z albumu, op. 124, PWM

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenská sonatina op. 75

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944 J. SIBELIUS: Pieseň bez slov

E. SUCHOŇ: Preletel sokol (7 – II) Keď sa vlci zišli, suite

I. stupeň, 2. časť, 2.ročník. - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie), 1 (štvorročná hra/komorná hra/sprievod)

Ciele:

- Poznatky a pochopenie väčších hudobných foriem: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby. Dejiny hudby v súlade s predmetom hudobná náuka a preberanými skladbami.
- Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: rozširovanie rozsahu vedomostí. Durová, molová, chromatická stupnica – uvedenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, ich aplikácia v prednesovej literatúre. Akordická, pasážová, oktavová technika: zdokonaľovanie zručností.
- Durové a molové stupnice: hra v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene). Štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť. Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou).
- Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky. Zložitejšie melodické ozdoby.
- Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby, prednesové skladby rôznych štýlov a žánrov. Hra z listu. Sluchovo-motorické zručnosti. Počúvanie sa pri hre, sluchová kontrola.
- Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov, základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S a D. Schopnosť navrhnúť riešenie technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa zvládnutých akordických značiek.

Obsah:

Systematizácia hudobno-teoretických vedomostí z predchádzajúcich ročníkov, zdokonaľovanie poznatkov o väčších hudobných formách, harmonické funkcie, akordy a akordické značky, štruktúra durovej a molovej, chromatickej stupnice, zdokonaľovanie akordickej, pasážovej, oktavovej techniky, všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe, hra veľkého rozkladu – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách, kultivovaný hudobno-interpretačný prejav, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia zložitejších polyfonických skladieb s náročnejším vedením hlasov, prednesové skladby rôznych štýlov - klasické a moderné, zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník, verejné prezentácie, hra z listu, rozvoj sluchovo-motorických zručností, samostatne urobené transpozície jednoduchých melodických útvarov, základy improvizácie, tvorba vlastných skladbičiek, ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných harmonických funkcií, návrh riešenia technického a výrazového problému, sprievod podľa akordických značiek.

Výstupy: min. 1x za polrok triedne/verejné vystúpenie.

Notový materiál (výber):

CZERNY: op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku

op. 849, Příprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636

J. B. DUVERNOY: op. 276 op. 120

S. HELLER: 40 klavírných etud op. 45; 46; 47

B. BARTÓK: Mikrokozmos

M. DVOŘÁK: Jazzové klavírne etudy

J. JIRÁNEK: Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9

V. JÚZLOVÁ: Přípravné technické cvičenia pri improvizácii a sprievody ľudových piesní

J. ZIMMER: op. 59

I. HURNÍK: Etudy

A. ALBRECHT: 12 klavírných skladbičiek, Opus 5 - II

L. v. BEETHOVEN: Bagatelles et Ecossaises, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatina C dur

L. v. BEETHOVEN: Ecossaisen und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke, r. Köhler, Peters

J. BRAHMS: Valčíky, op. 39

C. DEBUSSY: 2 arabesky, Malý pastier, GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky

I. DIBÁK: Čriečky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita

M. DLOUHÝ: Bagately pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU

P. EBEN: Malé portréty, Panton 1969

G. GERSHWIN: Preludia pre klavír EDY'S SCORE 1992

M. GLINKA: Tarantella Valčík na rozloučenou

E. H. GRIEG: Klavírne kusy

E. H. GRIEG: Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters

E. H. GRIEG: Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon

E. H. GRIEG: Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters

J. HAYDN: Das neue Klavierbüchlein, Litolff, Album, Peters

J. HAYDN: 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz

J. HAYDN: Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952

S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz

J. N. HUMMEL: Tyrolské variácie

F. CHOPIN: Album snažších skladeb, r. Fišerová

J. IBERT: Histories

D. KABALEVSKIJ: Ausgewählte Klavierstücke für Kinder, op. 27, Peters, Šest' pjes, op.88, Fortepiannaja muzyka č. 9

D. KABALEVSKIJ: Album pre mládež, Supraphon

Klavírne skladby 20.storočia (SAINT, SAENS, FAURÉ, RAVEL, HONEGGER, POULENC) (OPUS 1988)

Z. KODÁLY: Detské tance, EMB 1971

W. LUTOSLAWSKI: Trzy utwory dla mlodziezy, PWN 1969

W. LUTOSLAWSKI: Bukoliki, PWM

W. LUTOSLAWSKI: Folk Melodies for Piano, PWM 1971

F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969

D. MILHAUD: Brazílske tance

W. A. MOZART: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur W. A. MOZART: Nemecké tance, r. Solc

E. SATIE: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy

R. SCHUMANN: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68

R. SCHUMANN: Kartki z albumu, op. 124, PWM

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenská sonatína op. 75

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944 J.

SIBELIUS: Pieseň bez slov

E. SUCHOŇ: Preletel sokol (7 – II) Keď sa vlci zišli, suita

I. stupeň, 2. časť, 3. ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie), 1 (štvorročná hra/komorná hra/sprievod)

Ciele:

- Tónina – samostatné určovanie tóniny, - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách. Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie.
- Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení.
- Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene. D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení.
- Etudy rôzneho technického zamerania. Kultivovaný hudobno-interpretáčny prejav: rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby.
- Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír.
- Hra z listu. Metro -rytmické cítenie. Sluchovo-hudobná predstavivosť. Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr vpravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb).
- Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Obsah:

Aplikácia poznatkov o väčších hudobných formách v klavírnej interpretácii, vedomostí o harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách pri tvorbe sprievodu, zdokonaľovanie pasážovej techniky, oktávová technika, etudy zamerané na vybrané technické problémy, všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické, hra štvorhlasného akordu s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi, zvládnutie samostatnej práce so skladbou, zdokonaľovanie farebnosti tónu a rozširovanie dynamickej škály, využívanie chromatiky, glisandá, aleatorika, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia

zložitejších polyfónnych skladieb, interpretácia skladieb rôznych období, štýlov a žánrov, pochopenie väčšej cyklickej formy, zameranie sa na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb, rozvíjanie sluchovej predstavivosti, hra z listu skladby primeranej náročnosti, prehĺbenie rytmického cítenia, samostatnosť v transponovaní, sprievod v akordických značiak.

Výstupy: min. 1x za polrok triedne/verejné vystúpenie.

Notový materiál (výber):

CZERNY: op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku

op. 849, Příprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636

J. B. DUVERNOY: op. 276 op. 120

S. HELLER: 40 klavírných etud op. 45; 46; 47

B. BARTÓK: Mikrokozmos

M. DVOŘÁK: Jazzové klavírne etudy

J. JIRÁNEK: Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9

V. JÚZLOVÁ: Přípravné technické cvičenia pri improvizácii a sprievody ľudových piesní

J. ZIMMER: op. 59

I. HURNÍK: Etudy

A. ALBRECHT: 12 klavírných skladbičiek, Opus 5 - II

L. v. BEETHOVEN: Bagatelles et Ecossaises, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatina C dur

L. v. BEETHOVEN: Ecossaisen und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke, r. Köhler, Peters

J. BRAHMS: Valčíky, op. 39

C. DEBUSSY: 2 arabesky, Malý pastier, GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky

I. DIBÁK: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita

M. DLOUHÝ: Bagately pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU

P. EBEN: Malé portréty, Panton 1969

G. GERSHWIN: Preludia pre klavír EDY'S SCORE 1992

M. GLINKA: Tarantella Valčík na rozloučenou

E. H. GRIEG: Klavírne kusy

E. H. GRIEG: Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters

E. H. GRIEG: Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon

E. H. GRIEG: Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters

J. HAYDN: Das neue Klavierbüchlein, Litolff, Album, Peters

J. HAYDN: 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz

J. HAYDN: Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952

S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz

J. N. HUMMEL: Tyrolské variácie

F. CHOPIN: Album snažších skladeb, r. Fišerová

J. IBERT: Histories

D. KABALEVSKIJ: Ausgewählte Klavierstücke für Kinder, op. 27, Peters, Šest' pjes, op.88, Fortepiannaja muzyka č. 9

D. KABALEVSKIJ: Album pre mládež, Supraphon

Klavírne skladby 20.storočia (SAINT, SAENS, FAURÉ, RAVEL, HONEGGER, POULENC)
(OPUS 1988)

Z. KODÁLY: Detské tance, EMB 1971

W. LUTOSLAWSKI: Trzy utwory dla mlodziezy, PWN 1969

W. LUTOSLAWSKI: Bukoliki, PWM

W. LUTOSLAWSKI: Folk Melodies for Piano, PWM 1971

F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969

D. MILHAUD: Brazílske tance

W. A. MOZART: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur W. A. MOZART: Nemecké tance, r. Solc

E. SATIE: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy

R. SCHUMANN: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68

R. SCHUMANN: Kartki z albumu, op. 124, PWM

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenská sonatína op. 75

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944 J.
SIBELIUS: Pieseň bez slov

E. SUCHOŇ: Preletel sokol (7 – II) Keď sa vlci zišli, suite

I. stupeň, 2. časť, 4. ročník - HRA NA KLAVÍRI, HRA Z LISTU

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie), 1 (štvorročná hra/komorná hra/sprievod)

Ciele:

- Tónina – samostatné určovanie tóniny, - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách.
- Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie. Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení.
- Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene. D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktavových cvičení.
- Etudy rôzneho technického zamerania. Kultivovaný hudobno-interpretačný prejav: rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby.
- Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír.
- Hra z listu. Metro-rytmické cítenie. Sluchovo-hudobná predstavivosť. Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr vpravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb).
- Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie.
- Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Obsah:

Systematizácia a kompletizácia vedomostí z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre, definovanie tóniny, samostatné určenie tóniny, definovanie: intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky, základné znaky hudobných štýlov, foriem, používanie hudobnej, klavírnej terminológie v pôvodnom znení, všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi, etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktavovú techniku, rozvoj kultivovaného hudobno-interpretáčného prejavu, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia skladieb: polyfonické skladby snáročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník, hra z listu, rozvoj sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro-rytmického cítenia, rytmické cvičenia na rozdielne usporiadania rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke, transponovanie, základy improvizácie, vlastná tvorba, hra podľa sluchu so sprievodom.

Výstupy: min. 1x za polrok triedne/verejné vystúpenie.

Záverečná skúška: 1 skladba z obdobia baroka, 1 skladba z obdobia klasicizmu, 1 skladba z obdobia romantizmu, 1 skladba z obdobia hudby 20. a 21. storočia.

Notový materiál (výber):

CZERNY: op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku

op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636

J. B. DUVERNOY: op. 276 op. 120

S. HELLER: 40 klavírných etud op. 45; 46; 47

B. BARTÓK: Mikrokozmos

M. DVOŘÁK: Jazzové klavírne etudy

J. JIRÁNEK: Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9

V. JÚZLOVÁ: Prípravné technické cvičenia pri improvizácii a sprievody ľudových piesní

J. ZIMMER: op. 59

I. HURNÍK: Etudy

A. ALBRECHT: 12 klavírných skladbičiek, Opus 5 - II

L. v. BEETHOVEN: Bagatelles et Ecossaises, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatina C dur

L. v. BEETHOVEN: Ecossaisen und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke, r. Köhler, Peters

J. BRAHMS: Valčíky, op. 39

C. DEBUSSY: 2 arabesky, Malý pastier, GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky

I. DIBÁK: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita

M. DLOUHÝ: Bagately pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU

P. EBEN: Malé portréty, Panton 1969

G. GERSHWIN: Preludia pre klavír EDY'S SCORE 1992

M. GLINKA: Tarantella Valčík na rozloučenou

E. H. GRIEG: Klavírne kusy

E. H. GRIEG: Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters

E. H. GRIEG: Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon

E. H. GRIEG: Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters

J. HAYDN: Das neue Klavierbüchlein, Litolff, Album, Peters

J. HAYDN: 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz

J. HAYDN: Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952

S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz

J. N. HUMMEL: Tyrolské variácie

F. CHOPIN: Album snažších skladeb, r. Fišerová

J. IBERT: Histories

D. KABALEVSKIJ: Ausgewählte Klavierstücke für Kinder, op. 27, Peters, Šest' pjes, op.88, Fortepiannaja muzyka č. 9

D. KABALEVSKIJ: Album pre mládež, Supraphon

Klavírne skladby 20.storočia (SAINT-SAENS, FAURÉ, RAVEL, HONEGGER, POULENC) (OPUS 1988)

Z. KODÁLY: Detské tance, EMB 1971

W. LUTOSLAWSKI: Trzy utwory dla mlodziezy, PWN 1969

W. LUTOSLAWSKI: Bukoliki, PWM

W. LUTOSLAWSKI: Folk Melodies for Piano, PWM 1971

F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969

D. MILHAUD: Brazílske tance

W. A. MOZART: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur W. A. MOZART: Nemecké tance, r. Solc

E. SATIE: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy

R. SCHUMANN: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68

R. SCHUMANN: Kartki z albumu, op. 124, PWM

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenská sonatína op. 75

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944 J.
SIBELIUS: Pieseň bez slov

E. SUCHOŇ: Preletel sokol (7 – II) Keď sa vlci zišli, suite

Hudobný odbor – Hra na dychových nástrojoch

Plán činnosti HO – Hra na dychových nástrojoch pri SZUŠ Ružová dolina 29 v Bratislave

pre šk.rok 2015/2016

Vyučuje sa na 4 stupňoch štúdia:

- PRÍPRAVNÝ (PŠ: PHV, PDV, PTV, PVV)
- ZÁKLADNÝ- I. STUPEŇ- 1., 2. ČASŤ
- ZÁKLADNÝ- II. STUPEŇ
- ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH (ŠPD)

22 14.1.1 Študijné zamerania hudobného odboru

14.1.5 Hra na dychových nástrojoch

Profil absolventa

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroji,
- počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie
- preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku,
- je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení
- zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia

nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- žiak má zvládnuté základné kompetencie v hre na dychovom nástroji
- využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie
- dokáže tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením,
- je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu
- pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období, vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia
- je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu
- dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických poznatkov
- je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- má osvojené praktické zručnosti v hre na hudobnom nástroji
- samostatne rieši problematiku nástrojovej techniky, používa celú škálu dynamických odtieňov
- hrá bez intonačnej zmeny
- uplatňuje spôsob nazývaný vibráto a vie ho citlivo použiť

pri interpretácii hudobných skladieb

- dokáže používať získané vedomosti a skúsenosti k samostatnému štúdiu nových skladieb, vyhľadáva skladby podľa vlastného výberu orientuje sa v hudobnej literatúre
- je schopný sa uplatniť ako samostatný hudobník, či už v sólovej, komornej, alebo orchestrálnej hre

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM - HO

Učebný plán číslo	Prípravné štúdium	Dĺžka štúdia počet rokov	PREDMET	1. rok	2. rok
				Počet hodín týždenne	
1a	A	2	1. Prípravná hudobná výchova *)	2	1
			2. a) Príprava ku hre na nástroji	-	1
				0,5	1 – 1.5

**) V prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa.

Prípravné štúdium „A“

- deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy

*) V 1. roku možno spojiť s hudobno-pohybovou výchovou (pozri UP TO č. 36); na 1. stupni sa môže prideliť klavírny sprievod – 1 hodina týždenne.

- Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy).

- Žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania.

- O zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Učebný plán číslo	5							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Hra na sopranovej zobcovej flaute							
Vek	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet	Ročník				Ročník			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo sprievod,	-	-	1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	2,5

Poznámka: Po získaní primárneho umeleckého vzdelania môže žiak pokračovať v štúdiu na nižšom sekundárnom stupni umeleckého vzdelávania zvoleným dychovým nástrojom podľa UP č. 13.

Učebný plán číslo	13			
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na pikole, priečnej flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, B trúbke, Es trúbke, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytóne, heligóne, tube, ľudových nástrojoch, * zobcových flautách, fagote			
Vek	od 11 rokov, príp. 10 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania:	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	-	1	1
	1	1	1	1
4. Hudobná náuka				
Spolu: 1. 2. 3.	2,5	2,5	3,5	2,5
1. 3. 4.			4,5	3,5

Štúdium pre dospelých ŠPD

Učebný plán číslo	20			
Stupeň štúdia	II. - stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2b. Komorná hra	0.5	0.5	0.5	0.5
3. Hudobná náuka **)	1 -2	1 -2	1 -2	1-2
	1	1	1	1
Spolu: 1. 2a. 3.	3	3	3	3
1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5	4-5

*) Nezahrňa korepetíciu.

**) HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru, a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní. Poznámka: V študijnom zameraní Hra na klávesových nástrojoch rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorročná hra alebo sprievod riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy

1.ročník, I. Stupeň základného štúdia - Hra na dychových nástrojoch, ISCED 1 B

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: Základy hry na tomto nástroji môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti od 5 rokov. Hra na tomto nástroji má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v súčasnosti s dychom – to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Hra na zobcovej flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách. Tento predmet je určený pre deti, ktoré dokážu zvládnuť ťažšie učivo a notový materiál. Pedagóg učí deti základy hry na tomto nástroji, učí dieťa vnímať intonáciu, rytmus, správne dýchanie, hmaty, dohliada na správne držanie tela dieťaťa.

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5

UČEBNÝ PLÁN: č. 5 1a.

CIELE: Vzbudzovať u detí záujem o hudbu, motivovať ich k dôslednej práci. Pestujeme zmysel pre rytmiku a intonáciu.

OBSAH: Oboznámiť žiaka s históriou a vývojom flauty, funkciou mechaniky, ošetrovaním nástroja. V prvom ročníku sa sústreďujeme na správne držanie tela a nástroja. Žiak sa pod vedením pedagóga učí správnu dychovú techniku, správne nasadzovanie tónov a postupne si osvojuje nové hmaty. Žiak si rozvíja pomocou pedagóga zmysel pre rytmus a intonáciu a taktiež pedagóg dbá neustále na správne čítanie notového zápisu. Zvládnuť rozsah chromaticky od c1 – e2. Rozoznávať pri hraní tenuto a legato.

NOTOVÝ MATERIÁL: L. Daniel: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

R. Gruber: 50 ľudových piesní pre 2- 3 sopránové

Zobcové flauty

Jan a Eva Kvapilovi: Flautoškola

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: V prvom ročníku v predmete hra na zobcovej (priechnej) flaute kladieme dôraz na správne držanie tela a nástroja, utvrdzovanie dychovej techniky, správne nasadzovanie tónu, naučiť rozoznávať hry tenuto legato.

SEPTEMBER: Zoznámenie sa s nástrojom, správne držanie nástroja, správny postoj pri hre na flaute, cvičenia zamerané na plynulý výdych, prvé jednoduché hmaty, cvičenia na precvičenie prvých hmatov

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L.Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

OKTÓBER: Motivácia pre záujem o hudbu, dôraz na správne držanie nástroja a postoj pri hraní, plynulý výdych, správne nasadenie tónu, precvičovanie hmatov. Hmaty od a1-g1.

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L.Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

NOVEMBER: Správne nasadenie tónu, dbať na postoj pri hraní, nové jednoduché duetá, výber nových jednoduchých skladieb. Hmaty od f1-e1.

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L. Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka- výber

DECEMBER: Vianočné koledy, príprava na vianočnú besiedku. Hmaty od d1-c1.

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L. Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka- výber

JANUÁR: Opakovanie- držanie nástroja, postoj pri hraní, plynulý výdych, nasadzovanie tónu, výber nových skladieb. Cvičenia na rôzne artikulácie (legato, stacato...). Hmaty od h1-d2

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L. Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu-výber

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka- výber

FEBRUÁR: Motivácia k lepšiemu výkonu, nové artikulácie, lepšia súhra v duetách, rozvoj muzikálnosti.

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L. Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka- výber

MAREC: Stále utvrdzovanie naučených hmatov, dôraz na správne držanie tela a výdych, intonácia. Pojmy krížik a b-čko.

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L. Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka- výber

APRÍL: Dôraz na sebadisciplínu, frázovanie, inotnácia, nové hudobné pojmy, hra s artikuláciou. Jednoduché skladby s doprovodom, duetá, príprava na záverečné vystúpenie.

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L. Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka- výber

MÁJ: Dôraz na frázovanie v skladbách, správna artikulácia, upevňovanie správnych návykov pri hraní na flaute.

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L. Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka- výber

JÚN: Opakovanie vedomostí, ktoré žiak nadobudol počas celého roka na hodinách flauty. Záverečné vystúpenie

Notový materiál: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola 1

L. Daniel- Škola hry pre zobcovú sopránovú flautu- výber

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka- výber

2.ročník, I. Stupeň základného štúdia - Hra na dychových nástrojoch, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5

UČEBNÝ PLÁN: č.5 1a.

CIELE: Hlavným cieľom je zdokonaľovať a rozvíjať nadobudnuté poznatky. Pomocou rôznych technických cvičení a prednesových skladieb upevňovať rytmické cítenie, intonáciu a postupne zdokonaľovať prstovú techniku. Stále dbáme na správny postoj pri hraní, držanie nástroja a správne dýchanie.

OBSAH: Postupne volíme prednesové skladby, pri ktorých žiak spozná rôzne štýlové obdobia a rôzne hudobné žánre. Skladby volíme podľa nadobudnutých zručností a vedomostí žiaka. Neustále pracovať na cvičení dlhých tónov rozsahu nástroja, ktorý žiak zvláda. Kultivované nasadzovanie a zakončenie tónu, zväčšovanie dynamickej plochy. Zvládnuť rozsah nástroja chromaticky od e2- h2.

Notový materiál: L.Daniel: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

R. Gruber: 50 ľudových piesní pre 2-3 sopránové zob.flauty

Jan a Eva Kvapilovi: Flautoškola

a iné...

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Neustále vzbudzujeme u detí záujem o hudbu. Rozoznávajú základných dynamických pojmov, utvrdzovanie správneho postoja, držanie nástroja, dych, nasadzovanie a zakončenie tónov.

September: Opakovanie vedomostí z predchádzajúceho roka. Opakovanie správnych návykov pri hre- držanie tela, rúk, správne držanie flauty. Výber nových prednesových skladieb (minimálne 2 rôzneho charakteru), výber technických cvičení.

Október: Zaoberanie sa s danou problematikou vo vybraných skladbách, dbať na výraz skladby (crescendo, decrescendo...),

November: Zvukové hry (moderné techniky...), technické cvičenia na utvrdenie všetkých hmatov, cvičenia s rôznymi artikuláciami. Zamerať sa na detaily vo vybraných skladbách.

December: Motivovať dieťa k precíznej a dôslednej práci. Príprava na triednu besiedku, alebo Vianočný koncert. Výber nových prednesov.

Január: Pokračujeme v technických cvičeniach, ak dieťa ovláda všetky hmaty poriadne, stupnicu G dur. Zaoberáme sa problematikou nových prednesov. Rozvíjanie hudobného cítenia, dávať dieťaťu priestor na realizáciu svojej fantázie.

Február: Opakovanie moderných techník, technické cvičenia, prednesy. Technické cvičenia na precvičenie nôt s krížikom a b-čkom. Opakovanie stupnice G dur.

Marec: Popri trchnických cvičeniach dbať stále na tónovú kvalitu, dych, držanie tela a nástroja. Výber duet, pri ktorých musí žia vnímať druhý hlas. Prednesové skladby- dbať na precíznosť, výraz. Stupnica D dur.

Apríl: Precvičovanie novej stupnice D dur, duet, prednesové skladby, technické cvičenia. Zvukové hry- na moderné techniky

Máj: Dieťa stále motivujeme k precíznej práci. Vzbudzujeme záujem o hudbu, pracujeme na vybraných skladbách a technických cvičeniach. Zvukové hry- na moderné techniky.

Jún: Opakovanie vedomostí, ktoré žiak nadobudol počas celého roka. Príprava na záverečný koncert.

Literatúra: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola (1,2)

Ladislav Daniel- Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

R. Gruber- Rozfúkaj sa píšťalôčka

3.ročník, I. Stupeň základného štúdia - Hra na dychových nástrojoch, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5

UČEBNÝ PLÁN: č.5 1a

CIELE: Poskytnúť žiakovi priestor na sebarealizáciu v podobe verejného vystúpenia. Pracovať na rozvíjaní jeho interpretácie, výrazu -dynamika, agogika. Stále dbať na správny postoj tela, nástroja, venovať pozornosť správne dýchaniu a správne tvoreniu tónu.

OBSAH: Nácvik dynamiky a tempa v hraných skladbách. Motivácia žiaka k verejnému vystúpeniu, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie. Dbať na tónovú kultúru. Žiak by mal zvládnuť rozsah od c1 – d3. Neustále utvrdzovanie hmatov – technické cvičenia na zdokonalenie prstovej techniky. Nácvik ornamentiky v hraných skladbách. Stupnice- dur a mol.

NOTOVÝ MATERIÁL: L.Daniel: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

R. Gruber: 50 ľudových piesní pre 2-3 sopránové zob.flauty

R. Gruber: Rozfúkaj sa, píšťalôčka

J. Kopáček: Melodické etudy pre flautu, a iné...

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Kladieme dôraz na muzikálne cítenie. Prednesové skladby v súlade s výstupom. Upevnenie vzťahu k hudbe.

3.ročník

September: Opakovanie vedomostí z predchádzajúceho roka. Výber nových prednesových skladieb (aspoň dve odlišného charakteru a odlišného štýlového obdobia). Výber tec

hníkových cvičení (L. Daniel -Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu).

Október: Stupnica F dur – v rôznych hodnotách – celá, polová, štvrtová, osminová, s rôznymi artikuláciami. Zaoberáme sa problematikou v daných skladbách- zameriame sa na problémovú časť. Nezabúdame na technické cvičenia, pri ktorých si žiak zdokonaľuje prstovú techniku.

November: Stále dbáme na správne držanie tela, nástroja a správne dýchanie. Zvukové hry – moderné techniky. Zaoberáme sa problematikou v daných skladbách. Stupnica Bdur - v rôznych hodnotách – celá, polová, štvrtová, osminová, s rôznymi artikuláciami.

December: Zameriame sa na detaily v daných skladbách. Technické cvičenia na zlepšenie techniky. Príprava na Vianočný koncert, triednu besiedku. Popríp. výber nových skladieb.

Január: Stupnica A dur- v rôznych hodnotách – celá, polová, štvrtová, osminová, s rôznymi artikuláciami. Zaoberáme sa novými skladbami. Môžeme vybrať skladbu z neskoršieho obdobia, v ktorej si žiak môže vyskúšať modernú/é techniky.

Február: Technické cvičenia, prednesové skladby – zaoberáme sa danou problematikou. Aby sme nehrali stále dookola to isté, vyberieme žiakovi nejaký duet, pri ktorom môže lepšie vnímať súhru a naučí ho to k bystrejšiemu počúvaniu.

Marec: Dieťa motivujeme k precíznej práci a vzbudzujeme v ňom záujem o hudbu. Stupnica Es dur- v rôznych hodnotách – celá, polová, štvrtová, osminová, s rôznymi artikuláciami.

Apríl: Prednesové skladby, technické cvičenia, zvukové hry- moderné techniky, prstocviky- na precvičenie ťažkých spojov, Stupnicu Es dur si ešte ponecháme a zameriame sa na rôzne artikulácie (stacato, tenuto, legato....).

Máj: Stupnica E dur- v rôznych hodnotách – celá, polová, štvrtová, osminová, s rôznymi artikuláciami. Technické cvičenia, prednesové skladby, dutá.

Jún: Technické cvičenia, prednesové skladby. V prednesových skladbách sa zameriame na detaily. Príprava na záverečné vystúpenie. Motivujeme dieťa, aby podalo dobrý výkon.

Literatúra: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola (1,2)

Ladislav Daniel- Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

R. Gruber- Rozfúkaj sa píšťalôčka

a iné...

4.ročník, I. Stupeň základného štúdia - Hra na dychových nástrojoch, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5

UČEBNÝ PLÁN: č.5 1a

VÝCHOVNO- VZDELÁVACÍ CIEĽ: Naďalej rozvíjať správne návyky pri hre na flaute. Popríp. odstraňovanie zlých návykov. Pestovať v žiakovi zmysel pre rozlišovanie hudobných

štýlov. Pracovať na hudobnom prejave. Rozširovať repertoár primerane veku žiaka. Spolupráca s korepetítorom, hra v komornom obsadení. Pravidelne žiaka pripravovať na verejné vystúpenia, triedne besiedky a súťaže.

OBSAH: Zdokonaľovať kultúru tónu a čistotu hudobného prejavu. Zdokonaľovať technickú zručnosť a aplikovať ju v prednesových skladbách. Utvrdzovanie správne naučených návykov pri hraní- postoj, dych, tónová kultúra...Stupnice dur a mol, T5 + obraty.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Kladieme dôraz na muzikálne cítenie. Prednesové skladby v súlade s výstupom. Upevnenie vzťahu k hudbe.

September: Opakovanie vedomostí z predošlého roka. Výber nových skladieb. Skladby sú technicky aj výrazovo náročnejšie. Pokračujeme taktiež technickými cvičeniami od Daniela, alebo inými...

Október: Stupnica As dur- v rôznych hodnotách – celá, polová, štvrt'ová, osminová, s rôznymi artikuláciami. Zaoberáme sa danou problematikou vo vybraných skladbách.

November: Dieťa motivujeme k precíznej práci, vzbudzujeme záujem o hudbu. Dbáme na všetky správne návyky ako je držanie tela, nástroja, správne dýchanie. Ak je potrebné, stupnicu As dur si ešte necháme na utvrdenie správnych hmatov, ak to nie je potrebné, môžeme prejsť na stupnicu Des dur.

December: Technické cvičenia, poprípade vyberieme duetká. Stále pracujeme na prednesových skladbách a pripravujeme sa na Vianočný koncert, triednu besiedku.

Január: Stupnica Ges dur- v rôznych hodnotách – celá, polová, štvrt'ová, osminová, s rôznymi artikuláciami. Môžeme vybrať nové skladby- odlišné obdobia, technicky náročnejšie. Zaoberáme sa danou problematikou.

Február: Technické cvičenia (L.Daniel, alebo iné) pre zdokonalenie techniky. Stále dbáme na plynulosť výdychu, čistotu a vyrovnanosť tónu. Prstocviky na precvičenie zložitejších spojov.

Marec: Technické cvičenia, prednesové skladby, zvukové hry- moderné techniky, duetá. Stupnica Ces dur- v rôznych hodnotách – celá, polová, štvrt'ová, osminová, s rôznymi artikuláciami.

Apríl: Stupnicu si ponecháme a precvičíme si na nej stacato, tenuto, legato, a artikulácie, ktoré dieťa zvládne. Technické cvičenia- pre rast v technickej zručnosti.

Máj: Dbáme na správne naučené návyky, ktoré uplatňujeme v hre. Technické cvičenia, prednesové skladby. Stupnicu si môžeme ešte ponechať, alebo vyberieme ďalšiu.

Jún: Technické cvičenia- L. Daniel, alebo iné. Prednesové skladby- zameriame sa na detaily . Príprava na záverečné vystúpenie.

Literatúra: Jan a Eva Kvapilovi- Flautoškola (1,2)

Ladislav Daniel- Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

R. Gruber- Rozfúkaj sa písťalôčka

a iné...

Štátny - školský vzdelávací program

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou **od 1. septembra 2015.**

Hudobný odbor – HUDOBNÁ NÁUKA

Učebné osnovy hudobnej náuky – projektového vyučovania

ISCED 1B

ISCED 2B

Učebné osnovy pre prípravné štúdium základnej umeleckej školy

Učebné osnovy pre I. stupeň základného štúdia primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ – ISCED 1B

Učebné osnovy pre I. stupeň základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ – ISCED 2B

Učebné osnovy predmetu hudobná náuka – projektové vyučovanie

Poslanie:

Poslaním predmetu PHV a HN je **vytvárať a usmerňovať** záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze,
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu,
- hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami,
- orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch,
- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby).

PHV a HN sú samostatné predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa PHV a HN systematicky zaoberajú tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. PHV a HN pripravuje a dopĺňa inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzuje na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehľbuje ich, zovšeobecňuje a uvádza do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

Ciele:

1. Poskytnúť žiakovi **zážitok** a od neho odvíjať niť **poznania**. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.

2. Umožnenie vytvorenia a usporiadania obsahovej náplne predmetov PHV a HN tak, aby boli pre žiakov príťažlivé, zvýšili ich **záujem** počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovali ich schopnosť vnímania a súčasne ich pripravili na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní:

Z Základná, povinná pre všetkých žiakov.

R Rozširujúca, určená žiakom mimoriadne talentovaným, pripravujúcim sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka).

3. Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať **význam** hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.

4. Hľadať spolu širšie **súvislosti** – s históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

Východiská:

- Dieťaťu predložíme akýkoľvek problém (úlohu, neznámu skutočnosť, umelecké dielo) zaujímavo, zaktivizujeme jeho vnútorné dispozície v celej šírke a tým pozitívne ovplyvníme rozvoj jeho osobnosti.
- Dieťa má silne vyvinutú potrebu zmyslu – hľadanie zmyslu všetkého, čo dieťa robí, je nevyhnutné.
- Abstraktné myslenie, pochopenie systému, princípu musí ísť cez zážitkovú formu. Cez konkrétne zážitky, ktoré postupne prechádzajú viacerými zmyslovými orgánmi (receptormi) – cez

pohyb celého tela, zrak, hmat a sluch so zapojením reči, jazyka pochopí systém. Zovšeobecňovanie, hľadanie spoločných znakov tvorí základ pre abstraktné myslenie. Cez návraty a vzájomné prieniky tento abstraktný systém spoľahlivo ukladáme do pamäti.

- Žiadne umelecké dielo nevzniklo oddelene od spoločensko-historických súvislostí, bez spojitosti so životom skladateľa – jeho individuálneho osudu i aktuálnej spoločenskej situácie. Toto poznanie nám pomôže dešifrovať **obsah**.

Obsah:

Tematické celky - charakteristika:

Základom celku je hudobno-dramatický projekt – rozhlasové a televízne relácie, záznamy a scenáre výchovných koncertov, ale i hudobné projekty charakteru hudobnej dielne – prevzaté i vlastné, ďalej filmy a pod. (autori najvýznamnejších existujúcich projektov sú Juraj Hatrik, Ilja Hurník a Leonard Bernstein) –, ku ktorému je potrebné sa neustále vracieť, nadväzovať naň a tvorivo rozvíjať v ňom obsiahnuté impulzy. Odporúčaný východiskový projekt (OVP), uvedený pre jednotlivé tematické celky nie je povinný, učiteľ si môže pripraviť vlastný na danú tému; rovnako výber piesní a skladieb je v kompetencii učiteľa o kt. sa predpokladá, že má odborné vzdelanie.

V PHV je úvodná hodina orientovaná na zážitok v zázračnej krajine hudby, ku ktorému sa priebežne vraciame na ďalších hodinách a venujeme sa jednotlivým hudobným problémom, smerujúcim k rozvíjaniu motorických zručností, rytmického cítenia, intonácie a základom hudobnej gramotnosti. Témy sú postavené tak, aby obsahovali potenciálne možnosti rozvíjania na ďalších hodinách a prenášania ťažiska vždy na jeden problém. Využívame najmä deťom blízke rozprávkové motívy a hry. Žiaci sú na konci 1. polroka pripravení na hru na hudobnom nástroji, na konci školského roka ovládajú základy hudobnej abecedy (notová osnova, husľový a basový kľúč, takt a taktová

čiara, čítanie nôt v jednočiarkovanej oktáve, rozoznávanie základných dĺžkových hodnôt nôt a pomlčiek) a informatívne sa orientujú v rytme, tempe, dynamike a farbe tónu. Pri vyučovaní využívame tvorivé metódy – improvizácia, pohyb, spev s inštrumentálnym (najmä rytmickým) sprievodom, postupne hra a transpozícia jednoduchých známych motívov na melodických nástrojoch, dramatická akcia.

V 1. až 4. ročníku (*primárny stupeň vzdelávania*) na základe spoznávania hudobnej štruktúry od prvotného zážitku cez uvedenie nálady, charakteru a výrazu prichádzame k racionálnemu uchopeniu jednotlivých štruktúrnych prvkov, pracujeme s nimi, abstrahujeme ich a ukladáme do pamäti. V 3. ročníku, čiastočne už skôr, vlastný hudobný prejav detí usmerňujeme k uvedenému používaniu prvkov v službu očakávaného účinku, teda prejavu, zodpovedajúcemu výrazu daného obsahu, jeho významu. Využívame metaforu ako prostriedok, ktorý deti privedie k odhaleniu princípov a systému, k abstrakcii. Preto v tejto vekovej kategórii prevažujú prírodné témy a prepojenia s doterajšou životnou skúsenosťou. Vo 4. ročníku sa orientujeme na pieseň a tanec a ich podoby z hľadiska historického, územného, funkčného a umeleckého. Kompletizujeme teoretické poznatky a pestujeme schopnosť ich vedome používať. Preniknutie do hudobnej štruktúry je na úrovni schopnosti sledovať viacero melodických línií, charakterizovať typy melodiky, rytmické figúry tancov, udržať svoj part v rytmickom viachlase a cítiť základný tonálny a harmonický priestor.

V ročníkoch 5 – 7 (*nižší sekundárny stupeň vzdelávania*) rozvíjame pocitové vnímanie a schopnosť verbálneho vyjadrenia obsahu (význam hudobných tvarov a štruktúr, gesto). Základy hudobnej abecedy už máme do značnej miery osvojené, preto sa môžeme zamerať na výraz, účinok („tvár“ hudby) a na formotvorné princípy – vývoj hudobného procesu („dráma“ hudby): harmónia a tonalita, sledovanie napätia a uvoľnenia, stavebné konštrukcie. Kladieme základy rozpoznávania hudobných štýlov a uvedomenia si sociálnej funkcie hudby.

Tematické celky zohľadňujú vzťahy hudby s inými oblasťami života – skúsenosti a poznatky z biológie, prírodopisu, ale i matematiky či fyziky, tiež historické a geografické súvislosti vývoja hudby a všeobecných dejín, ako i historické súvislosti a nadväznosti, charakteristické pre súčasné hudobné umenie (prieniky – návraty / tradícia a avantgarda). V šiestom ročníku je jednotiacim činiteľom hudobná forma a obsah hudobného diela, v siedmom historické hľadisko.

Znalosť hudobnej mikro- štruktúry je rozšírená o gestické prvky, frázovanie a interpretačné problémy, harmonický priestor o vedľajšie stupne, prechodné tóny a akordy vyššej terciovej stavby. Nadaní žiaci sledujú pohyb tonálneho centra a s tým súvisiace harmonické funkcie.

Metodické a didaktické pokyny:

Prvá hodina v mesiaci (resp. tematickom celku) je motivačná – aktívna percepcia alebo hudobná dielňa, príp. kombinovaný útvar pripravený učiteľom, nasledujúce 2 – 3 hodiny sú určené na prácu s detailom, utvrdzovanie poznatkov a tvorivé rozvíjanie. Úlohou učiteľa je novými spôsobmi približovať a osvetľovať jednotlivé problémy, nadväzovať a smerovať svoje výchovno-vzdelávacie pôsobenie tak, aby na konci mesiaca mali deti všetko uložené v pamäti bez nutnosti učiť sa doma a mali schopnosť kedykoľvek vedome čokoľvek použiť; postupne a čo najskôr treba prechádzať k poukázaniu na systém (hlavne pri spoznávaní hudobnej abecedy, teda stupnice, intervaly, akordy atď.). Zafixovanie poznatku robíme formou hier, súťaží, rozhovorov okolo „okrúhleho stola“ a pod. Základným princípom je: čo najviac pracovať s jedným hudobným tvarom, aby deti abstrahovali na základe zmien – teda najdôležitejšie je hľadanie podobnosti a rozdielnosti, príbuznosti a kontrastu a vzťahov medzi jednotlivými prvkami a výrazovými polohami.

Na našej SZUŠ sa pridriavame a nechávame sa inšpirovať odporúčanými metodickými postupmi :

- 1) workshop** (dielňa - v našom prípade tvorivá hudobná, kde sa dieťa zoznamuje s jednotlivými prvkami, motívmi, výrazotvornými prostriedkami hudby a v priaznivých podmienkach môžu vzniknúť i malé "súčiastky" - krátke motívy alebo malé celky, ktoré sa dajú spájať a rôzne kombinovať - sem patrí napríklad osvedčená hra na otázku a odpoveď, ale hrať sa dajú aj rôzne predmety a činnosti, napríklad cukríky, pečenie klobások pri ohníku či cesta autobusom a pod.),
- 2) round-table** (rozhovor okolo okrúhleho stola, kedy každý, vrátane učiteľa, pridá svoj poznatok, názor, postreh...),
- 3) brainstorming** (spoločné uvažovanie, tvorivé rozvíjanie myšlienok a nápadov),
- 4) aktívna percepcia** (opakované počúvanie, kedy dieťa sleduje určitý prvok, motív, hudobný nástroj a pod. a reaguje naň vlastnou činnosťou - spevom, pohybom, hrou na telo a ľahkoovládateľné nástroje),
- 5) metaforizácia** (prirovnanie obsahu, formotvorných zákonitostí, výrazových a systémových prvkov hudby k reálnemu životu, doterajšej životnej skúsenosti dieťaťa – priestor pre medzipredmetové vzťahy),
- 6) samostatná práca s informáciami** (vyhľadanie, vyhodnotenie a výber podľa určených kritérií, ich spracovanie a prezentácia),
- 7) vytvorenie projektu**, kde sa spoja výsledky všetkých metód a výsledkom je nielen samotná prezentácia (vystúpenie), ale predovšetkým to, čo v deťoch zostane (teda nielen zážitok a vedomosť, ale hlavne chuť do ďalšieho poznávania...).

Postup preberaného učiva je zoradený špirálovito. Tematické celky v priereze jednotlivými ročníkmi majú spravidla rovnaké alebo nadväzujúce zameranie, pričom je zohľadnený didaktický postup, psychologicky premyslený s ohľadom na priebeh školského roka, tematickú príbuznosť a súčasne pestrosť. Tematické celky sú zoradené so zámerom, aby sa učiteľ v jednom mesiaci (dni, týždni) zaoberal príbuznou problematikou vo všetkých ročníkoch, čo mu umožní lepšie sa sústrediť na danú oblasť a prípadne môže pracovať v rôznych ročníkoch s tým istým materiálom. Aktuálne možno zaradiť i iné témy – učiteľ môže urobiť napríklad mozartovský (bachovský, beethovenovský a pod.) týždeň, týždeň slovenskej hudby či zohľadniť iné aktuálne výročia z oblasti hudby vrátane regionálnych udalostí či špecifík.

V PHV a na primárnom stupni hudobného vzdelávania má vyučovací proces prevažne činnostný charakter, ktorý sa na nižšom sekundárnom stupni prikloní k perцепčným a analytickým činnostiam.

Interpretačné činnosti:

Spevacke a intonačné, rytmicko-pohybové, improvizачné a inštrumentálne

Percepčné činnosti:

Počúvanie hudby a sluchová analýza.

Hudobno-náukové pojmy vyvodzujeme zásadne zo znejúcej hudby. Hudobno-teoretické poznatky fixujeme hravou formou a overujeme ich zvládnutie opätovným spojením so živou hudbou.

Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu:

Dejiny hudby, hudobné slohy a žánre, sociálna funkcia hudby.

Na našej SZUŠ t.č. ešte absolventov nemáme no i tak predkladáme;

Vedomosti, zručnosti, postoje absolventa:

Základný stupeň: Vokálne, rytmické, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné schopnosti a zručnosti na úrovni 7. ročníka. Orientácia v notovom zázname, schopnosť plynulého rytmicko-metrického členenia hudobného toku, rytmický viachlas. Orientácia v časopriestore hudby, uvedomené používanie dynamiky a agogiky v závislosti od želaného účinku hudobných tvarov a štruktúr. Schopnosť verbálne vyjadriť obsah hudobného diela a premeny výrazu v priebehu skladby na základe analógií s vlastnou životnou skúsenosťou. Schopnosť jednoduchej komunikácie v kolektíve prostredníctvom hudobných činností. Znalosť hudobnej teórie podľa obsahu učebných osnov Z. Schopnosť vytvoriť tematický celok (námet, scenár, výber hudby) a k zvolenej téme nájsť potrebné informácie z dostupných zdrojov (literatúra, internet).

Rozširujúci stupeň: Čistá intonácia, spev z listu. Schopnosť zapísať hudobný motív, transponovať sluchom i písmom, uvedomiť si rytmické, melodické, dynamické, tempové a agogické zmeny. Znalosť hudobnej teórie podľa obsahu učebných osnov R. Orientácia v tonálnom a harmonickom priestore, schopnosť zharmonizovať jednoduchú melódiu. Poznať a vedieť vytvoriť hudobnú formu, zhudobniť text, k vybranému textu zvoliť primerané výrazové prostriedky. Schopnosť pracovať s informáciami – výber, literárne spracovanie (referát, esej, úvodné slovo ku koncertu a pod.).

PHV

Ciele:

Cieľom prípravnej hudobnej výchovy je vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudobného krásna. Vychádzať pritom z detskej mentality – hravosti, spontánnosti, napodobňovacej schopnosti, obrazotvornosti a doterajšieho stupňa vyspelosti. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti, návyky, poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.

Interpretačné činnosti

Základné spevacké zručnosti a návyky. Spev jednoduchých piesní. Melodické cítenie a orientácia v rozsahu oktávy ($c^1 - c^2$).

Zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách. Rytmické cítenie v dvojdobom a trojdobom takte. Schopnosť vyjadrenia hudobného toku pohybom.

Schopnosť zapamätať si a reprodukovat' krátky rytmický alebo melodický motív, rytmizovať a melodizovať slová, detské texty a riekanky. Motorické zručnosti získané hrou na ľahkoovládateľné nástroje.

Percepčné činnosti

Rozoznať kontrasty v hudbe. Poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara. Zapojením predstavy a fantázie sledovať obsah krátkych hudobných skladbičiek a hudobných rozprávok.

Cítenie tonálneho centra od trichordálnych a tetrachordálnych melódií po orientáciu v rozsahu oktávy. Sluchové rozlišovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, dynamika a farba.

Hudobno-náukové pojmy

Notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (informatívne). Taktová čiara, dvojštvrtový, trojštvrtový a štvorštvrtový takt. Dvojica osminových nôt, nota štvrtová, polová, polová a bodkou, celá a pomlčky. Základné dynamické označenia – piano, mezzoforte, forte. Opakovacie znamienko. Noty c^1 - c^2 . Rozlišovanie základných vyjadrovacích prostriedkov hudby: veselo-smutne, rázne - nežne, rýchlo-pomaly, vyššie - nižšie, silno-slabo, zosilňovať-zoslabovať a pod.. Pochod, tanec, uspávanka.

Prehľad tematických celkov:

september **Čo hudba vie – maľuje, rozpráva, tancuje... prvé kroky k orientácii**

v hudobnom priestore

október **Hudobná abeceda a gramatika I – orientácia v hudobnom priestore**

november Tónový priestor, prenikanie do hudobnej štruktúry I –
hudobné hry

december Rozhovory rozumných bytostí – *rozvoj motorických
zručností, znaky*

január Výrazové a formotvorné prostriedky hudby –
pokračovanie, cesta k notopisu

február Pohyb v hudbe – *rozvíjanie rytmického cítenia a zmyslu pre
tempo*

marec Základy hudobnej formy I – *rozvíjanie motívu,
„sadenie hudobných semienok“*

apríl Hudobná rozprávka I – *zameranie na viachlas a harmóniu*

máj Rozvoj sluchovej predstavivosti – *„vidieť ušami“*

jún Sociálna funkcia hudby – *hudba okolo nás*

Obsah tematických celkov:

september Čo hudba vie - 7 vyučovacích hodín

O čom hudba rozpráva. Základné hudobné pojmy
a orientácia v hudobnom priestore - výška, dĺžka, sila, farba;
pochod, tanec, uspávanka.

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: Juraj Hatrík: *Medzi Trpaslúškami: Putovanie za dobrodružstvami
Trpaslúšikovom*

Oľga Podstavková: Hudobná prípravka I.

Mamka vedie Mucka, Macku, Medved'ku, daj labku, O reťaz, o reťaz

Svitaj, Bože, svitaj

F. Chopin: Prelúdium

postupnosť:

Motiváciou žiakov PHV je návšteva zázračnej krajiny hudby. Ťažiskom prvých hodín je spev detských piesní spojených s hrou na telo a pohybom v konkrétnej situácii. Pri nácviku piesní je potrebné brať do úvahy najmä obsah – z obsahu vyplýva celkový výraz.

Fixujeme výškové vzťahy a rytmickú pulzáciu. Pestujeme uvedomenie si dynamických a kontrastov tempa a ich vplyv na celkový výraz hudby.

október Hudobná abeceda a gramatika -8 vyučovacích hodín

Spievame a hráme bez nôt. Spoznáваме tónový rad a melódiu, výškové vzťahy, tempo, trojzvuk, rozvíjame základy harmonického cítenia, postupne prechod k notácii (informatívne); takt, taktová čiara, prízvuk, tempo; detské hry a riekanky s použitím Orffovho inštrumentára (rytmika, zvonkohra)

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslúšikmi: Rozprávanie o domčeku Trpaslúšikov*

Pieseň Trpaslúšikov

Kukulienka, kde si bola, Kohútik jarabý, Zlatá brána, Dú, dú, Drozdík

hudobné hádanky a hry:

hra na zobudzanie Trpaslúšikov

stolovací poriadok Trpaslúšikov – posadajme si okolo xylofónu

a striedajme strany stola

hra na zvonkohre – ku ku, D – T (tam - sem) a pod.

hry na zvieratká pri klavíri
hudobný vláčik, hudobný pozdrav

postupnosť:

Vypočujeme si príbeh. Naučíme sa Pieseň Trpaslúšikov (so zapojením hry na telo, nástrojov a pohybu). Ukážeme deťom, kam zosadla Emília, keď padala z neba. Zoznámime sa s motívmi jednotlivých Trpaslúšikov a hráme sa na zobúdzanie. Uvedomíme si, ako Trpaslúšikovia spia a ako sedia pri stole. Intonujeme a sprevádzame piesne hrou na zvonkohre (podľa farieb). Ako Trpaslúšikovia sedíme pri stole a sprevádzame akordami sem – tam pieseň Kohútik jarabý.

november Tónový priestor, prenikanie do hudobnej štruktúry - 8 vyučovacích hodín

Špecifikácia tónového priestoru (výška, dĺžka, sila, farba, hore – dolu, vysoko – nízko, blízko – ďaleko, ozvena);
hudobné nástroje (klarinet, flauta, trúbka, husle, kontrabas);
nota c¹, pomocná linajka, októva, piano – forte (informatívne).

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslúšikmi: Dobrodružstvo pri Jaskyni mačiek*

J. Hatrík: Pieseň o čiernom Jánovi, Motýľ, Litanie okamihu – úryvok (časť Motýľ)

P. I. Čajkovskij: Škovránok

R. Schumann: Trällerliedchen

detské piesne: Mačiatka, Medved'ku, daj labku, iné – o zvieratkách

J. Hatrík: Mechúrik – Koščúrik s kamarátmi

hudobné hádanky a hry:

zmeny výrazu – „sťahovanie“ po „poschodiach“ (oktáva), rytmické a tempové zmeny

hra na skrývačku (hudobná)

intonácia tercie a kvarty, doplnená hrou na zobcovej flaute a zvonkohre (podľa farieb)

hudobná otázka a odpoveď, melodizácia riekaniek

hry s rytmickými motívmi na xylofóne, pulzácia – bubienok

pochod a tanec (párny a nepárny takt)

postupnosť:

S piesňami oboznámime deti vopred. Na 2. hodine počúvame príbeh (+výtvarná zložka) a následne na ďalších hodinách rozpracúvame jednotlivé prvky (podľa metodického materiálu Medzi Trpaslúšikmi a Hudobnej prípravky I). Každá hodina má ťažiskové zameranie, ostatné hudobné zložky akcentujeme podľa potreby. Možno použiť aj iné hudobné príbehy a piesne o zvieratkách podľa vlastného výberu. Pri výučbe odporúčame využívať piesne, ktoré deti už poznajú – rýchlejšie vyabstrahujú štrukturálne prvky.

december Hudobná štruktúra a jej význam (vzťahy) - 6 vyučovacích hodín

Viachlas, notová osnova, husľový kľúč, noty c^1 - g^1 ; zvuky hudobné a nehudobné, rytmus, takt a metrum, dynamika, ozvena; nota celá, polová, štvrtová a osminová, pomlčky.

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslúšikmi: Na poľovačke pod Babkiným vrchom*

Slávik, Pieseň o Babkinom tichu, Radostná pieseň o zime, Žalostná pieseň o zime

A. Vivaldi: Zima

B. Vianočné koledy

Pokapala na salaši slanina

koledy (Krbová pesnička) a i.

január **Výrazové a formotvorné prostriedky hudby - 7**
vyučovacích hodín

Význam hudobného tvaru, spievame a hráme na zvonkohre,
hudobné motívy,

stavanie celku, predohra – medzihra - dohra; flauta, triangel,
paličky;

precvičovanie písania nôt, noty a^1 , h^1 - c^2 , opakovanie

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslúšikmi: Ako Trpaslúšikovia stavali domček*

Vykuklo slniečko, Moja mamka niečo má

Zasial mužík proso, Sedí žaba v jačmeni

Vyletela holubička

február **Pohyb v hudbe - 3 vyučovacie hodiny**

Zmena, vývoj, kontrast; zmeny tempa; rytmus, metrum,
prízvuk;

kontrabas, lesný roh, pikola.

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslúšikmi: Ako sa ujo Reportér a Trpaslúšikovia pretekali*

Reťazenie

Kúpil si pes topánočky

Vyskočilo slniečko

Čo všetko deťom k šťastiu treba

Schumann: Divoký jazdec, Rytier na drevenom koni

Čajkovskij: Pochod drevených vojačikov

Eben: Vlák sa rozbieha

marec Základy hudobnej formy - 4 vyučovacie hodiny

Rozvíjanie melodických a rytmických modelov, zmena, variácia, kontrast

modifikácia jednotlivých zložiek v závislosti od charakteru a významu (tvarové obmeny, farba, dynamika); základy hudobnej formy (informatívne), transpozícia, krížik a bé (informatívne).

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslúšikmi: 1. Ako Trpaslúšikovia pracovali v záhradke*

2. Ako záhradku trápilo ticho

Prečo, prečo kanóny? Strom, strom, si môj dom; Marseillaisa

Ej, keď som ja záhradníčil

Medved'ku, daj labku

Kohútik jarabý

iné piesne s melodikou kráčajúcou nahor podľa uváženia

apríl Horizontála a vertikála; viachlas, harmónia - 4 vyučovacie hodiny

Kánon, pochod, binárne harmonické situácie (T – D), bicie nástroje.

Poznámka: Uvedomme si, že hudba sa z pravidla píše vertikálne a interpretuje sa horizontálne.

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslúšikmi: U trojhlasného draka*

Zožeriem vás, darebáci

Pieseň Hankinho liečivého prameňa

A. Dvořák: Rusalka (Motív Ježibaby)

M.P. Musorgskij: Gnomus

vhodné piesne na transponovanie (posúvanie)

hudba prírody

máj Rozvoj sluchovej predstavivosti - 3 (4) vyučovacie hodiny

Rozoznávajúce zmeny podľa sluchu, hudobné hádanky;
uvedomená intonácia so sprievodom ľahkoovládateľných
nástrojov; durová stupnica (fixujeme), noty s krížikom a s bé;
molová tónina – rozpoznávanie durovej a molovej tercie,
celotónový a chromatický priestor (informatívne)

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslúšikmi: Ako Trpaslúšikovia zaviedli uja Reportéra do lunaparku*

Pieseň Babky gaštanárky

Moja mamka niečo má

Pôjdeme my na lov – in C, in D

jún Sociálna funkcia hudby

Liečenie hudbou, medziľudské vzťahy. Opakovanie a utvrdzovanie spôsobilostí, zručností a návykov, získaných v priebehu školského roka.

odporúčaný hudobný materiál:

OVP: *Medzi Trpaslíkmi: Rozlúčka s ujom Reportérom*

Jojí, veď ma bolí

Tanec čerstvo vyľahnutých kuriatok

Spiže mi, spiže mi, môj anjelik biely

J. Hatrík: Blší odzemok (in: Krajinou Šťastného princa II)

S. Prokofiev: Peter a vlk

A. Podhorná – O. Podhorná: Krtko v krajine tónov

Hudobný materiál je potrebné priebežne dopĺňať piesňami z Hudobnej prípravky a iných učebníc, detských spevníkov atď. Podľa vospelosti detí pokračovať rozširovaním prehľadu hudobnej abecedy (informatívne), schopnosti rozlišovať poltón a celý tón, podľa uváženia používať solmizáciu či iné pomocné vizuálne alebo metaforické paralely, stabilizovať rytmické cítenie atď.

SZUŠ, Ružova dol. 29 sa v uč. plánoch pre predmet HN riadi osnovami, ktoré schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou **od 1. septembra 2015.**

Vypracovala : Mgr. art. Lukrécia Bílková

Poznámka: HN – I. st. 1 - 4 roč.

8 -15 žiakov v skupine

Učebný plán HN SZUŠ - Rúžová dolina 29

PŠ

- Ovládanie zápisu husľového kľúča
- Noty: c1 - c2 (g2), rozoznať a zapísať do notovej osnove
- Hodnoty nôť: celá, polová, štvrtová, osminová + správny zápis nožičiek
- Hudobná abeceda, orientácia v notovej osnove
- Základy správneho rytmu a intonácia
- Poznatky a orientácia na klávesnici

1. ročník prvej časti ZŠ

- Správny zápis husľového a basového kľúča, rozoznávajúce skupín hudobných kľúčov
- Noty: c1 - g2, rozoznať a zapísať do notovej osnove
- Hodnoty nôť: celá, polová, štvrtová a osminová) + správny zápis nožičiek
- Zápis pomlček: celá, polová, štvrtová a osminová
- Hudobná abeceda, pevná orientácia v notovej osnove
- Takt: 2/4, 3/4 - správne označenie a doplnenie taktu pomocou kombinácií nôť a pomlčiek
- Talianske hudobné názvoslovie: Dynamické znamienka, tempové znamienka, opakovanie (repetičné) znamienka
- Základné rozdelenie hudobných nástrojov.

2. ročník

- Noty: f - e3, rozoznať a zapísať do notovej osnove
- Hodnoty nôť: celá – 4/6 (noty s vlajočkou a
- + správny zápis nožičiek
- Zápis pomlčok : celá – 4/6
- Takt: 2/4, 3/4, 2/2, 6/8 ad.
- Stupnice: Kompletná znalosť všetkých durových a mólových (aiólskych) stupníc s krížikmi a bé (kvintový a kvartový kruh)

- Talianske názvoslovie: Výrazová značení, ozdoby nôt

3. ročník

- Noty: f - e3, rozoznať a zapísať do notovej osnovy
- Hodnoty nôt a pomílk: celá – 4/6 (noty s vlajočkou + správny zápis nožičiek)
- Stupnice: Opakovanie všetkých durových a mólových stupníc s krížikmi a bé (kvintový a kvartový kruh), mólová stupnica harmonická a melodická
- Intervaly: Kompletná znalosť všetkých druhov intervalov, zväčšovanie , zmenšovanie, správne určenie intervalov s následným zápisom do notovej osnovy
- Akordy: Úvod – kvintakord a jeho obraty, základné harmonické funkcie a ich využitie

4. ročník

- Noty: f - e3, rozoznať a zapísať do notovej osnovy
- Hodnoty nôt a pomílk: celá – 4/6 (noty s vlajočkou a správny zápis nožičiek)
- Intervaly: Opakovanie všetkých druhov intervalov, zväčšovanie, zmenšovanie, správne určenie intervalov s následným zápisom do notové osnovy.
- Akordy: **Kvint- akordy**: Kompletná znalosť všetkých základných druhov kvint- akordov, ich obratov, základných harmonických funkcii, ich správne určenie a zápis do notovej osnovy.
- Akordy: **Sept- akordy**: Základná znalosť sept- akordov a ich obratov, určenie a zápis do notovej osnovy.

1. ročník druhej časti ZŠ

- Zopakovanie kompletných základov hudobnej teórie
- Systematický výklad dejín hudby od stredoveku až po súčasnosť
- Slovenská i svetová populárna hudba a muzikálová scéna

HN - PC

- Systematická výučba v počítačovom programe
- Samostatné vytváranie partitúry
- Zadávanie nôt podľa predlohy
- Grafická úprava
- Exportovanie notového materiálu do formátu MIDI

Hudobný odbor – HLASOVÁ VÝCHOVA

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: vychádzajúc z **Učebných osnov** - hlasová výchova je pre deti, ktoré učíme zásadám hlasovej hygieny, správneho držaniu tela pri speve, ako aj vnímaniu rytmu a intonácie, prostredníctvom ľahkých technických cvičení. Ide o žiakov, ktorí absolvovali dva roky prípravného štúdia, kde už začali s pedagógom vnímať hudbu, ako prostriedok na vyjadrovanie prostredníctvom tónov.

1. ročník I. stupeň základného štúdia našej súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (skupinové vyučovanie – 2 žiaci, dvakrát týždenne)

UČEBNÝ PLÁN: č. 7 1a.

CIELE: pestovať v žiakoch záujem o hudbu, vnímanie hudby ako prostriedok k rozvoju muzikality a položeniu základov k ďalšiemu nosnému pilieru v rozvoji hudobného vnímania. Po štúdiu v PŠ pokračovať v pestovaní zmyslu pre metrorytmiku, postupne zlepšovať intonačné návyky.

OBSAH: dbať na správne držanie tela pri speve, uvoľňovanie brady pri speve, pokojné nadychovanie sa do hĺbky celých pľúc, ako aj vydychovanie pri speve, prostredníctvom tvorenia tónu. Postupné zmršťovanie brušných svalov ako prostriedok na podporu tónu, jeho pevnosti a intonačnej stability. Mäkké a opreté nasadzovanie tónu.

Snažiť sa o kompaktnosť v tvorení vokálov, teda ich jednotnosť - a, e, i , o, u. Prispôbiť technické cvičenia týmto vokálom, farebná jednotnosť.

NOTOVÝ MATERIÁL:

L. Daniel: Píšťalôčka moja

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

Š. Kantor: Piesne pre najmenších

H. Repassyová: Spievajže si, spievaj

A. Moyzes: Detské pesničky

O. Ferenczy: Spievaná abeceda

M. Novák: Dobré je nám

T. Frešo: Stupnica piesní **a iné**

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Formovať a budovať kladný vzťah k spevu, hudbe, ľudovej piesni . Detské a ľudové piesne spievať intonačne čisto, ale aj rytmicky správne interpretovať. Poznať a správne interpretovať jednoduché technické hlasové cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 10 detských ľudových piesní. V rámci komorného spevu poznať 2 - 4 komorné zborové piesne. Vedieť zopakovať a rytmicky interpretovať jednoduché	1 verejné vystúpenie v priebehu polroka – dve piesne kontrastného charakteru.

ukážkové vzory.	
Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu c^1 - a^1 .	

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: predmet hlasová výchova úzko nadväzuje na **PHV**. Nesporne treba od samých začiatkov pestovať v deťoch hlasovú kultúru prostredníctvom skladieb pre výchovu mladých spevákov. Prostredníctvom dychových cvičení vytvoriť správne dychové danosti adekvátne veku a stupňu vyspelosti žiaka.

2. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (skupinové vyučovanie – 2 žiaci, dvakrát týždenne)

UČEBNÝ PLÁN: č. 7 1a.

CIELE: postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality, zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť, sústavne zlepšovať intonačné návyky.

OBSAH: správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

NOTOVÝ MATERIÁL:

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

Š. Kantor: Piesne pre najmenších

H. Repassyová: Spievajže si, spievaj

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

a iné podľa individuálnych schopností žiaka

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej zložke, intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia.	1 verejné vystúpenie v priebehu
Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 10 - 12 detských ľudových piesní.	polroka–dve piesne
V rámci zborového spevu poznať 3 - 5 komorných piesní.	kontrastného charakteru.
Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu h až h ¹ .	

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: predmet hlasová výchova úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestuje v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe, ako aj rozvíja celkové hudobné cítenie mladých ľudí.

**3. ročník I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy,
ISCED 1 B**

Podľa UP č. 7 od 3. ročníka sa žiaci z predmetu Hlasová výchova preraďujú na SPEV.

Hudobný odbor - SPEV

Plán činnosti SPEVÁCKEHO ODB. pri SZUŠ Ružová dol. 29 v Bratislave pre 2015/2016

VYUČUJE SA NA 4 STUPŇOCH ŠTÚDIA :

- PRÍPRAVNÝ (PŠ: PHV, PDV, PTV, PVV)
- ZÁKLADNÝ – I. STUPEŇ – 1., 2. ČASŤ
- ZÁKLADNÝ – II. STUPEŇ;
- ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH (ŠPD).
-

Základné umelecké vzdelanie sa člení na:

a) **primárne umelecké vzdelanie**, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia SZUŠ; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou,

b) **nižšie sekundárne umelecké vzdelanie**, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia SZUŠ; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania (ISCED – International Standard Classification of Education)

Pre vypracovanie Štátneho vzdelávacieho programu podľa jednotlivých stupňov vzdelávania používame aj na Slovensku klasifikáciu ISCED (UNESCO, 1999) pre obsahové oblasti vzdelávania, podľa ktorej sa postupuje v Európskej únii a ktorú akceptujú aj iné medzinárodné organizácie (napr. OECD).

Základný stupeň umeleckého vzdelania, podľa International Standard Classification of Education (ďalej len ISCED), poskytujú v Slovenskej republike základné umelecké školy a rovnako i **súkromné základné umelecké školy**. V tejto súvislosti ide o primárne vzdelanie – 1B a nižšie sekundárne vzdelanie – 2B. Zároveň sú ZUŠ a SZUŠ súčasťou sústavy základných a stredných škôl.

Aj v našom **speváckom odbore** si uvedomujeme význam a poslanie **ucelenej sústavy a vzdelávania podľa nového školského zákona**.

Sme veľmi radi, že **Štátny vzdelávací program (ŠVP)** umožňuje variabilný študijný program a alternatívne metódy práce.

Tento výchovný princíp zaraďujeme aj my do nášho plánu prvej rámcovej úrovni dvojúrovňového participatívneho modelu riadenia umeleckých škôl.

Vieme, že hlavným cieľom SZUŠ a v našom prípade i **speváckeho odboru** je výchova umením, k umeniu a pre umenie. Ide o :

- formovanie osobnosti
- rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie
- príprava na profesionálnu umeleckú činnosť

Vieme a s plnou zodpovednosťou pristupujeme vo svojej pedagogickej práci, pri výchove našich žiakov s vedomím **základného článku umeleckého vzdelávania**. Toto vedomie nás zaväzuje k veľkej zodpovednosti nakoľko dobre vieme ako je nesmierne dôležité i v umeleckom školstve budovať, stavať na pevných základoch.

SZUŠ poskytuje základné umelecké vzdelanie podľa § 17 Školského zákona o výchove a vzdelávaní.

V tomto školskom roku i pedagógovia speváckeho odboru v učebnom pláne sa riadia pokynmi ŠVP a plán je:

- zostavený na základe participatívneho demokratického princípu a od 1.- 4. ročníka ako model dvojúrovňového cieľového programu vzdelávania a vítame možnosť i **voliteľnej časti vzdelávacieho programu** individuálnej SZUŠ / nepovinné voliteľné predmety sa menia na **voľné** hodiny, ktorými škola disponuje v rámci školského vzdelávacieho programu
- je zameraný na štandardné cieľové požiadavky na vedomosti, spôsobilosti a hodnotové postoje, ktoré sú rozvíjané prostredníctvom obsahu vzdelania, vymedzeného ako základné, ťažiskové učivo,
- rešpektujeme povinný obsah vzdelania, ktorým sa snažíme rozvinúť kľúčové spôsobilosti požadované pre spevácky odbor, pre určitý stupeň vzdelávania garantovaného štátom
- je vypracovaný podľa princípu následnosti a kontinuity stupňov ZUŠ – primárny, nižší sekundárny (pre 1. – 4. roč. SZUŠ)
- snažíme sa v pláne uplatniť prostredníctvom rôznych organizačných foriem a metód výučby – vzájomnou spoluprácou v odbore i v medzi -

predmetovej spolupráci modifikáciu obsahu vzdelávania pre zvýšenie

výsledkov našej pedagogickej práce,

- s veľkou zodpovednosťou vnímame skutočnosť, že nová sústava vzdelávania umožňuje a podporuje samostatnosť pedagógov SZUŠ – za výsledky vzdelávania.
- V našom pláne vychádzame zo smernice **Učebných osnov i učebných plánov**: a nimi volíme metódy a formy výchovno-vzdelávacej práce speváckeho odboru.
- Pripraví návrh na komisionálne skúšky pre 4. roč. prvej časti základného štúdia / pre postup do druhej časti základného vzdelania.
- **A riadime sa** - učebnými plánmi, ktoré schválilo MŠ SR pod č. CD – 2009 – 27474/21375-1:911 s platnosťou od 1. septembra 2009.

Prejednané a schválené na PK spev. odboru dňa 6.9.2014 a následne schválené schválené UR školy.

1. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: spev je určený pre deti, ktoré majú väčšie predpoklady zvládnuť ťažšie učivo a hudobný materiál, ako deti rovnakého vekového stupňa, avšak na nižšom stupni zdatnosti a sú zaradení na predmet hlasový výchova. Ako aj u detí s hlasovou výchovou, aj pre žiakov navštevujúcich spev pedagóg učí deti vnímať rytmus, intonáciu, prostredníctvom technických cvičení.

Pedagóg musí pôsobiť na kultivované držanie tela a učiť ich základom hlasovej hygieny. Postupne sa rozvíjajú základné spevácke návyky v oblasti speváckeho postoja, správneho nádychu, ako aj rozširovania hlasového rozsahu.

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

UČEBNÝ PLÁN: č. 7 1b.

CIELE: pestovať u žiakov záujem o hudbu, prehĺbovať ich nadanie, učiť ich vnímať hudbu, ako prostriedok vyjadrovania. V neposlednom rade učíme deti rozvíjať svoju muzikalitu, aby sme im položili základy k ďalšiemu nosnému pilieru v rozvoji hudobného vnímania. Pokračujeme v pestovaní zmyslu pre metro – rytmiku, postupne zlepšujeme intonačné návyky.

OBSAH: predpokladom pre zaradenie do tejto študijnej skupiny je rýchlejšie muzikálne napredovanie ako ich rovesníkov s hlasovou výchovou. V prvom ročníku sa pedagóg musí sústrediť na utvrdenie a zlepšenie intonačných návykov, zlepšenie počúvania jednotlivých hlasoch v súzvuku, čo je predpokladom pre lepšie počúvanie a orientáciu v harmónii. Samozrejme treba žiaka viesť k zlepšeniu dychových možností, keďže tieto deti sú ešte vo vývojovom štádiu a dychová kapacita pľúc je vo vývoji. Mäkké a opreté nasadzovanie tónu, snažiť sa o kompaktnosť vokálov, ich jednotnosť.

NOTOVÝ MATERIÁL:

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša

I. Dibák: Ej háje, háje

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

Prednesové skladby:

B. Brožová: Album detských piesní

P. Eben: V trávě

V. Neumann: Tri šnúrky pesničiek

A. Trokanová: Detský rok

a iné podľa individuálnych schopností žiaka

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských ľudových piesní. Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu c¹ - h¹. Interpretovať jednoduché ukážkové vzory.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 1. ročníku v predmete spev kladieme dôraz na správne držanie tela, postoj pri speve, vnímanie

spojenia dychu s tónom, utvrdzovanie dychového návykov, čo je nevyhnutným predpokladom správneho tvorenia tónu.

2. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

UČEBNÝ PLÁN: č. 7 1b.

CIELE: postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality, zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť, zlepšovať intonačné návyky u týchto mimoriadne nadaných detí, prehĺbovať ich nadanie a muzikalitu, ako aj sústrediť sa na ich individualitu.

OBSAH: predpokladom pre zaradenie do tejto skupiny je samozrejmosť, že tieto deti budú napredovať rýchlejšie. Správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

NOTOVÝ MATERIÁL:

K. Lapšanská: Do, re , mi , fa

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.

H. Repassyová: Spievajže si, spievaj

M. Smutná-Vlková: Metodika spevu I. – II.

Ľ. Pavlovičová – Baková: Spievaj si vtáčatko

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní.

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

Zbierka Slávik Slovenska - zbierka slovenských ľudových piesní

a iné podľa individuálnych schopností žiaka

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný zaspievať vybrané detské piesne, ako aj ľudové piesne intonačne čisto, rytmicky správne, ako aj začať výrazovo členiť daný hudobný materiál. Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej a intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia. Staccato, legato. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 15 - 17 ľudových piesní, alebo detských piesní. V rámci zborového spevu poznať 3 - 6 komorných piesní. Pokojne sa orientovať v rozsahu h až c². Aktívne sa zapájať do koncertného diania.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: predmet spev úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestuje v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe, ako aj rozvíja celkové hudobní cítenie mladých

ľudí. Kladieme dôraz na utvrdzovanie dychových návykov a postoja pri speve.

3. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN: č. 7 1b.

CIELE: pestovať v týchto žiakoch záujem o hudbu, intenzívne zveľaďovať a podporovať ich talent, pracovať na rozšírení dynamickej a agogickej škály prednesu, viesť kantilénu.

OBSAH: pripravovať reberno–bránicové dýchanie, stále dbať na kompaktné a hlboké nadýchnutie do bránice a tým viesť žiaka k úplnému využitiu bránice ako dychového aparátu potrebného na dobré a intonačne čisté spievanie. Uvedomene rozvíjať a zdokonaľovať pamäťové schopnosti.

NOTOVÝ MATERIÁL:

O. Demo: Z klenotnice ľudových piesní

Ľ. Pavlovičová – Baková: Spievaj si, vtáčatko.

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša

I. Dibák: Ej, háje, háje

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

L. Daniel: Píšťalôčka moja

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

H. Repassyová – M. Šimko: Spievajte, si spievaj

a iné podľa individuálnych schopností žiaka

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať staccato a portamento. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 20 - 22 detských ľudových piesní. Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu $c^1 - d^2$. Interpretovať jednoduché ukážkové vzory. V rámci zborového spevu alebo komorného spevu poznať 3 - 6 komorných piesní.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 3. ročníku v predmete **spev** kladieme dôraz na vytvorenie a upevnenie vzťahu k hudbe ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu

4. ročník I. stupeň základného štúdia súkromnej základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

HUDOBNÝ ODBOR

SPEV

HLASOVA VYCHOVA

Komorný SPEV

Počet hodín - 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN: č. 7 1b.

VÝCHOVNO – VZDELÁVACÍ CIEĽ :

Upevňovať a naďalej rozvíjať tvorenie správnych speváckych návykov. Rozširovať vedomosti žiaka o ďalšie náročnejšie technické prvky zamerane na prácu s dychom / reberno – bráničné - cesto abdominálne dýchanie/, rozširovať hlasový rozsah oboma smermi. S hlasom pracovať opatrne vzhľadom na možné začiatkové mutačné problémy, ako šelest, hlasový zlom a pod. Pri vážnejších problémoch odporučiť foniatrické vyšetrenie. Rozvíjať harmonické a dynamické cítenie . Pracovať na uvedomení speváckom prejave a repertoár vyberať primerane veku žiaka čo do obsahu každej piesne a pri jeho vlastnom výbere ho správne usmerňovať. Rozvíjať harmonické cítenie, spievať viachlasne piesne, vokalizy, spev z listu – intonačné cvičenia a jednoduchšie piesne rôzneho charakteru, spolupráca s korepetítorom, spievanie na inštrum. podklady - CD, MP 3 a pod. Pravidelne pripravovať žiakov na koncertne a kultúrne vystúpenia, súťaže.

OBSAH :

Vyberať technické cvičenia v hlasovom rozsahu každého žiaka individuálne v dur a mol tónine, rôzne melodické postupy, vychádzať zo strednej hlasovej polohy a postupne ho rozširovať .

Snažiť sa o vyrovnanie hlasu v celej hlasovej polohe. Používať náročnejšie technické prvky, ako staccato, portamento, legato,

crescendo, decrescendo a pod. Navodiť ľahký hlavový ton opretý na dychu, zdokonaľovať reberno – braničné dýchanie, spevácku artikuláciu, uvedomelý prednes na základe správneho výberu piesni a pochopenie obsahu. Zdokonaľovať orientáciu v notovom zápise,

spev z listu, vyber jednoduchších intonačných cvičení, vokaliz a piesni.

Učiť žiaka dodržiavať zásady hlasovej hygieny. Rozširovať hudobný rozhľad žiaka.

ZÁVER

Činitele pre tvorbu Školského vzdelávacieho programu školy na školský rok 2015/2016 sú::

- zákony a všetky zákonné a vykonávacie predpisy, nariadenia, dokumenty, UP, UO, POP a ďalšie pokyny,
- koncepcia rozvoja a ciele školy,
- analýza a hodnotenie činnosti školy v školskom roku 2013/ 2014
- záväzne dokumenty a materiály školy (štatút, pracovný a organizačný poriadok, mzdové predpisy, ústredná kolektívna zmluva, sociálny fond, BOZ a PO),

Naša SZUŠ sa riadi **Štátnym - školským vzdelávacím programom, ktoré** schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou **od 1. septembra 2015.**

Vyučovací jazyk: slovenský

Druh školy: Súkromná základná umelecká škola

Platnosť dokumentu: školský rok 2015/2016

Školský vzdelávací program bol predložený Pedagogickej rade na schválenie

Aj v našom speváckom odbore si uvedomujeme význam a poslanie **ucelenej sústavy a vzdelávania podľa nového školského zákona**.

Sme veľmi radi, že **Štátny vzdelávací program (ŠVP)** umožňuje variabilný študijný program a alternatívne metódy práce.

Tento výchovný princíp zaraďujeme aj my do nášho plánu prvej rámcovej úrovni dvojúrovňového participatívneho modelu riadenia umeleckých škôl.

Vieme , že hlavným cieľom ZUŠ a v našom prípade i speváckeho odboru je výchova umením, k umeniu a pre umenie. Ide o :

- formovanie osobnosti
- rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie
- príprava na profesionálnu umeleckú činnosť

Vieme a s plnou zodpovednosťou pristupujeme vo svojej pedagogickej práci, pri výchove našich žiakov s vedomím **základného článku umeleckého vzdelávania**. Toto vedomie nás zaväzuje k veľkej zodpovednosti nakoľko dobre vieme ako je nesmierne dôležité i v umeleckom školstve budovať, stavať na pevných základoch.

SZUŠ poskytuje základné umelecké vzdelanie podľa § 17 Školského zákona o výchove a vzdelávaní.

V tomto školskom roku i pedagógovia speváckeho odboru v učebnom pláne sa riadia pokynmi ŠVP a plán je:

- zostavený na základe participatívneho demokratického princípu a od 1.- 4. ročníka ako model dvojúrovňového cieľového programu vzdelávania a vítame možnosť i **voliteľnej časti vzdelávacieho programu** individuálnej SZUŠ / nepovinné voliteľné predmety sa menia na **voľné** hodiny, ktorými škola disponuje v rámci školského vzdelávacieho programu
- je zameraný na štandardné cieľové požiadavky na vedomosti, spôsobilosti a hodnotové postoje, ktoré sú rozvíjané prostredníctvom obsahu vzdelania, vymedzeného ako základné, ťažiskové učivo,
- rešpektujeme povinný obsah vzdelania, ktorým sa snažíme rozvinúť kľúčové spôsobilosti požadované pre spevácky odbor, pre určitý stupeň vzdelávania garantovaného štátom
- je vypracovaný podľa princípu následnosti a kontinuity stupňov ZUŠ – primárny, nižší sekundárny (pre 1. – 4. roč. ZUŠ)
- snažíme sa v pláne uplatniť prostredníctvom rôznych organizačných foriem a metód výučby – vzájomnou spoluprácou v odbore i v medzi - predmetovej spolupráci modifikáciu obsahu vzdelávania pre zvýšenie výsledkov našej pedagogickej práce,
- s veľkou zodpovednosťou vnímame skutočnosť, že nová sústava vzdelávania umožňuje a podporuje samostatnosť pedagógov ZUŠ – za výsledky vzdelávania.
- V našom pláne vychádzame zo smernice **Učebných osnov**: a nimi volíme metódy a formy výchovno-vzdelávacej práce speváckeho odboru.
- Pripraví návrh na komisionálne skúšky pre 4. roč. prvej časti základného štúdia / pre postup do druhej časti základného vzdelania.

A riadime sa - učebnými plánmi, ktoré schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou **od 1. septembra 2015.**

Prejednané a schválené na PK spev. odboru

22 14.1.1

Študijné zamerania hudobného odboru

14.1.8 Hlasová výchova, spev

Profil absolventa Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- ovláda základné spevácke návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome)
- využívať pri interpretácii piesní, pri spievaní preukazuje schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom) hlasovom rozsahu, chápe textový obsah prednesených skladieb,)
- samostatne pracuje s notovým materiálom,)
- orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.)

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia) tónu,
- spevácke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a) žánrov primeraných svojmu veku,
- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je) schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti,

- dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu umožňujú plynule) nadviazať na ďalšie štúdium.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka, ktorý je schopný) umelecky i technicky vyspelého prejavu,
- dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať) piesne a skladby rôznych štýlov a žánrov,
- esteticky vníma a tvorivo rozvíja svoje schopnosti,)
- spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v) oblasti kultúry a umenia,
- vie prezentovať svoj umelecký výkon aj názor na umenie.)

Učebný plán číslo	8							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev							
Vek	8 rokov, prípadne 7							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník				Ročník			
Predmet:	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1a. Hlasová výchova (v skupine 2 žiakov)	1.5	1.5	1.5	-	-	-	-	-
1b. Spev (individuálne štúdium)	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
2. Obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj)	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
3. Komorný spev . alebo	-	-	1	1	1	1	1	1
4. zborový spev	-	-	2	2	2	2	2	2
5. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	1
Spolu: 1a. 2. 5.	3	3						
1b. 2. 5.	3	3						
1a. 2. 3. 5.			4					
1b. 2. 4. 5.			5					
1b. 2. 3. 5.				4	4	4	4	3

1b. 2. 4. 5.	5	5	5	5	4
---------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Učebný plán číslo	23			
Stupeň štúdia	II. – stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie	Spev			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Sólový spev	1.5	1.5	1.5	1.5
2. Korepetícia spevu	0.5	0.5	0.5	0.5
3. Hra na nástroji (klavír a iné)	0.5	0.5	0.5	0.5
4. Hudobná náuka *)	1	1	1	1
Spolu pre začiatočn.	3.5	3.5	3.5	3.5
Spolu pre pokroč,	2.5	2.5	2.5	2-5

Súťaže, Dni Miloša Ruppeldta

1. MŠVVaŠ SR je vyhlasovateľom súťaží detí a žiakov škôl a školských zariadení, ktoré sa konajú v súlade so zaregistrovanými organizačnými poriadkami.

2. Odporúča sa školám zapojiť sa do súťaží a aktivít spojených s 200. výročím narodenia Ľudovíta Štúra (súťaže, výstavy, exkurzie a pod.). Viac informácií na webovom sídle Ministerstva kultúry Slovenskej republiky www.culture.gov.sk v časti Rok Ľudovíta Štúra 2015 alebo na webovom sídle Tlačovej agentúry Slovenskej republiky www.tasr.sk.

Základná umelecká škola Miloša Ruppeldta,

Panenská 11, Bratislava

v spolupráci s Radou rodičov ZUŠ Miloša Ruppeldta

Vás pozýva na

7. ročník súťaže základných umeleckých škôl

„Dni Miloša Ruppeldta“

V komornej hre pre klavírne duá

a

v sólovom klasickom speve

Vážené kolegyně a kolegovia,

v školskom roku 2015/2016 pripravuje Základná umelecká škola Miloša Ruppeldta VII. ročník súťaže žiakov základných umeleckých škôl „Dni Miloša Ruppeldta“. Súťaž bude prebiehať v obsadeniach komorná hra pre klavírne duá a sólový klasický spev. Každá zo súťaží bude prebiehať samostatne. Srdečne vás pozývame.

Vyhlasovateľ: Základná umelecká škola Miloša Ruppeldta

Termín konania súťaže: 2. a 3. december 2015

Miesto konania súťaže: ZUŠ Miloša Ruppeldta, Panenská 11, Bratislava

Súťažný poriadok:

Súťaže sa môžu zúčastniť žiaci všetkých základných umeleckých škôl, ktorí spĺňajú podmienky súťaže. Organizačný výbor môže požadovať preukázanie veku súťažiaceho. Súťaž nie je určená riadnym žiakom konzervatórií a vysokých škôl s umeleckým zameraním. Súťažiacich vysielajú školy na základe výberu.

Súťaž je jednokolová.

Porota a ocenenia:

Súťažné výkony budú hodnotiť odborné poroty v oboch obsadeniach samostatne podľa špecializácie súťaže. Členmi porôt môžu byť pedagógovia ZUŠ, konzervatórií, vysokých škôl s umeleckým zameraním a renomovaní interpreti z príslušného odboru. Súťažný výkon porota hodnotí ako celok. Odborná porota udeľuje v oboch súťažiach 1. až 3. cenu v jednotlivých kategóriách, čestné uznanie a mimoriadne ceny. Prvá cena v III. a IV. kategórii a v odbore sólový spev IV. a V. kategórii je nedeliteľná. Porota má právo niektorú z cien neudelieť. Súťažiaci s najvyšším počtom bodov bude ocenený titulom „Laureát súťaže Dni Miloša Ruppeldta“. Porota udeľuje pochvalné uznanie pedagógom ocenených žiakov.

Organizácia súťaže:

Účastnícky poplatok

16 € za súťažiacich v komornej hre pre klavírne duá (t. j. za jedno duo spolu)

10 € za pedagóga

10 € za súťažiacich v sólovom klasickom speve, pedagógov a korepetítorov (za každého samostatne)

V účastníckom poplatku sú zahrnuté náklady spojené s organizáciou súťaže vrátane obeda, občerstvenia pre súťažiacich, pedagógov a korepetítorov.

Náklady na cestovné hradí vysielajúca organizácia.

Vyplnené prihlášky spolu s dokladom o uhradení účastníckeho poplatku zasielajte najneskôr

do **16. novembra 2015** na poštovú adresu školy:

Základná umelecká škola Miloša Ruppeldta

Panenská 11

811 03 Bratislava

alebo elektronickou formou na emailovú adresu: dniruppeldta@zusruppeldta.eu .

V tomto prípade prosíme priložiť skenované potvrdenie o zaplatení účastníckeho poplatku.

Účastnícky poplatok prosíme uhradiť bankovým prevodom, alebo poštovou poukážkou na číslo účtu Rady rodičov ZUŠ M. Ruppeldta:

2849351853/0200

LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR

Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život a práca. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej oblasti.

Vychováva z detí a mládeže budúcich amatérskych divadelníkov, režisérov, dramatikov, recitátorov, vzdelaných a náročných divákov a čitateľov. Zároveň je vhodnou prípravou na povolania, ktorých úspech závisí od schopnosti komunikácie, pohotového a zrozumiteľného vyjadrovania a od schopnosti vytvárania dobrých medziľudských vzťahov a spolupráce.

Komplexný charakter výučby zahŕňa zvládnutie základných hereckých činností, prednesu a pohybu.

Dôležitou úlohou odboru je tiež včasné spozorovanie, podchytenie a rozvíjanie talentu u žiaka, ktoré vedie postupne až k príprave na strednú či vysokú školu umeleckého alebo humanitného smeru.

Ciele umeleckého vzdelávania v literárno-dramatickom odbore:

Vyučovacie predmety majú poskytovať žiakom základy odborného vzdelania.

Cieľom vyučovania je rozvíjať osobnosť žiaka v oblasti:

- citových, rozumových a morálnych kvalít, najmä schopností kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce,
- vedomého, osobitého, prirodzeného a pritom kultivovaného vyjadrenia v sociálnej a umeleckej komunikácii,
- základných odborných schopností v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery,
 - a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni,
 - b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti.

Profil absolventa:

- má osvojené základy komplexného pestovania citu pre rytmus, reč a pohyb,

- osvojil si základné prvky odborných zručností a zároveň si overuje ich predpoklady pre ďalšie štúdium a odborné zameranie v ďalších ročníkoch.

Dramatická hra:

- v hre zvláda jednoduchú charakterizáciu,
- v etude zvláda jednoduchý dramatický príbeh.

Pohyb:

- zvláda základy správneho držania tela, svalového napätia a uvoľnenia,
- v jednoduchých pohybových hrách je schopný zvládnuť základné priestorové tvary,
- vie uplatniť zvládnuté pohybové schopnosti v jednoduchej dramatickej akcii.

Reč:

- v náročnejších artikulačných cvičeniach zvláda temporytmus reči a zreteľné vyslovovanie všetkých hlások,
- v prednese cvičných textov zvláda zreteľnú výslovnosť a mäkký hlasový začiatok,
- zvládnuté rečové schopnosti vie uplatniť v individuálnom alebo kolektívnom prednese.

Slovesnosť :

- zvláda samostatné jednoduché slovné vyjadrenie,
- podmienkou postupu do vyššieho ročníka je zvládnutie základného pravidla dramatickej hry v jednoduchej kolektívnej ukážke.

Učebný plán č. 41 – PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Do prípravného štúdia LDO sa prijímajú žiaci 1. ročníka základnej školy, v mimoriadnych prípadoch žiaci posledného roka predškolského veku. V tom prípade navštevujú prípravné štúdium 2 roky. V prípravnom štúdiu sa vyučuje v skupine 5 až 15 žiakov.

Názov predmetu	PRÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA
Ročník	Prípravné štúdium
Časový rozsah výučby	Prípravná dramatická výchova, skupinové vyučovanie (5 až 15 detí v skupine), 1 hod. týždenne – Spolu 1 hodina Dĺžka štúdia: 1 rok
Vek	6 rokov V mimoriadnom prípade žiaci posledného ročníka predškolského veku
Názov	Štátny vzdelávací program ZUŠ (ŠVP) Školský vzdelávací program SZUŠ, Ružová dolina 29, Bratislava (ŠkVP)
Vyučovací jazyk	slovenský
Pedagóg	Mgr. Aleksandra Vranič

OBSAH	VÝKON	VÝSTUPY
Dramatická hra	Získavanie prehĺbeného záujmu o dramatickú hru.	Prezentujú svoj výstup pred spolužiakmi.
Hudobno-dramatické činnosti a hry.	Uplatnenie pohybových a rytmických schopností v hre.	Na konci roka vystúpenie pre rodičov.
Uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia zamerané na uvoľnenie tela.	Schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť sa a pohotovo reagovať.	
Pohyb, gesto, mimika	Schopnosť improvizovať pohyb k riekanke, piesni	

	alebo rozprávky podľa obsahu.	
Text – prirodzená detská hra	Uplatnenie svojej tvorivosti.	
Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniak a vyčítaniek.	Schopnosť použiť správnu výslovnosť v rečovom prejave, vnímať rytmus a zvuk v slovách.	
Orffove nástroje	Zvládnutie techniky hry na Orffových hudobných nástrojoch.	
Chôdza a rytmus	Kultivované kráčanie pri pohybových hrách podľa rytmu piesne.	
Ľudová slovesnosť a detské básne.	Sprevádzanie rozmanitých riekaniak a básní hrou na tele.	
Ľudová slovesnosť a rozprávky	Zvládnu jednoduchú improvizáciu v dialógoch.	
Dramatizácia krátkeho textu.	Zdramatizujú pohybovo krátku báseň.	
Rečový a pohybový prejav.	Prezentujú výstup vlastnej a skupinovej tvorby pred spolužiakmi.	

Ciele:

- aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,
- v hrách s pravidlom zvládnuť základné prvky pohyblivosti a obratnosti,
- v cvičeniach a v hrách nadobudnúť základné priestorové cítenie,
- rešpektovať ostatných členov kolektívu,

- v cvičeniach a hrách zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku, pohybom, zvukom, hrou na jednoduchých nástrojoch, hrou na telo, slovným a hlasovým prejavom,
- predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti,
- aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

Didaktické postupy a metódy práce:

Výučba v literárno-dramatickom odbore je prevažne skupinová. Didaktické postupy a metódy pedagóg volí vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiaka. Mimoriadna pozornosť sa venuje pohybovým, hudobno-dramatickým, rytmickým a zmyslovým cvičeniam, ako aj krátkym improvizáciám a dramatickým hrám. Pedagóg využíva rôzne hry na rozvoj slovnej zásoby, nahrávky s hudobnými a prírodnými motívami, neustále čerpá nové námety a informácie z odbornej literatúry ako aj z časopisov venujúcim sa danej tematike (Javisko, Tvorivá dramatika, Slniečko).

Používa metodické postupy, ktoré deťom umožnia prežiť radosť z vlastnej tvorivej činnosti. V oblasti literatúry prirodzene kladie dôraz na tvorbu slovenských autorov (Ľ. Podjavorinská, M. R. Martáková, E. Čepčková, K. Bendová, D. Hevier, M. Rúfus, J. Pavlovič, atď.) a ľudovú slovesnosť.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti (K. Bendová, M. Ďuríčková, E. Čepčková, D. Hevier, M. R. Martáková, Ľ. Podjavorinská, J. Pavlovič, atď.)
- jednoduché rekvizity, bábky, klobúky, šatky
- Orffove nástroje
- nahrávky s rozprávkami, hudobnými a prírodnými motívami
- výtvarné pomôcky
- zásobník dramatických hier, krátkych scenárov, riekaniek, časopisov pre deti a iná literatúra

Učebný plán č. 42 - Základné štúdium

Stupeň štúdia: I. stupeň základného štúdia

Študijné zameranie: DRAMATICKÉ a SLOVESNÉ

Vek: od 7 rokov

Dĺžka štúdia: 8 rokov

Stupeň vzdelávania: primárne umelecké vzdelávanie – 4 roky

Študijné zameranie	Dramatické a slovesné
Názov predmetu	DRAMATICKÁ PRÍPRAVA + PREDNES
Ročník	1. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia
Časový rozsah výučby	Dramatická príprava 2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie) + Prednes 1 hod. týždenne – Spolu 3 hod.
Názov	Štátny vzdelávací program ZUŠ (ŠVP) Školský vzdelávací program SZUŠ, Ružová dolina 29, Bratislava (ŠkVP)
Vyučovací jazyk	slovenský
Pedagóg	Mgr. Aleksandra Vranič

Ciele:

Žiaci

- si uvedomujú v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagujú na nich,
- zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou,
- zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom,
- zoznamujú sa s možnosťou hry s predmetmi, jednoduchými výtvarnými znakmi, z nich improvizovať bábk y a v cvičeniach zvládnuť základné princípy ich oživovania.

Žiak si má v priebehu 1. ročníka postupne osvojiť zásady správneho držania tela a dýchania, pohybu v priestore, nadobudnúť schopnosť nadviazať kontakt a pracovať v kolektíve, zbavovať sa rušivých zábran a zlých návykov v rečovom a fyzickom prejave.

OBSAH	VÝKON	VÝSTUPY
Kontaktná dramatická hra	Reagovanie na partnerov v	

podľa Evy Machkovej.	jednoduchéj dramatickej hre v priestore.	
Dramatická hra so zástupnou rekvizitou (zapojiť aj ľudové dramatické hry)	Zvládnutie jednoduchéj partnerskej hry so zástupnou rekvizitou.	
Partnerská hra so zástupným textom.	Realizácia jednoduchéj partnerskej hry so zástupným textom.	Pohybová etuda
Hra s predmetmi a jednoduchými výtvarnými znakmi.	Zoznámiť sa s možnosťou hry s predmetmi a s jednoduchými výtvarnými znakmi.	Prednes krátkeho textu
Hra s bábkou.	Vedieť improvizovať s bábkou.	Krátke dialógové improvizácie
Nácvik správneho držania tela a dýchania.	Zvládnuť základy správneho držania tela, dýchania, temporytmického pohybu, prízemnej obratnosti a orientácie v priestore. Vedieť uplatniť zvládnuté pohybové schopnosti v jednoduchéj akcii.	Ukážka rôznych nálad a emócií v neverbálnych etudách.
Cvičenia: kontaktné, artikulačné, sluchové, dychové, rytmické, zmyslové, pohybové (jeseň, zima, listy, vietor, stromy, vtáky a pod.). Jazykolamy. Pozorovanie a	Vedieť improvizovať s bábkou.	Krátke scény podľa rozprávok alebo bájok (improvizácie s bábkou).
	Zvládnuť základy správneho držania tela, dýchania, temporytmického pohybu, prízemnej obratnosti a orientácie v priestore. Vedieť uplatniť zvládnuté pohybové schopnosti v jednoduchéj akcii.	Slovné etudy
	Osvojiť si schopnosť nadviazať kontakt. Uvedomovať si v jednoduchéj dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich. Nadobudnúť schopnosť predpokladať vývoj situácie	Preukázanie schopnosti spolupracovať s partnermi v etude pri náhlej zmene nálady.
		Polročne 1 otvorená hodina pre rodičov.
		Zapájanie sa do literárnych a dramatických súťaží.
		Návšteva divadelných predstavení pre deti.

vnímanie priestoru.	a vcítiť sa do druhých ľudí.	
Dychové cvičenia.	Uvedomovať si proces správneho dýchania. V jednoduchých artikulačných cvičeniach zvládnuť vyslovovanie všetkých hlások.	
Básničky, riekanky a vyčítanky, Ľudová slovesnosť. Uvoľňovacie hlasové cvičenia.	Uvedomovať si rytmus a melódiu reči v riekankách, zvládnuť mäkký hlasový začiatok. Rozvíjať predstavivosť a fantáziu. Prežiť radosť z vlastnej tvorivej činnosti.	
Priestorové a partnerské hry. Vyjadrenie rôznych nálad. Improvizácia, tvorba príbehu.	Uplatňovať zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	
Nácvik prednesu krátkeho textu (básne M.Rázusovej-Martákovvej, D.Heviera, Š.Moravčíka) - správna výslovnosť, spodobovanie, rytmus a melódia reči, dôraz v texte, dýchanie, artikulácia, zrozumiteľnosť, sila hlasu, využívanie rezonančných dutín pri prednese, mäkký hlasový začiatok. Dramatizácia básne.	Kultivovať vlastný rečový a fyzický prejav, odstrániť príčiny ich nedostatkov. Uplatniť zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom	

Prednesy –skupinový prednes. Prednes v rôznych dramatických situáciách. Spoznávanie ľudovej poézie (napr. na tému ročných období). Tvorba vlastných krátkych scénok, etúd so zmenou nálady, improvizácie. Parafrázovanie ľudových rozprávok. Tvorba príbehu cez improvizáciu. Zapojiť aj pantomímu a naratívnu pantomímu. Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácie vlastných vymyslených príbehov.	alebo kolektívnom prednese (vyčítanky, riekanky, vinše). Spoznať a pochopiť vhodné literárne diela. Prežiť radosť z vlastnej tvorivej činnosti. Vedome sa pokúšať o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie.	
--	--	--

Didaktické postupy a metódy práce:

Výučba v literárno-dramatickom odbore je prevažne skupinová. Predmety ako napr. prednes sa vyučujú v malých skupinách. Didaktické postupy a metódy pedagóg volí vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiaka. Individuálnym prístupom ku každému dieťaťu zároveň vzniká osobné puto, ktoré je základom dobrej skupinovej klímy. Mimoriadna pozornosť sa venuje relaxačným, dychovým, pohybovým, hlasovým, artikulačným a zmyslovým cvičeniam, ako aj improvizáciám a dialógovým hram. Pedagóg využíva rôzne hry

na rozvoj slovej zásoby, nahrávky s hudobnými a prírodnými motívmi, neustále čerpá nové námety a informácie z odbornej literatúry ako aj z časopisov venujúcim sa danej tematike (Javisko, Tvorivá dramatika, Slniečko). Používa metodické postupy, ktoré deťom umožnia prežiť radosť z vlastnej tvorivej činnosti. V oblasti literatúry prirodzene kladie dôraz predovšetkým na diela slovenských autorov (D. Hevier, M. Rúfus, D. Dušek, J. Pavlovič, Ľ. Podjavorinská, M. R. Martáková atď.), aj na vlastnú literárnu tvorbu žiakov.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti (K. Bendová, M. Ďuričková, E. Čepčeková, D. Hevier, M. Rúfus, M. Válek, M. R. Martáková, Ľ. Podjavorinská, J.C. Hronský, Ľ. Feldek, M. Ferko, K. Jarunková, J. Blažková, J. Pavlovič, atď.)
- jednoduché rekvizity, bábky, masky, klobúky, šatky
- nahrávky s rozprávkami, hudobnými a prírodnými motívmi
- výtvarné pomôcky
- zásobník dramatických hier, scenárov, poézie a prózy, slovníkov, časopisov pre deti a iná literatúra

Názov predmetu:	DRAMATICKÁ PRÍPRAVA + PREDNES
Ročník	2. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia
Časový rozsah výučby	Dramatická príprava 2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie) + Prednes 1 hod. týždenne, spolu: 3 hod.
Názov	Štátny vzdelávací program ZUŠ (ŠVP) Školský vzdelávací program SZUŠ, Ružová dolina 29, Bratislava (ŠkVP)
Vyučovací jazyk	slovenský
Pedagóg	Mgr. Aleksandra Vranič

CIELE:

Upevňovať vedomosti a zručnosti z prvého ročníka. Naďalej podnecovať fantáziu, rozvíjať vnímavosť a samostatné pokusy detí o vlastné, prirodzené a veku primerané vyjadrenie dramatickou hrou, dramatickou hrou s bábkou, pohybovou improvizáciou, hudobno-rytmickým prejavom, rečou, písaným slovom a špecifickou výtvarnou činnosťou. Rozvíjať kladný vzťah detí ku knihám a detskej literatúre.

OBSAH	VÝKON	VÝSTUPY
Etuda podľa témy.	Reagovať na partnerov	

Hra a charakter postavy.	v etude.	Etudy. Práca s témami, ktoré podnecujú tvorivú dramatickú činnosť a sú primerané veku a schopnostiam detí v skupine.
Etuda na základe príbehu.	Zvládnuť jednoduchú charakterizáciu v hre.	
Tvorba bábk.	Realizovať jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konať.	Hra podľa rozprávky pôvodnej alebo vymyslenej.
Vyrobiť jednoduché bábk podľa príbehu alebo rozprávky, bájk.	Predviesť tvorbu jednoduchej improvizovanej bábk.	Pohybové etudy a pantomíma.
Oživovanie improvizovanej bábk.	Improvizácia s bábkami, ich oživovanie vrátane zvuku.	Prednes – poézia alebo próza, podľa výberu.
Hra s bábkou.	Dokázať vytvoriť jednoduchý dramatizovaný príbeh s bábkou.	Tvorba krátkeho skupinového scenára a jeho inscenácia.
Držanie tela, svalové napätie a uvoľnenie.	Získať prvé návyky správneho držania tela.	Polročne 1 otvorená hodina pre rodičov.
Jednoduché koordinačno- dynamické cvičenia.	Zapájať jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k	Ročne 1 verejné vystúpenie. Zapájanie sa do literárnych a dramatických súťaží.
		Návšteva divadelných predstavení pre detí.

Dychové cvičenia	fixovaniu tohto návyku.	
Hlasové cvičenia	Zvládnuť predĺžený výdych a základy dychovej opory.	
Artikulačné cvičenia.	V cvičeniach si uvedomovať funkciu rezonancie.	
Práca s textom podľa výberu.	Uvedomovať si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach.	
Poetické texty	Zvládnuť mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov.	
Prehľbovanie sociálnych vzťahov v skupine. Upevňovanie vzťahu detí ku kolektívu pri plnom rešpektovaní individuálnych odlišností.	Uplatňovať zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	
Pohybová výchova. Cviky na uvedomenie si tela ako celku, precvičovanie obratnosti v prízemných polohách, jednoduché pohybové hry.	Zvládnuť jednoduchú charakterizáciu v dramatickej hre, uvedomiť si svoju úlohu a podľa toho aj konať.	

Rečové cvičenia. Nácvik zreteľného a znelého rečového prejavu. Uvedomovanie si funkcie rezonancie. Nácvik individuálneho alebo kolektívneho prednesu. Dramatizácia a parafrázovanie slovenských ľudových rozprávok a príbehov z detskej literatúry. Dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Tvorba vlastných príbehov na základe fragmentov z literatúry. Tvorba vlastných skupinových scenárov prostredníctvom improvizácie.	Zvládnuť základy správneho držania tela a jednoduché pohybové hry. Vedieť uplatniť zvládnuté pohybové schopnosti v dramatickej akcii. V prednese textov zvládnuť zreteľnú výslovnosť a mäkký hlasový začiatok v rôznych výrazových variantoch. Uvedomovať si význam správneho dýchania a funkciu rezonancie. Osvojené rečové schopnosti uplatniť v individuálnom alebo kolektívnom prednese. Zvládnuť jednoduché slovné vyjadrenie. Spoznať vhodné literárne diela a zoznamovať sa s ich autormi. Rozvoj kladného vzťahu ku knihám a detskej literatúre. Vedome sa pokúšať	
--	--	--

	o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie.	
	Radosť z vlastnej tvorby, rozvoj slovnej zásoby, rozvíjanie tvorivosti a predstavivosti	

Didaktické postupy a metódy práce:

Výučba v literárno-dramatickom odbore je prevažne skupinová. Predmety ako napr. prednes sa vyučujú v malých skupinách alebo individuálne. Didaktické postupy a metódy pedagóg volí vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiaka. Individuálnym prístupom ku každému dieťaťu zároveň vzniká osobné puto, ktoré je základom dobrej skupinovej klímy. Mimoriadna pozornosť sa venuje relaxačným, dychovým, pohybovým, hlasovým, artikulačným a zmyslovým cvičeniam, ako aj improvizáciám a dialógovým hrám. Pedagóg využíva rôzne hry na rozvoj slovnej zásoby, nahrávky s hudobnými a prírodnými motívmi, neustále čerpá nové námety a informácie z odbornej literatúry ako aj z časopisov venujúcim sa danej tematike (Javisko, Tvorivá dramatika, Slniečko, Zips). Pedagóg si takisto rozširuje poznatky a vzdelanie aj prostredníctvom odborných seminárov, kurzov a workshopov. Používa metodické postupy, ktoré deťom umožnia prežiť radosť z vlastnej tvorivej činnosti. V oblasti literatúry prirodzene kladie dôraz predovšetkým na diela slovenských autorov (D. Hevier, M. Rúfus, D. Dušek, J. Pavlovič, Ľ. Podjavorinská, M. R. Martáková atď.), aj na vlastnú literárnu tvorbu žiakov. Takisto zoznamuje žiakov aj so svetovou literatúrou pre deti.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti (K. Bendová, M. Ďuričková, E. Čepčková, D. Hevier, M. Rúfus, M. Válek, M. R. Martáková, Ľ. Podjavorinská, J.C. Hronský, Ľ. Feldek, M. Ferko, K. Jarunková, J. Blažková, J. Uličiansky, atď.)
- jednoduché rekvizity, bábky, masky, klobúky, šatky
- nahrávky s hudobnými a prírodnými motívmi
- nahrávky umeleckého prednesu
- výtvarné pomôcky
- zásobník dramatických hier, scenárov, poézie a prózy, slovníkov, časopisov pre deti a inej odbornej literatúry.

Názov predmetu	DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ + PREDNES + POHYB + SÚBOR
Ročník	3. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne (skupinové vyučovanie), z toho: • 1,5 hod. Dramatika a slovesnosť (5 - 10 detí v skupine)

	• 1 hod. Prednes (2 - 3 deti v skupine) • 1 hod. Pohyb (so sprievodom, od 5 detí v skupine) • 1 hod. Súbor (výber žiakov z viacerých ročníkov)
Názov	Štátny vzdelávací program ZUŠ (ŠVP) Školský vzdelávací program SZUŠ, Ružová dolina 29, Bratislava (ŠkVP)
Vyučovací jazyk	slovenský
Pedagóg	Mgr. Aleksandra Vranić

Ciele:

Dramatika a slovesnosť

Žiaci

- zvládnu komplexnú tvorivú dramatickú činnosť, reč, smerujúcu od hry k vytvoreniu schopnosti samostatne, osobito, prirodzene a pritom kultivovane sa vyjadrovať dramatickou hrou, pohybom a slovným prejavom hovoreným a písomným,
- sú schopní aktívne sa podieľať na vytváraní pozitívnych vzťahov a na vzájomnej spolupráci v skupine,
- osvojujú si cieľavedome odborné vedomosti a schopnosti,
- uplatňujú potrebné pohybové schopnosti v dramatickej činnosti,
- interpretujú umelecký text ako osobný umelecký zážitok,
- vedia prirodzene a kultivovane odovzdávať myšlienku zvoleného textu,
- sú schopní pracovať v súbore pri väčšej časovej zaťažnosti,
- aplikujú vytvorenie inscenácie na základe vybranej predlohy z oblasti poézie, prózy alebo dramatických žánrov,
- uplatňujú sa v rôznych súťažiach v umeleckom prednese, detskej dramatickej tvorbe i autorskej literárnej tvorbe.

Prednes

- viesť k pochopeniu myšlienky, venovať pozornosť gradácii textu
- pracovať s tempom, pauzou, melódiou, dôrazom ako jazykovými prostriedkami prednesu
- dychová opora, aktivizácia rečových ústrojov, správna artikulácia
- vystúpenie s prednesom na hodine pre rodičov

Pohyb (so sprievodom, 1 hodina týždenne)

- získať správne držanie tela
- poznať jednoduché cvičenia na priestorové cítenie
- získavať návyky v prízemnej obratnosti

Súbor

- uplatniť v súborovej práci všetky vedomosti a schopnosti z dramatiky, slovesnosti a prednesu
- pripraviť na základe schopností, zručností a vedomostí v tvorivých skupinách kolektívnu dramatizáciu alebo inscenáciu

Hodiny práce v súbore, ak ročník nepripravuje inscenáciu, je možné využívať na tvorivé písanie, na prednesové činnosti, prácu s Orffovými nástrojmi.

OBSAH	VÝKON	VÝSTUPY
Cvičenia - relaxačné, dychové, hlasové, artikulačné, zmyslové. Hry na rozvoj slovnej zásoby.	Schopnosť aktívne sa uvoľniť alebo koncentrovať.	Etudy na rôzne témy.
Dramatická hra v jednoduchých okolnostiach. Zachovať formu jednoduchej etudy alebo improvizácie.	Vedieť konať v jednoduchých daných okolnostiach.	Vlastné vymyslené príbehy na základe improvizácie.
Improvizácia a zámena postáv	Zvládnuť jednoduchú etudu alebo improvizáciu a vedieť zachovať jej formu aj pri zámene postáv.	Prednes poetického alebo prozaického textu.
Etuda na základe vymysleného príbehu.	Realizovať jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konať.	Improvizácie podľa rôznych textov.
Hra s predmetom (skutočným, zástupnou rekvizitou, imaginárnym).		Návštevy divadelných alebo filmových predstavení, kultúrnych pamiatok alebo inšpirujúceho prostredia v súvislosti s témou výučby.
Písomné zachytenie etudy alebo improvizácie.	Vedieť krátko a výstižne vyjadriť zážitok (písomnou i hovorenou formou).	Príprava žiaka na verejné vystúpenie.
		Vystúpenie raz za polrok na otvorenej hodine pre rodičov.

Nácvik vedomého uvoľnenia a koncentrácie. Rozvoj rytmického cítenia v pohybovom a zvukovom prejave. Rozvoj slovnej zásoby. Pochopenie metafor. <u>Prednes</u> Dramaturgia textu na prednes. Viešť žiaka k pochopeniu myšlienky, charakteru postáv, nálady a vnútorného pocitu v texte (napr. i formou dramatickej hry). Práca s hovoreným slovom. Dramaturgia prednesu.	Rozvinúť schopnosť kultivovaného prejavu v slovesnej, prednesovej i divadelnej oblasti. Zvládnuť prácu s textom pripravenom dramatickou hrou. Uvedomiť si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu.	Raz za rok verejné vystúpenie. Účasť v literárnych a dramatických súťažiach.
---	--	--

Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty. Gradácia textu. Práca s tempom, pauzou, silou, melódiou, dôrazom ako jazykovými prostriedkami prednesu. Dychová opora, aktivizácia rečových ústrojov, nácvik správnej artikulácie. Vlastná tvorivá činnosť <u>Pohyb</u> Pocit osi. Zabalenie, rozbaľovanie, uvoľnenie chrbtice.	Zvládnuť prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text. Venovať pozornosť myšlienke a gradácií textu, uplatňovať zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom umeleckom prednese. Aplikovať vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami: dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi. Získať správne držania tela. Zapájať jednotlivé svalové skupiny v cvičeniach na centrálny a periférny pohyb, poznať jednoduché cvičenia na priestorové cítenie –	
---	---	--

Priestorové tvary – dvojice, trojice, skupiny. Pred, za, nad, pod a hore, dolu. Koordináčné cvičenia z miesta. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny. <u>Práca v súbore</u> Aplikovať v súborovej práci všetky vedomosti a schopnosti z dramatiky, slovesnosti a prednesu. Príprava kolektívnej dramatizácie alebo inscenácie.	priestorové vzťahy. Vedome prenášať váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú. Získavať návyky v prízemnej obratnosti. Vedieť uplatniť získané vedomosti a zručnosti v súborovej práci.	
--	--	--

Didaktické postupy a metódy práce:

Didaktické postupy a metódy pedagóg volí vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiaka. Pomocou improvizácií a hier vedie žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Pedagóg by mal deti motivovať a poskytovať im podnety, ktoré by mali prijímať aj z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Takto si rozvíjajú aj fantáziu a tvorivosť. Pomocou etúd a improvizácií si môžu žiaci vyskúšať rôzne roly a charaktery. Deti sa formou krátkych scénok na danú tému s určením charakteru postáv „hrajú“ na rôzne životné úlohy, čo rozširuje nie len ich fantáziu, ale i empatiu, pochopenie druhého človeka. V scénkach komunikujú fiktívne postavy s rôznymi charaktermi, čo u detí posilňuje schopnosť komunikácie a flexibility aj v reálnom živote. Využívajú sa rôzne formy dialógu (slovného, pohybového, zvukového). Deti sa učia zvládnuť jednoduchú dramatickú hru, kde sa písané slovo prenesie aj pred diváka. Učia sa vytvoriť jednoduchú, ale charakteristickú postavu, ako aj dej dramatickej hry, ktorý postupne počas práce na inscenácii ožíva.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti (slovenská a svetová tvorba pre deti)
- jednoduché rekvizity, bábky, masky, klobúky, šatky
- nahrávky s hudobnými a prírodnými motívmi
- nahrávky umeleckého prednesu
- nahrávky a videá profesionálnych divadelných predstavení pre deti
- výtvarné pomôcky
- zásobník dramatických hier, scenárov, poézie a prózy, slovníkov, časopisov pre deti a inej odbornej a umeleckej literatúry

Názov predmetu	DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ + PREDNES+POHYB + SÚBOR
Ročník	4. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne (skupinové vyučovanie), z toho: • 1,5 hod. Dramatika a slovesnosť (5 - 10 detí v skupine) • 1 hod. Prednes (2 - 3 deti v skupine) • 1 hod. Pohyb (so sprievodom, od 5 detí v skupine) • 1 hod. Súbor (výber žiakov z viacerých ročníkov)
Názov	Štátny vzdelávací program ZUŠ (ŠVP) Školský vzdelávací program SZUŠ, Ružová dolina 29, Bratislava (ŠkVP)
Vyučovací jazyk	slovenský
Pedagóg	Mgr. Aleksandra Vranič

Ciele:

Dramatika a slovesnosť

- vyjadriť vzťah k spoluhercovi
- upevňovať kreatívne myslenie a predstavivosť
- vedome pracovať s priestorom
- vytvárať improvizácie na rôzne rozprávky, bájky, balady

Prednes

- viesť k pochopeniu myšlienky, venovať pozornosť gradácii textu
- zvládnuť možnosť rozdielneho výkladu textu
- uvedomiť si základné výrazové prostriedky prednesu jazykové i mimojazykové a vedieť ich použiť v prednese
- zúčastniť sa verejného vystúpenia s prednesom

Pohyb (so sprievodom, 1 hodina týždenne)

- zvládnuť náročnejšie cviky obratnosti
- koordinačné cvičenia v pohybe z miesta
- vedome uplatňovať jednoduchú tanečnú hru so spevom
- zdokonaľovať návyky v prízemnej obratnosti

Súbor

- využiť všetky vedomosti získané na hodinách dramatiky, slovesnosti a prednesu
- poznať základné princípy dramatického tvaru
- dokázať rozlíšiť úlohy a vedieť sa zúčastniť výmeny rolí
- pripraviť v tvorivých skupinách kolektívnu inscenáciu

OBSAH	VÝKON	VÝSTUPY
Cvičenia: relaxačné, sústreďovacie, dychové, artikulačné, zmyslové. Hry na rozvoj slovnej zásoby, rytmické a pohybové hry.	Schopnosť koncentrovať sa a aktívne sa uvoľniť. Správne bránicové dýchanie, správna artikulácia, splývavá výslovnosť, zvládnuté spodobovanie.	
<u>Dramatika a slovesnosť:</u>		

Dramatická hra, etudy a improvizácie, slovné hry. Zástupná reč, hra bez slov, písomné zachytenie etudy, improvizácie. <u>Prednes:</u> Dramaturgia prednesu, pochopenie idey, charakter postáv, vnútorný postoj recitátora, správna jazyková interpretácia. <u>Pohyb:</u> Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb. Koordinačné cvičenia z miesta. Polka, valčík.	Vedieť konať v jednoduchých situáciách, zástupnou rečou a bez slov vyjadriť situáciu. Pochopenie metafor v dramatickom tvare. Získať pódiové skúsenosti prostredníctvom verejného vystúpenia, súťaží. Rozvinúť kultivovaný prejav, vedieť pracovať s prozodickými vlastnosťami reči, mimojazykovými prostriedkami. Odovzdať posolstvo textu poslucháčovi. Zvládnuť základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie. Zvládnuť cviky obratnosti. Zvládnuť ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta. Vedome uplatňovať	Slovné etudy a etudy bez slov Pantomíma, tvorba vlastných príbehov Verejné vystúpenie jedenkrát za polrok. Vystúpenie s umelecky hodnotným a veku primeraným textom. Prednes poetického alebo prozaického textu. Improvizácie podľa rôznych textov. Návštevy divadelných alebo filmových predstavení, kultúrnych pamiatok alebo inšpirujúceho prostredia v súvislosti s témou výučby.
--	--	---

Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny. <u>Súbor:</u> Improvizácie na tému rozprávky, poviedky. Hľadať situácie, ktoré spájajú príbeh s realitou. Fixovanie nahodených situácií, tvorba a fixácia scenára, hľadanie hudby, rekvizít, drobnokresba postáv.	jednoduchú tanečnú hru so spevom. Zdokonaľovať návyky v prízemnej obratnosti. Vedieť v spolupráci s pedagógom vytvoriť inscenáciu. Zúčastniť sa verejného vystúpenia.	Účasť v literárnych a dramatických súťažiach. Vystúpenie raz za polrok v jednoduchej individuálnej a kolektívnej improvizácii na otvorenej hodine pre rodičov.
--	--	--

Didaktické postupy a metódy práce:

Didaktické postupy a metódy pedagóg volí vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiaka. Pomocou improvizácií a hier vedie žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Pedagóg by mal deti motivovať a poskytovať im podnety, ktoré by mali prijímať aj z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Takto si rozvíjajú aj fantáziu a tvorivosť. Pomocou etúd a improvizácií si môžu žiaci vyskúšať rôzne roly a charaktery. V scénkach komunikujú fiktívne postavy s rôznymi charaktermi, čo u detí posilňuje schopnosť komunikácie a flexibility aj v reálnom živote. Využívajú sa rôzne formy dialógu (slovného, pohybového, zvukového). Deti sa učia zvládnuť kolektívnu dramatickú hru, ktorú si samy vytvoria, a potom ju zahrajú aj pred divákom. Skúšajú si takto aj svoje dramatické schopnosti, ako aj herecké.

Pedagóg využíva rôzne hry na rozvoj slovnej zásoby, nahrávky s hudobnými a prírodnými motívami, neustále čerpá nové námety a informácie z odbornej literatúry ako aj z časopisov venujúcim sa danej tematike (Javisko, Tvorivá dramatika, Slniečko). Pedagóg si takisto rozširuje poznatky a vzdelanie aj prostredníctvom odborných seminárov, kurzov a workshopov.

Používa metodické postupy, ktoré deťom umožnia prežiť radosť z vlastnej tvorivej činnosti. V oblasti literatúry prirodzene kladie dôraz predovšetkým na diela slovenských autorov, ale aj na vlastnú literárnu tvorbu žiakov. Takisto zoznamuje žiakov aj so svetovou literatúrou pre deti.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti (slovenská a svetová literatúra)
- jednoduché rekvizity, bábk, masky, klobúky, šatky
- nahrávky s hudobnými a prírodnými motívami
- nahrávky umeleckého prednesu
- nahrávky a videá profesionálnych divadelných predstavení pre deti
- výtvarné pomôcky
- zásobník dramatických hier, scenárov, poézie a prózy, slovníkov, časopisov pre deti a inej odbornej a umeleckej literatúry

Odborná literatúra:

- CILKOVÁ, E.: Hrajeme pohádky z celého světa, Portál, 2010
- GROHOVÁ, E.: Metodická příručka pre prípravné štúdium, 1.a 2. ročník prvého stupňa základného štúdia LDO ZUŠ, 2005
- GRACOVÁ, X. - LINDTNEROVÁ-KROŠLÁKOVÁ, E.: Metodická příručka pre 1. a 2. ročník I. stupňa základného stupňa LDO LŠU, SPN 1984
- FELIX, B.: Maľovaná hudba, znejúci obraz, NOC Bratislava 1992
- FELIX, B.: Druhá múza detského divadla, NOC Bratislava 1996
- MACHKOVÁ, E.: Uvod do studia dramatické výchovy, 2007
- MACHKOVÁ, E.: Jak se učí dramatická výchova, Akademie múzických umění, 2012
- MACHKOVÁ, E.: Metodika dramatické výchovy, Artama, 1992
- MACHKOVÁ, E.: Projekty dramatické výchovy pro mladší školní vek, Portál, 2013
- MARUŠÁK, R.: Literatúra v akci (Metody dramatické výchovy při práci s uměleckou literaturou), Akademie múzických umění, 2010
- VALENTA, V.: Metody a techniky dramatické výchovy, Grada Puplishing, Praha, 2008
- VOLF, V: – Dramatická výchova, 2006, Brno
- ZÁMEČNÍKOVÁ, E.: Cesty k přednesu aneb pruvodce pro pedagogy a mladé recitátory, Nipos, Praha, 2009

Časopis Tvorivá dramatika s prílohou Detská scéna, Artama Praha

Časopis Javisko, NOC Bratislava

Časopis Zips, Bratislava

Časopis Slniečko, Vydavateľstvo MS Martin

Predmet: Dramatická príprava, Tematický plán, šk. rok 2015/16

Mgr. Aleksandra Vranić

Ročník: 1., prvá časť, I. stupeň základného štúdia, 2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie)

SEPTEMBER

Na ceste do školy

1. Dramatické hry na sústredenie a orientáciu v priestore, dychové cvičenia, rozprávanie rozprávky a jej improvizácia
2. Rytmické a pohybové cvičenia, pantomíma (sekvencie z rozprávok, ktoré žiaci zahrajú bez slov), improvizácie
3. Naratívna pantomíma, mechanická pantomíma, živé obrazy a improvizácie

OKTÓBER

Farebná jeseň

1. Tvorivá dramatika –podľa zvolenej rozprávky: zmyslové cvičenia, rytmické cvičenia, etudy a improvizácie
2. Improvizované dramatizácie vybranej rozprávky, dialógové hry
3. Sekvenčná pantomíma, parafrázovanie a obmieňanie rozprávky, živé obrazy
4. Pantomimizácia priestoru, prostredia a vecí: práca s imaginatívnou rekvizitou, pohybové etudy

NOVEMBER

Rozprávky

1. Ľudová slovesnosť a improvizácie
2. Slovné hry:
 - tvorba príbehu pridávaním slov alebo viet, vsúvanie slov do príbehu
 - etudy a improvizácie slovenských ľudových rozprávok
3. Dramatizácie ľudových rozprávok a improvizácie, práca so zástupnou a imaginárnou rekvizitou, hra s bábkou
4. Partnerská hra so zástupným textom

DECEMBER

Vianoce

1. Tvorba krátkych scénok na motívy rozprávky
2. Dialógové kontaktné hry
3. Improvizácie, básne a vinše

JANUÁR

Rozprávky bratov Grimmovcov, H. CH. Andersena

1. Improvizácie a obmieňanie rozprávok
2. Parafrázovanie zvolenej rozprávky a tvorivé písanie – zmena postáv, zmena konca, pridávanie ďalších nových postáv, zmena miesta a času
3. Dramatizácia a improvizácia parafrázovanej rozprávky (dialógové hry)

FEBRUÁR

Fašiangy

1. Etudy bez slov (vytváranie vlastných krátkych príbehov so zmenou nálady a ich predvedenie), parafrázovanie pohybom (zvuky), pantomimický dabing
2. Dialógové hry: etudy (vytváranie vlastných krátkych príbehov so zmenami nálady, s konfliktom, napätím a predvedenie)
3. Dialógové hry formou improvizácie a tvorba krátkeho scenára
4. Inscenácia podľa vytvoreného scenára formou improvizácie

MAREC

Ako zvieratá privolávali jar

1. Dramatizácia na motívy básne E.Čepčekovej
2. Priestorové a partnerské hry, vyjadrenie rôznych nálad
3. Dialógové hry a etudy

4. Improvizácie so zapojením kontaktných, artikulačných, dychových, zmyslových cvičení

APRÍL

Farebný svet

1. Dialógové hry formou improvizácie podľa danej predlohy
2. Čiastočné odstupovanie od predlohy bez zmeny príbehu
 - a) s danými postavami
 - b) s danými postavami, ale aj s ďalšími, ktoré si vymyslia žiaci
 - c) s úplne novými postavami
3. Tvorba scenára prostredníctvom improvizácie
4. Tvorba scenára prostredníctvom improvizácie

MÁJ

Priateľstvo

1. Etudy (samostatné a párové, dialógové) , zmyslové a hlasové cvičenia, a cvičenia pre kultiváciu prejavu (jazykolamy, riekanky, vyčítanky a slovné hry)
2. Scénky zo života a improvizácie
3. Hry bez slov: mimika, gestikulácia (vytvorenie krátkeho príbehu, ktorý si žiaci zahrajú bez slov, pomocou mimiky a gestikulácie) a naratívna pantomíma
4. Dialógové hry

JÚN

1. Opakovanie cvičení a scénok
2. Príprava na vystúpenie
3. Vystúpenie
4. Záverečné opakovanie

Ročník: 2., prvá časť, prvý stupeň základného štúdia, 2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie)

SEPTEMBER

Veci okolo nás

1. Hry a cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, čiastkové hry, sekvencie
2. Artikulácia, hlas, pohyb, rytmus – etudy a improvizácie, prednes
3. Improvizácie – priamy vstup do aktivity, situačné hry s konfliktom

OKTÓBER

Priateľstvo

1. Herecké etudy, pozornosť, koncentrácia, postreh
2. Pantomíma – zrkadlenie, parafrázovanie pohybom, spomalená pantomíma
3. Mechanická a naratívna pantomíma, dramatické hry, herecké etudy a improvizácie
4. Sekvenčná pantomíma

NOVEMBER

Ako vznikajú rozprávky

1. Improvizácie – zadanie námetu: slovné, na základe povolania, postavy alebo situácie (kto?, čo?, kde?, kedy?, prečo?)
2. Improvizácia na danú tému
3. Prerušené rozprávanie príbehu, kde žiaci pokračujú v jeho tvorbe prostredníctvom improvizácie
4. Improvizácie na základe začiatkových alebo koncových viet príbehu

DECEMBER

Vianoce

1. Improvizácie podľa kľúčových slov, podľa lístkov s náladami a pocitmi
2. Improvizácie podľa predmetov, výtvarných artefaktov alebo hudby
3. Improvizácie podľa kostýmov a masiek

JANUÁR

V zime

1. Dramatické hry – pohyb („Buď mojím tieňom“), cvičenia na uvoľnenie, hry „Zamrznuté obrazy“ (hudobné, rozprávkové), oživovanie improvizovanej bábk
2. Tvorba bábk, hra s bábkou, jednoduchý dramatizovaný príbeh
3. Dramatizácia a parafrázovanie rozprávok a príbehov z detskej literatúry
4. Dramatizácia a parafrázovanie rozprávok a príbehov z detskej literatúry

FEBRUÁR

Maškarný ples

1. Tvorivá dramatika, zmyslové cvičenia, pantomíma, tvorba masky
2. Dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Improvizácie a čiastočné odstupovanie od predlohy.
3. Tvorba kolektívneho krátkého scenára podľa danej predlohy
4. Tvorba kolektívneho krátkého scenára podľa danej predlohy

MAREC

Ročné obdobia

1. Tvorba scenára prostredníctvom improvizácií
2. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd
3. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd
4. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd

APRÍL

Rozprávky

1. Tvorba scenára prostredníctvom improvizácií na rôzne témy
2. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd
3. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd
4. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd

MÁJ

Rozprávky

1. Tvorba scenára prostredníctvom improvizácií na rôzne témy
2. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd
3. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd
4. Kolektívna tvorba scenára prostredníctvom improvizácií a etúd

JÚN

1. Improvizácie vytvoreného scenára
2. Prípravy na vystúpenie
3. Prípravy na vystúpenie
4. Vystúpenie

Tematický plán, šk.rok 2015/16, Predmet: PREDNES

Ročník 1., prvá časť, prvý stupeň základného štúdia, 1 hod. týždenne

IX.	1.	T. Janovic – Na ceste do školy, cvičenia dychové a artikulačné
	2.	Prednes krátkeho textu, ukážka nálad

		Básne, riekanky a vyčítanky so zapájaním rytmu a pohybu
	4.	Artikulačné cvičenia, výslovnosť samohlások a spoluhlások (znelých a neznelých), jazykolamy
X.	1.	Ľ.Podjavorinská, báseň Kmotry
		Kultivácia vlastného rečového prejavu
	2.	F.Hrubín, báseň Červená Čiapočka a vlk
	3.	Prednes – próza z tvorby J.C.Hronského z knihy „Zlatý dážď“
	4.	Prednes a prozodické vlastnosti reči
XI.	1.	Básne, jazykolamy, artikulačné cvičenia, rezonancia, dôraz a tempo
	2.	Bájkky o zvieratkách - prednes
	3.	Hádanky, vyčítanky, básne spojené s rytmickou hrou, fonácia
	4.	Básne M.Válka pre deti, dychové, artikulačné a zmyslové cvičenia
XII.	1.	Básne, riekanky, vyčítanky na vianočnú tému
	2.	Vinše a ľudová slovesnosť
	3.	Básne
I.	1.	Rok a jeho štyri dcéry – próza, prednes
	2.	V.Reisel: Vtáča v zime a iné básne
	3.	K.Bendová: Kde bolo, tam nebolo
	4.	P.Štefánik: báseň Snehulienka
II.	1.	M.Rázusová-Martáková: básne
	2.	M. Rázusová-Martáková: básne
	3.	K.Bendová: básne
	4.	K.Bendová: Básne

		J.Pavlovič: Básne
	2.	Básne, vyčítanky, riekanky, slovné a rečové cvičenia
	3.	T.Janovic: Básne
	4.	Š.Moravčík: Básne
IV.	1.	Próza: D.Hevier
	2.	Poézia: D.Hevier
	3.	Ľ.Feldek: básne
		Ľ.Feldek: básne
	4.	Ľudové uspávanky, fonácia
V.	1.	T. Janovic: Moje rozprávkové varechy
		Ľ.Feldek: Kto to mamke pomáha?
	2.	E.Čepčková: Hnedá rozprávka
	3.	O zrnko: K.Ondrejka, prednes
	4.	O zrnko: K.Ondrejka, prednes
VI.	1.	Riekanky a básne
	2.	Príprava na vystúpenie
	3.	Príprava na vystúpenie
	4.	Opakovanie

Ročník 2., prvá časť, prvý stupeň základného štúdia, 1 hod. týždenne

IX.	1.	Práca s textom podľa výberu (fonácia v prednese)
-----	----	--

	2.	Prednes krátkeho textu, funkcia rezonancie, správne dýchanie
	3.	Básne, riekanky a vyčítanky so zapájaním rytmu a pohybu
	4.	Poetické texty (prozodické vlastnosti reči – prestávka, melódia, dôraz, tempo, rytmus)
X.	1.	Poetický text podľa výberu
		Kultivácia vlastného rečového prejavu
	2.	Poézia, rým a rytmus – básne J.Pavloviča
	3.	O krajine, kde sa všetko muselo rýmovať: J. Pavlovič; kolektívny prednes
	4.	Nácvik kolektívneho prednesu, s dôrazom na správnu artikuláciu, rytmus a melódiu reči
XI.	1.	Oblačná rozprávka: E.Čepčková, analýza, porozumenie
	2.	Slová sú oriešky sladké: Š. Moravčík
	3.	Rým je zvonček básne, Rým a Rím: M. Ferko
	4.	Fúkol vietor do dúhy: P. Štefánik
XII.	1.	Básne na vianočnú tému
	2.	Vinše a ľudová slovesnosť
	3.	Básne podľa vlastného výberu
I.	1.	D.Hevier: poézia alebo próza
	2.	Kultivácia prejavu a prozodické vlastnosti reči
	3.	Nácvik prednesu
	4.	Prezentácia prednesu
II.	1.	J.Pavlovič: Ples (kolektívny prednes)
	2.	Kolektívny prednes, nácvik
	3.	Nácvik prednesu, prozodické vlastnosti reči

	4.	Nácvik prednesu
III.	1.	Veršované rozprávky podľa vlastného výberu
	2.	P.Štefánik: Ako šlo vajce na vandrovkú
	3.	Veršovaný dialóg, Pytačky (Ľ.Podjavorinská)
	4.	Nácvik prednesu
IV.	1.	Ľudová slovesnosť, poézia
	2.	Ľudové balady
	3.	Nácvik individuálneho prednesu
		Ľudová slovesnosť, próza
	4.	Ľudové uspávanky, fonácia
V.	1.	K.Bendová: poézia
		Nácvik prednesu básní
	2.	K.Bendová: próza, úryvky
	3.	M.Válek: poézia
	4.	M.Rúfus: Poézia
VI.	1.	Nácvik prednesu poézie alebo prózy
	2.	Príprava na vystúpenie
	3.	Príprava na vystúpenie
	4.	Opakovanie

Tematický plán, šk.rok 2015/16, Predmet: PRÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Prípravný ročník, 1 hod. týždenne

IX.	1.	Úvodná hodina – organizačné pokyny, zoznamovanie, dramatické hry
	2.	ŠKOLA – dramatické hry, etudy a improvizácie
	3.	Prednes na danú tému, riekanky a vyčítanky so zapájaním rytmu a pohybu
	4.	Improvizácie a pantomíma, etudy bez slov
X.	1.	JESEŇ Básničky a ľudová slovesnosť Dramatické hry so zapojením rytmu a pohybu („Privolávanie dažďa“)
	2.	Dramatizácia rozprávky Pod hríбом, zapojenie aj výtvarnej činnosti
	3.	Dialógové hry a improvizácie so zástupnou rekvizitou
	4.	Ľudové rozprávky, ich prerozprávanie a dramatizácia
XI.	1.	PRÍRODA a POČASIE Artikulačné cvičenia, rezonancia, napodobňovanie zvukov z prírody (dážď, búrka, vietor,...) spojené s pohybom
	2.	Bájk o zvieratkách a ich dramatizácie, hra s bábkou
	3.	Hádanky, vyčítanky, básne spojené s rytmickou hrou
	4.	Etudy a improvizácie, hra s bábkou
XII.	1.	ČAS RADOSTI A VESELOSTI Básne, riekanky, vyčítanky
	2.	Etudy a improvizácie, tvorba maňušiek, hra s nimi
	3.	Dialógové hry pomocou zástupnej a imaginárnej rekvizity
I.	1.	O DVANÁSTICH MESIAČIKOCH – rozprávka a jej improvizácia
	2.	„Studený vietor veje“ – riekanky, vyčítanky, hádanky, básničky o zime a iných mesiacoch v roku
	3.	Etudy a improvizácie časti rozprávky
II.	1.	FAŠIANGY dramatické hry a improvizácie

	2.	Improvizácie pomocou vyrobenej masky
	3.	Čo rozkladá striga-mriga, improvizácie a etudy so zmyslovými cvičeniami
	4.	Prečo sa zvieratká vyplašili? Etudy, improvizácie, pohybové cvičenia
III.	1.	JAR a VEĽKÁ NOC zmyslové a pohybové cvičenia, hra s bábkou, improvizácie a etudy
	2.	Básne, vyčítanky, riekanky, slovné a rečové cvičenia
	3.	Improvizácie rozprávok a ich obmieňanie podľa vlastnej fantázie
	4.	Pokračovanie z minulej hodiny
IV.	1.	ROZPRÁVKY Obmieňanie ľudových rozprávok pomocou improvizácie
	2.	Rozprávka „O medovníkovej chalúpke“ a tvorivá dramatika (zapojenie zmyslových a pohybových cvičení)
	3.	Krátke dialógové scény z rozprávok
	4.	Krátke scény so zástupnou a imaginárnou rekvizitou
V.	1.	RODINA básne, ľudové uspávanky, dramatické hry
	2.	Básne o matke
	3.	Rozprávky, pohybové, artikulačné a slovné hry
	4.	Rozprávka O Popoluške – obmieňanie a etudy
VI.	1.	PRÁZDNINY a LETO riekanky a básne
	2.	Etudy a improvizácie
	3.	Etudy a improvizácie
	4.	

		Otvorená hodina pre rodičov
--	--	-----------------------------

VÝTVARNÝ ODBOR

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

1.ročník ,I.časti I.stupňa základného štúdia

Spolu:	99 hodín
Kresba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Grafika	12 hodín (4-krát za školský rok)
Modelovanie	12 hodín (4-krát za školský rok)
Priestorové vytváranie	15 hodín (5-krát za školský rok)

2.ročník ,I.časti I.stupňa základného štúdia

Spolu:	99 hodín
Kresba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Grafika	12 hodín (4-krát za školský rok)
Modelovanie	12 hodín (4-krát za školský rok)
Priestorové vytváranie	15 hodín (5-krát za školský rok)

3.ročník ,I.časti I.stupňa základného štúdia

Spolu:	99 hodín
Kresba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)

Grafika	15 hodín (5-krát za školský rok)
Modelovanie	12 hodín (4-krát za školský rok)
Priestorové vytváranie	18 hodín (6-krát za školský rok)

4.ročník ,I.časti I.stupňa základného štúdia

Spolu:	99 hodín
Kresba	27 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	18 hodín (6-krát za školský rok)
Modelovanie	12 hodín (4-krát za školský rok)
Priestorové vytváranie	15 hodín (5-krát za školský rok)

	SEPTEMBER 2015			OKTÓBER 2015				NOVEMBER 2015			
Prípravný ročník	Farba Maľovanie Rozprávky M	Škrvna modelovanie rozprávky M	Modelovanie modelovanie rozprávky MT	Bod čarbanie na skladanom papieri K	Kompozícia podľa reprodukcie K	Plocha a tvar frotáž (mince a pod. -usporiadať) G	Plastika z papieru DČ	Pristor zvieratká M	Koláž zvieratká MT	Rytmus komponovanie priest. útvaru z polotovarov K	Plocha cirkus M
1r.I.časť zákl.štúdia	Farba naratívna téma M	Škrvna hry so zskupeniami M	Reliéf MT	Bod hry s bodmi K	Kompozícia inšpirácia dejinami umenia K, DU	Svetlo a tieň Plocha G ●	Plocha Abstrakcia DČ ● □	Priestor v izbe M ●	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte MT □	Rytmus K	Plocha M
2r.I.časť zákl.štúdia	Farba naratívna téma M	Škrvna pamäťové cvičenia M	Reliéf Dierkovačom MT ●	Bod hry s bodmi K □	Kompozícia inšpirácia dejinami umenia K,DU ▲	Svetlo a tieň Zátišie G	Plocha Abstrakcia príbeh DČ ○	Priestor v prírode M ●	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte MT		plocha M ●
3r.I.časť zákl.štúdia	Farba zážitok (sen) M	Škrvna krajina podľa prírody M	Reliéf zskupovanie – tvarov MT ●	Bod, abeceda kreslenia K ●	Kompozícia inšpirácia dejinami umenia K,DU ▲	Svetlo a tieň, Plocha G □	Farba tvarov DČ	Priestor kde zijeme s rodinou M ●	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte, príbeh MT	Rytmus K ♥	plocha a tvar M ●
4r.I.časť zákl.štúdia	Farba zážitok kombinovaný s fantáziou M O	Škrvna Štúdia stromov M	Reliéf -vesmír MT ●	Rovnováha, nerovnováha plast. tvarov, recyklácia K □	Kompozícia inšpirácia dejinami umenia K,DU ▲	Svetlo a tieň, Plocha G □	Abstrakcia DČ	Priestor M ●	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte, príbeh MT	Rytmus Busta – otáčanie cez priezory K	plocha (pokoj) M ●
1r.II.časť zákl.štúdia	vymyslená poviedka M O	pamäťové cvičenie K	bod (pointilizmus) M ●	Rovnováha, nerovnováha (kompoz. cvič. DČ □	inšpirácia dejinami umenia K,DU ▲	reliéf z papieru DC □	abstraktné deje zamerané na výtvár. Abecedu M ○ □	lína K ●	zátišie geometria K	Pokračovanie strihanie prekomponov. KT ▲	plocha zrkadlenie K ●
2r.II.časť zákl.štúdia	zskupenia štruktúr koláž M □	pamäťové cvičenie K M	Bod (textúra, dynamika, rytmus) KT ●	vyjadrenie abstraktných Pojmov M ○	inšpirácia dejinami umenia mozaika K,DU ▲	zátišie štúdia K	Polarity Kontrasty MT □	lína K ●	využitie fyzikálnych princípov princípov – konštrukcia mobilu (svetlo, pohyb) DČ ♥		plocha povrch v sochárstve MT ●
3r.II.časť zákl.štúdia	pamäťové cvičenia K M	rekonštrukcia K ▲	bod (pop art) M ●	vzťah anorganické organické MT ♥	inšpirácia dejinami umenia vitráž K,DU ▲	Štúdia architektúry (interiér) K	operácie s jazykom ○ ▲	Lína (v land-artovej tvorbe) K ●	objekt v ktorom sú využité procesy biológie, chémie DČ ♥		prieniky tvarov MT ●

4r.II.časť zákl.štúdia	pamäťové cvičenia K M	výt. trans po- zícia princípov živej prírody K	bod (zátišie) K	vzťahy mikro a makro štruktúr MT	inšpirácia dejinami umenia K,DU	figúra podľa modelu K	figúra podľa modelu M	lína (zväčšovanie) K	štúdia perspektívy K	imaginárna krajina M	plochy štruktúrované textom M
5r.II.časť zákl.štúdia	pamäťové cvičenia M	výt. trans po- zícia princípov živej prírody P	Návrh na grafiku K	Linoryt vyrývanie G	Linoryt vyrývanie G	Linoryt otlačok,úprava G	figúra podľa modelu M	lína (zväčšovanie) K	Dejiny umenia Starovek DU	imaginárna krajina M	plochy štruktúrované textom MT
I	Š k o l a v zahustenej forme prejsť cvičeniami a teoretickými informáciami o výtvarnom tvarosloví a kompozičných princípoch					ZOBRAZOVANIE ako možnosť umenia: štúdium zamerané na vecné kreslenie, maľovanie, modelovanie					
II	OBJEKT trojrozmerné vytváranie - využitie rozmanitých materiálov , fyzikálnych, chemických, biologických ... javov.									Kresba objektu	Interpretácie,
III	SKÚMANIE MOŽNOSTÍ výtvarných realizácii v prírode, SNAHA VYUŽÍVAŤ VŠETKY DOSIAHNUTEĽNÉ PROSTRIEDKY - počnúc prírodnými						BLOK ŠTUDIJNEJ KRESBY				Blok
IV	INDIVIDUÁLNE PROGRAMY PRE KAŽDÉHO ŽIAKA										

- 1. základná forma jazykových prvkov
- 2. prvky vo vzájomných vzťahoch
- ▲ 3. výtvarné operácie a objavné formálne postupy

- 4. možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti
- ♥ 5. transpozícia živých princípov prírody
- 6. vyjadrenie vnemu, zážitku, myšlienky

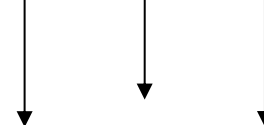
- K - kreslenie
- M – maľovanie
- MT - priestorové vytváranie
- DU –Dejiny umenia

- G - grafické postupy
- PG – počítačová grafika
- DČ - kombinácie postupov

DECEMBER 2015			JANUÁR 2016				FEBRUÁR 2016			
Hry Mikuláš G	Plocha papierová plastika MT	Vzťah tvarov a línií stromček 10 spôsobov DČ	Bod snehová socha G	Frotáž DC	Línia Plocha K		Tvar zamrznuté okno M	Plocha maľovanie valčekmi M	koláž z písmeniek MT	Svetlo, tieň papierové masky K
Štruktúry Textúry MT	Hry s písmom monotyp-tlač z materiálov G □	Vzťah tvarov a línií Naratívna téma, pohľadnic DČ	Línia, kontrast plošného tvaru G ●	Plocha geometrizácia DC	Línia Plocha Rozprávkový Portrét K O		Svetlo, tieň veľké – malé vpredu – vzadu hre – dolu K	Tvar hra s farebnými škvrnami, akčná maľba M ●	Plocha, Proporcie v zobrazovaní videného hračka - zvieratko M □ MT □	
Línia : pozitív – negatív plocha – štruktúra Hry s písmom, pohľadnica DČ, G □		Štruktúry, textúry naratívna téma MT O	Línia, kontrast plošného tvaru G ●	Plocha geometrizácia DC	Línia , plocha Dvojportrét K		Svetlo, tieň vytváranie objektov v priestore z prírodných materiálov DČ	Tvar abeceda farby M ●	Plocha hry s rôznymi merikami M □	Proporcie v zobrazovaní videného kombinované zvieratá MT
Hry s písmom symetria – asymetria G □	Štruktúry, textúry Poriadok, chaos MT □	Vzťah tvarov a línií Naratívna téma, pohľadnic DČ	Línia, kontrast plošného tvaru G ●	Fúga, línia, plocha – architektúra priestorová forma z polotovarov DČ, K □		maľba podľa M	DČ	Tvar, farba tonálne štúdio M ●	línia – plocha - tvar – tlač do reprodukcie G □ ● G □ ●	
symetria – asymetria usporiadané – neusporiadané G □	Štruktúry, textúry Poriadok, chaos MT ▲	Vzťah tvarov a línií naratívna téma Vianoc DČ O	kontrast plošného tvaru G ●	Plocha v priestore DČ □	rytmus v priestore K □	figúra v priestore K	DČ	farebné kontrasty I. M ●	rozprávka koláž K O ▲	Práca , z polotovarov □ O MT
metamorfózy K M P ▲	figúra v dynamickom pohybe K M	naratívna téma (netradičná ilustrácia) MT O	priestorová štúdia (architektúra) K ●	priestor symetrický a asymetrický K M P ● □	symetria - asymetria K □	autoportrét K	DC	farebné kontrasty II. M ●	kontrast v hudbe K M MIX O	fantastické (drevené, kovové) P □ O
metamorfózy K M P ▲	fúga alegorická M O	naratívna téma (ako alegória) K M O	priestorová štúdia (krajina) K M ●	portrét spolužiaka K	zobrazenie pohybu K □	busta štúdia K	DC	farebné budovanie priestoru M ●	symetria pop art štrukturalizmus DČ □	štúdia figúry v pohybe K P
interpretácia predlohy M O	poriadok a chaos MT □ ▲	naratívna téma (ako vizuálna inf.) K M O	urbanistická štúdia K ● □	priestor pozitív negatív F ● □	zátišie s farebným svetlom M	kolobeh v prírode MT	DČ	farebný výraz psychológia M ●	farebná grafika, G ● □ G ● □	
prírodná zväčšovanie detailu K K		výtvarné ekvivalenty hudobných for. M ●	riešenie funkčných priestorov (archit.skyce K ● □		Evolúcia zaznamenaná premenou grafického štočku – prerývaním a rozfázovaným otláčaním (linoryt) G O ▲ G O ▲ G O ▲		G O ▲ G O ▲		štúdie, zmeny farby v závislosti na svetle M ●	štúdia prírodná K M

prírodnina zväčšovanie detailu K ♥ 	výtvarné ekvivalenty hudobných for. M ●	riešenie funk- čných priesto- rov (archit.skyce K ● 	Modelovanie objektu (exteriérový objekt) MOD♥ ▲ MOD ♥ ▲ MOD ♥ ▲	Počítačová grafika Adobe Photoshop PG ♥ ▲ PG ♥ ▲	Návrh na plagát PG ●	štúdia prírodnín K M
VYJADROVANIE abstraktných pojmov a kategórii			OPERÁCIE S FORMOU			VYJADROVANIE ZLOŽITÉHO
posuny, transpozície vlastnej kresby (dvoj aj troj - rozmerné – dôraz na voľbu aspektov)						
študijnej maľby		VÝTVARNÉ ANALÝZY		BLOK INDIVIDUÁLNYCH		

MAREC 2016				APRÍL 2016				MÁJ 2016				JÚN 2016		
kompozícia rôznym spôsobom	Vosková rezerva vajíčka korbáč	objem ilustrácia	kolek. práca obkreslov. Spolužiaka	Línia lietadlá	Rytmus	Plocha zvieratá z atlasu	Línia tajný zošit s kresbami	Priestor	Dinamika jarná rozprávka ilustrácia	Modelovani e	Glazovanie	Plocha kreslenie rastlinami	Výtvarné hry	Tvar zátišie s hračkami
M	DC	K	K	G	K	K	M	M	M	MT	MT	K	MT	K
Plocha- Štylizácia geometrické tvary DČ □	Kompozícia	Objem	„kópia“ kolektívna práca	Abstrahova nie,línia	Rytmus symetria asymetria	Plocha kumulácia tvarov	Línia komiks	Priestor krajina podľa prírody	Dynamika Malba tej istej predlo- hy vo všet- kých ročn. obdobíach M	Konštrukcie skupinovú výtvarné hry	Priestorové objekty fantastické bytosti	Plocha Pohyb vyjadrený otáčaním premiestňov a	Rytmus zátišie so 100 vecami MT ↗	Tvar K
Plocha- Štylizácia vymyslené zvieratá DČ ↗ O	Kompozícia Okruhiľaky	Objem symetria, asymetria kombin.polo vičiek	Kolektívna práca	Abstrahova nie,línia	Rytmus približova- nie	Plocha zátišie šrafúry	Línia komiks	Priestor kompozičné hry	Dynamika ↗	K MT O	vytváranie objektov v prírode z prírodnin	Plocha krajina jej premeny K ↗	Rytmus to isté zob- razovanie na rôznych formát MT□	Tvar naratívna téma K O
Plocha,štyliz ácia Moja farba DČ □ ●	Kompozícia tvar svetlo- tieň zátišie bizar. tvarov, osvetle.	Objem rytmus štruktúry	komponov. geometr.tva- rov abstraktn deje M □	Abstrahova nie,línia úžitkové predmety	kresba podľa	Plocha Zátišie s kvetmi	Línia ďalšie spracov.	Priestor kompozícia na princípe hry M □ ▲	K ↗	K MTO	MT □ ♥ O MT □ ♥ O	Plocha metamor- fózy koláž K ♥	Figurálny námet manipulácie MT ↗	Tvar naratívna téma K
Plocha,štyliz ácia figúrka DČ ↗ □ O	Kompozícia tvar deformácie	Objem hry K □ ↗ ▲	Línia,grafika založená na princípe symetrie	Rytmus vtipné zátišie	Detaily vtipné zátišie	Línia vtipné zátišie	Rozprávania o hudbe hudobný dej DU ,M O	Dynamika	Konštrukcia	Priestorové objekty	Plocha krajinkresba štúdia	Rytmus krajina 4 ročné obdobia MT ↗ ♥	Tvar komiks mest. tieňo- hr z papiera K O	
bytosti P ↗ □ O	tvarové kontrasty P MIX ● □	grafické textúry – harmónia, disharmónia rytmus, kontrast súťaží vychádzať z vecných kresieb G □ ↗ ▲ G □ ↗ ▲ G □ ↗ ▲ G □ ↗ ▲				približovani e vzdľavani e	štúdia stro- mu podľa skutočnosti K ↗	strom podľa 12 mesiacov K ↗	Dynamika	Konštrukcia	Seriál kre- sieb s vlast- ným dejom K O	charakterov é divadelné kostýmy K P O	kresba postáv v interiéry K ↗	

hľadanie vzťahu medzi znakom a významom K M O	svetlo a tieň nasvedcovanie predmetov K ● □	rozviesť DČ □ ●	viacfarebná súťaž z viacerých maticí využiť pozitív- negatív, tlačíť aj oddelene, konfrontovať G ♥ ▲ G ♥ ▲ G ♥ ▲ G ♥ ▲ O				štúdia mestského exteriéru M K	posuny: požiar, povode výchrica, no c.. M O	K	K MT O	P □ ♥ O	rozprávania o hudbe farebný klavír DU O	vkladanie obrazu do prírody po kontrast M ♥	perspektíva interier K
4 a viac farieb G □ ● G □ ● G □ ●			figúra K M P	figúra K M P	symetria asymetria prírodniny K M □	busta štúdia K P	znak a význam infor. systé. K M O	Princíp substitúcie tvaru, farby významu M ●	K	K M MIX O	P □ ♥ O	Postava podľa modelu K P	vkladanie obrazu do prírody po kontrast M ♥ O	výtvarný ekvivalér t rýmu v poézii K M O
štúdia prírodnin P	štúdia portréту K P ●	fotopotrét	fotomontáž MIX ♥	kópia K M	symetria asy-metria zkladové analý. a syntézy K □	ornament z autopotrétu K □	štúdia zátišia K	štúdia zátišia K M	K	K M MIX O	P □ ♥ O	kópia svojej vlastnej práce z prvého ročníka – absolventská práca K M MIX K M MIX K M MIX		
štúdia prírodnin P	štúdia portréту K ●	Dejiny umenia Novovek DU	Dejiny umenia Súčasnú umenie DU ♥	kópia K M	symetria asy-metria zkladové analý. a syntézy □	ornament z autopotrétu □	štúdia zátišia K	absolventsk á práca M MIX	absolventsk á práca M MIX	absolventsk á práca M MIX	Inštalácia Absolventsk ej práce	Land Art	Land Art	Land Art
VNEMU		FAREBNÁ GRAFIKA východisko : štúdia, citát, kópia					TVORIVÉ NARÁBANIE s prírodnými princípmi							
VECNE ŠTÚDIE						BLOK ÚŽITKOVÉHO výtvarníctva iniciovanie do oblasti graf. dizajnu, šperku, keramiky, skla, textilu ...								
výstupov						VECNE ŠTÚDIE								
UČEBNÉ PLÁNY NA ŠK.ROK 2015/2016 VYRACOVALA Mgr. Ingrid Sýkorová														

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Přípravné štúdium 1. a 2. ročník

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Sep.	1.	2	M	Farba	- nosný výrazový prostriedok maľby - zoznámenie sa s farbami (teória) - miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa	Tempera rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie . Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.
	2.	2	M	Škvrna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, vatová tyčinka, prsty)	Vytvorenie reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar,	- využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvrn rôzneho charakteru	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
	3.	2	Mt	Modelovanie	- oboznámenie s hlinou - príprava hliny - modelovanie plochého plátu hliny	- tvorba tvarov modelovaním rukou, ale aj za pomoci rôznych nástrojov	Hlina, špachtle, sitko, valček, drôt, špagát,	Rozvíjanie tvorivej fantázie pri vytváraní priestorového diela z hliny. Učiť budovať priestorovú kompozíciu z objemov a tvarov. .
Okt.	1.	2	K	Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drevko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					výtvarného vyjadrenia			s rôznymi kresliarskymi nástrojmi.
	2.	2	K	Kompozícia	- vyváženosť, súlady, harmónia - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov,	Ceruzka, farbičky, fixky,	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
	3.	2	G	Plocha a tvar	- vytvárať plochu a tvar na základe bodu a línie	Hľadať možností v prírodných a umelých formách	Základné grafické techniky	Vnímať plochu a tvar a poznávať jej vznik.
	4.	2	DČ	Plastika z papiera	- vytvorenie spontánnej plastiky z krčeného papiera. - od deštrukcie papiera dieťa nachádza možnosti vyjadrenia	- spôsob práce vedie k abstrahovaniu a expresívnemu výrazu foriem naratívneho námetu. - používa postupy trhania, perforácie, spájania, krčenia, vrstvenia, lepenia a viazania papiera	Rozličné druhy papiera a kartónu, lepidlo a lepiaca páska, špagát	Odtabuizovanie primárnej funkcie papiera. Umožniť žiakovi vnímať papier, ako materiál na vytvorenie priestorového diela. Získavanie zručností pri tvarovaní a spájaní papierového objektu, hľadanie estetického vzťahu k danému materiálu.
Nov.	1.	2	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologickéh	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						o pôsobenia farby).		
	2.	2	MT, DČ	Koláž – asambláž	- komponovanie rozličných materiálov na ploche obrazu - spájanie častí do nových celkov	Kombinovanie vystrihnutých častí alebo reálnych predmetov na ploche obrazu - farebné ladenie - komponovanie povrchov a textúr - uvedomovanie si tretieho rozmeru a jeho využitie	Papier, textil, kartón, odpadové materiály, drevo, dyha, prírodniny, predmety a iné.	Rozvoj kombinačných schopností žiaka. Haptický zážitok z dotyku. Rozvoj fantázie a vynaliezavosti pri využívaní odpadových materiálov.
	3.	2	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústreďenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	4.	2	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba pamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
								vyplnenie a vyváženie formátu.
Dec.	1.	2	G	Hry	- hry so základnou grafickou gramotnosťou	Akákoľvek hra kombináciou výtvarných problémov	Základné grafické techniky	Nabádať k tvorivosti hrou.
	2.	2	Mt	Kaširovanie	- oboznámenie s technikou kaširovania - príprava materiálu na kaširovanie - využitie iných (nosných) materiálov	Kaširovanie na plochu reliéfu, muchláž, dekoláž, kaširovanie lep.páskou, špagátom, gázou, papierovinou..., kombinovanie s inými technikami kresby a maľby	Papier, lepidlá, škrob, gáza, igelit, lep. Páska, textílie, špagát, drôt, pletivo, prírodniny a iné	Osvojenie si techniky kaširovania. Analyzovanie štruktúr povrchov videného sveta a ich prepis do výtvarného prejavu. Získavanie skúsenosti pri spájaní rôznych materiálov a ich harmonickom súznení, učiť sa konštruovať priestorový objekt. Chápať statické a kinetické vlastnosti
	3.	2	Dč	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier, pohľadnicu	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť - vyrovnanie nevyváženého pocitu pomocou malých elementov Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						z kompozície		
Jan.	1.	2	G	Bod	- hľadať použitie bodu	Spontánne bodkovať do línií a tvarov veci okolo nás	Základné grafické techniky	Zoznámiť sa so základom grafickej techniky a materiálom
	2.	2	Dč	Frotáž	Štruktúry získané frotážou usporiadať do jednoduchej kruhovej kompozície, ktorú môžeme dotvoriť líniami.	Frotáž, súmernosť, používanie rôznych podkladov – dotváranie obrazu rozličnými technikami	Materiály so zaujímavou štruktúrou, ceruzky, rudka, uzlík, farebné pastelky, tuš, pero, štetec	Uvedomenie si výrazovosti povrchov, textúr a štruktúr. Tvorivo vyberať vhodné štruktúry a vyvažovať ich umiestnenie v ploche.
	3.	2	K	Línia/ plocha	- riešenie plochy pomocou línie a bodu - vyjadrenie vnemu, zážitku - op-art	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiar, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.
Feb.	1.	2	K	Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plasticity reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysami, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
	2.	2	M	Tvar	- pravidelné geometrické tvary - nepravidelné	Nepravidelné (prírodné, organické) – pravidelné	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné	Rozvoj spontánneho detského výtvarného

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					tvary - tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	(geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
	3.	2	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
	4.	2	Mt	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier.	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť - vychýlenie z osi súmernosti bez porušenia pocitu vyváženého umiestnenia tvaru, - vyrovnanie nevyváženého pocitu pomocou	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						malých elementov Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit z kompozície plochy – silnými a tenšími líniami zvýrazniť pôvodný výtvarný zámer		
Mar .	1.	2	DĎ	Vosková rezerva. Návrh na textilný záves.	Žiaci pracujú s rôznou hrúbkou línie vedenej po ploche papiera v ľubovoľných kompozíciách. Vzniknutá „siet“ sa stáva dekoratívnym prvkom, ktorý ďalej dotvárajú farbou a čiernou líniou	Upozorniť žiakov na emotívne ladenie farieb.	Voskový pastel, anilínové farby, čierny tuš, pero, štetec	Harmonizovať hru s líniou a farbou do výtvarného celku so zameraním na estetizáciu životného prostredia.
	2.	2	M	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie tvarových, proporčných kontrastov	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
	3.	2	K	Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar,	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti,

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						vrstvenie čiar, množovanie, prekryvanie, šrafovanie		obrazotvornosti.
Apr.	1.	2	G	Línia	- využívať línie na spoznávanie	Využitie línie na získanie grafických zručností základných tvarov (špirála)	Základné grafické techniky	Naučiť vnímať dynamiku rukopisu.
	2.	2	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	3.	2	K	Plocha (čmárani ca)	- vytváranie citlivej plošnej kompozície - vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy - využitie kompozičného elementu plochy	Harmónia – disharmónia plochy, proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu. Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)
	4.	2	M	Línia	- línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- línia ako prejav maliarskeho rukopisu - charakter línií	maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Viesť žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Máj	1.	2	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického o pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
	2.	2	M	Dynamika	- pocitová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fľkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.
	3.	2	Mt	Modelovanie	- vytvorenie priestorovej	Úžitkové predmety,	Hlina, špachtle, sitko, valček,	Rozvíjanie tvorivej fantázie

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					práce - oboznámenie s viacpohľadovosťou, otáčanie, preklápanie, - budovanie plastického tvaru, modelovanie z ruky	plastický prepis pozorovanej skutočnosti, naratívny námet - tvorba tvarov modelovaním rukou, ale aj za pomoci rôznych nástrojov - odoberanie a pridávanie, rezanie, vrstvenie, spájanie častí do celku.	drôt, pletivo, špagát, textil, papier	pri vytváraní priestorového diela z hliny. Učiť budovať priestorovú kompozíciu z objemov a tvarov. Orientovať sa pri spájaní časti do celku.
	4.	2	Mt	Priestorové objekty	- tvorba návrhu so zreteľom na štylizáciu - kombinovanie materiálov a techník - dôraz na statiku, pevnosť, funkčnosť a iné vlastnosti objektu	Pri vytváraní priestorových objektov využívame všetok dostupný materiál so zreteľom na možnosti dieťaťa. Využívame kombinácie materiálov. Používame techniky spájania, viazania, lepenia, zasúvania, ohýbania, lámania, rezania atď. Redefinujeme staré predmety, ktorým žiak dáva nový výraz a význam.	Lepenka, papier, drevo, kôra, korok, dyha, textil, drôt, pletivo, lepidlá, špagát, sadra, kamene, iné predmety	Získanie zručností a technických schopností pri vytváraní priestorových objektov. Zážitok zo stretnutia s novými materiálmi. Učiť sa konštruovať priestorový koncept.
Jún	1.	2	K	Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					(doterajších poznatkov	plocha. Pomocou zmnožovania tvarov, zhustovania bodov, línií riešiť plochu.		prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.
	2.	2	Mt	Výtvarné hry a priestorové etudy	- komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov - prežívanie seba, ako súčasť výtvarného diela - skupinová práca	Využívanie stavebníc, zbierok predmetov pri komponovaní do daného priestoru. Jednoduchá forma land-artu, happeningu. Enviroment. Fotografia, video záznam.	Rozličné prostredia (exteriér, interiér), prírodniny, zbierky materiálov	Zážitok s komponovania prvkov, kombinovania a preskupovania. Rozvíjanie schopnosti spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať samého seba ako súčasť diela a prostredia.
	3.	2	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	- motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému - proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike - možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy ... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
	4.	2	K	Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovanie-zmenšovanie tvarov, zjednodušova-	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						nie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu		v dominancii zrakového vnemu.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
--------	--	-----	---------	------------------	------

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
Sep.	1.	2	M	Farba	
	2.	2	M	Škvvrna	
	3.	2	Mt	Modelovanie	
Okt.	1.	2	K	Bod	
	2.	2	K	Kompozícia	
	3.	2	G	Plocha a tvar	
	4.	2	DČ	Plastika z papiera	
Nov.	1.	2	M	Priestor	
	2.	2	MT	Koláž – asambláž	
	3.	2	K	Rytmus	
	4.	2	M	Plocha	
Dec.	1.	2	G	Hry	
	2.	2	Mt	Kašírovanie	
	3.	2	Dč	Vzťah tvarov a línií.	
Jan.	1.	2	G	Bod	
	2.	2	Dč	Frotáž	
	3.	2	K	Línia/plocha	
Feb.	1.	2	K	Svetlo – tieň	
	2.	2	M	Tvar	
	3.	2	M	Plocha	
	4.	2	Mt	Vzťah tvarov a línií.	
Mar.	1.	2	Dč	Vosková rezerva.	
	2.	2	M	Kompozícia	
	3.	2	K	Objem	
Apr.	1.	2	G	Línia	
	2.	2	K	Rytmus	
	3.	2	K	Plocha čmaranica	
	4.	2	M	Línia	
Máj	1.	2	M	Priestor	
	2.	2	M	Dynamika	
	3.	2	Mt	Modelovanie	
	4.	2	Mt	Priestorové objekty	

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
Jún	1.	2	K	Plocha	
	2.	2	Mt	Výtvarné hry a priestorové etudy	
	3.	2	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	
	4.	2	K	Tvar	

Prierezové témy pre 1. a 2. ročník

Sekundárne prierezové témy:

1. Príroda
2. Človek
3. Vzťahy
4. Fantázia
5. Výtvarné umenie
6. Umelý svet
7. Vesmír

1. Príroda

- A) svet rastlín
- B) svet zvierat
- C) svet planéty Zem

Inšpiratívne témy

- ako rastie semienko
- kytica
- pieseň stromu
- tajný život lúky
- tajomná záhrada
- čo je v strome schované
- rozprávkový les
- list pod mikroskopom
- kvety v obrazoch umelcov
- rastliny použité v dávnych ornamentoch
- o čom som sa rozprával so stromom
- strom v biblii
- bludisko zárezov a plôch (kôra)
- land art
- priateľ z lesa
- rozmanitosť zvieracej kože s stôp
- môj domáci miláčik
- dinosaury
- zvieratková príšerka
- príbeh chrobáka (motýľ, mravec ...)
- Duša Gaie
- Je Gaia živá?
- živly
- katastrofy

1. Človek

- „Moje telo“
- Moje odtlačky prstov

- Moje kroky zanechávajú stopy
- Môj tieň
- Vzor z časti môjho tela
- Ako funguje ucho
- Postava z rozprávkovej ríše (Gulliverové cesty)
- Labyrint môjho tela
- Pocity a nálady
- Ja a práca
- Čím živím svoje telo
- Vzhľad človeka v dejinách výtvarného umenia
- Akt (pohľad na nahé ľudské telo z dejín umenia)
- Tematické práce z akejkoľvek oblasti ľudského života (v manéži, cirkus, na trhu, škola, na ihrisku ...)
- Človek a cestovanie
- Portrét (portrétne umenie v dejinách umenia)
- Ako si zdobím telo (oblečenie šperk, účesy)
- Masky – divadlo
- Moja rodina

2. Vzťahy

- ja a ja
- ja a oni
- moja rodina
- ja a ty
- my a vy
- môj imaginárny priateľ
- emócie – hnev, strach, radosť, smútok

3. Fantázia

- svet vytvorený človekom
- svet v našej hlave
- kontrast mikrokozmu a makrokozmu
- tajné mapy
- imaginárna krajina (surrealizmus)
- moje sny
- bájne bytosti
- inšpirácia Zemanovými filmami
- z rozprávky do rozprávky
- príšery a strašidlá
- ilúzie (jaskyňa, pivnica, nebo – peklo, zrúcanina hradu)
- putovanie časom (stroj času)

4. Výtvarné umenie

- reprodukcia umeleckého diela
- parafráza umeleckého diela

- ilustrácia rozprávky
- inšpirácia výtvarnými obdobiami a smermi
- architektúra – kombinácia stavebných slohov
- odievanie človeka v dejinách výtvarného umenia
- štúdie ľudského tela podľa umenia
- báje a povesti Slovanov
- inšpirácie ľudovou kultúrou
- grécka a rímska mytológia

5. Umelý svet

- lietanie – Ikaros – vzducholod'
- roboty
- pohľad do rádia
- pohľad do počítača
- pohľad do grafického listu
- stroje sa zbláznili
- mlynček na rozprávky
- tkaniny pod mikroskopom
- elektronická komunikácia
- recyklácia (čo s odpadkami)
- moji počítačoví priatelia
- svet internetu

6. Vesmír

- list do vesmíru a čakanie odpovede
- návšteva mimozemšťanov
- mikrokozmos v makrokozme
- veľký tresk
- let vesmírom
- vesmírna loď
- život hviezdy

Námety z rozprávok

Šípová ruženka

Námety z rozprávok
Ježko Jožko
Čarovná tekvica
Ako dedko ťahal repku
Dlhý, široký, bystrozraký
Včielka Mája
Šmolkovia
Polepetko
Perníková chalúpka
12 mesiačikov
Čert pre Mikuláša
Zlatovláška
Princezná so zlatou hviezdou na čele
Shrek
Aladínová lampa
Červená čiapočka
Kocúr v čižmách
3 kozliatka
Maťko a Kubko
Ako išlo vajce na vandrovkú
Šípková ruženka
Arabela
Škaredé kačiatko
Stolček prestri sa
Pinokio
Krtkové dobrodružstva
Harry Potter
Alica v ríši divou
Saxana
Pat a Mat
Zbojník zubadlo
Čokoládovňa Willi Wonku
Hľadá sa Nemo
Pipi dlhá pančucha

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Základné štúdium, prvá časť I. stupňa, 1. ročník

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Sep.	1.	3	M	Farba	- nosný výrazový prostriedok maľby - zoznámenie sa s farbami (teória) - miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa	Tempera rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie . Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.
	2.	3	M	Škvŕna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, vatová tyčinka, prsty)	Vytvorenie reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar,	- využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvrn rôzneho charakteru	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
	3.	3	Mt	Modelovanie	- oboznámenie s hlinou - príprava hliny - modelovanie plochého plátu hliny	- tvorba tvarov modelovaním rukou, ale aj za pomoci rôznych nástrojov	Hlina, špachtle, sitko, valček, drôt, špagát,	Rozvíjanie tvorivej fantázie pri vytváraní priestorového diela z hliny. Učiť budovať priestorovú kompozíciu z objemov a tvarov. .
Okt.	1.	3	K	Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drevko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					výtvarného vyjadrenia			s rôznymi kresliarskymi nástrojmi.
	2.	3	K	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov,	Ceruzka, farbičky, fixky,	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
	3.	3	G	Plocha a tvar	- vytvárať plochu a tvar na základe bodu a línie	Hľadať možnosti v prírodných a umelých formách	Základné grafické techniky	Vnímať plochu a tvar a poznávať jej vznik.
	4.	3	DČ	Plastika z papiera	- vytvorenie spontánnej plastiky z krčeného papiera. - od deštrukcie papiera dieťa nachádza možnosti vyjadrenia	- spôsob práce vedie k abstrahovaniu a expresívnemu výrazu foriem naratívneho námetu. - používa postupy trhania, perforácie, spájania, krčenia, vrstvenia, lepenia a viazania papiera	Rozličné druhy papiera a kartónu, lepidlo a lepiaca páska, špagát	Odtabuizovanie primárnej funkcie papiera. Umožniť žiakovi vnímať papier, ako materiál na vytvorenie priestorového diela. Získavanie zručností pri tvarovaní a spájaní papierového objektu, hľadanie estetického vzťahu k danému materiálu.
Nov.	1.	3	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologickéh	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						o pôsobenia farby).		
	2.	3	MT, DČ	Koláž – asambláž	- komponovanie rozličných materiálov na ploche obrazu - spájanie častí do nových celkov	Kombinovanie vystrihnutých častí alebo reálnych predmetov na ploche obrazu - farebné ladenie - komponovanie povrchov a textúr - uvedomovanie si tretieho rozmeru a jeho využitie	Papier, textil, kartón, odpadové materiály, drevo, dyha, prírodniny, predmety a iné.	Rozvoj kombinačných schopností žiaka. Haptický zážitok z dotyku. Rozvoj fantázie a vynaliezavosti pri využívaní odpadových materiálov.
	3.	3	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústreďenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	4.	3	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba pamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
								vyplnenie a vyváženie formátu.
Dec.	1.	3	G	Hry	- hry so základnou grafickou gramotnosťou	Akákoľvek hra kombináciou výtvarných problémov	Základné grafické techniky	Nabádať k tvorivosti hrou.
	2.	3	Mt	Kaširovanie	- oboznámenie s technikou kaširovania - príprava materiálu na kaširovanie - využitie iných (nosných) materiálov	Kaširovanie na plochu reliéfu, muchláž, dekoláž, kaširovanie lep.páskou, špagátom, gázou, papierovinou..., kombinovanie s inými technikami kresby a maľby	Papier, lepidlá, škrob, gáza, igelit, lep. Páska, textílie, špagát, drôt, pletivo, prírodniny a iné	Osvojenie si techniky kaširovania. Analyzovanie štruktúr povrchov videného sveta a ich prepis do výtvarného prejavu. Získavanie skúsenosti pri spájaní rôznych materiálov a ich harmonickom súznení, učiť sa konštruovať priestorový objekt. Chápať statické a kinetické vlastnosti
	3.	3	Dč	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier, pohľadnicu	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť - vyrovnanie nevyváženého pocitu pomocou malých elementov Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						z kompozície		
Jan.	1.	3	G	Bod	- hľadať použitie bodu	Spontánne bodkovať do línií a tvarov veci okolo nás	Základné grafické techniky	Zoznámiť sa so základom grafickej techniky a materiálom
	2.	3	Dč	Frotáž	Štruktúry získané frotážou usporiadať do jednoduchej kruhovej kompozície, ktorú môžeme dotvoriť líniami.	Frotáž, súmernosť, používanie rôznych podkladov – dotváranie obrazu rozličnými technikami	Materiály so zaujímavou štruktúrou, ceruzky, rudka, uzlík, farebné pastelky, tuš, pero, štetec	Uvedomenie si výrazovosti povrchov, textúr a štruktúr. Tvorivo vyberať vhodné štruktúry a vyvažovať ich umiestnenie v ploche.
	3.	3	K	Línia/plocha	- riešenie plochy pomocou línie a bodu - vyjadrenie vnemu, zážitku - op-art	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiar, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.
Feb.	1.	3	K	Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plasticity reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysami, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
	2.	3	M	Tvar	- pravidelné geometrické tvary - nepravidelné	Nepravidelné (prírodné, organické) – pravidelné	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné	Rozvoj spontánneho detského výtvarného

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					tvary - tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	(geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
	3.	3	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
	4.	3	Mt	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier.	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť - vychýlenie z osi súmernosti bez porušenia pocitu vyváženého umiestnenia tvaru, - vyrovnanie nevyváženého pocitu pomocou	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						malých elementov Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit z kompozície plochy – silnými a tenšími líniami zvýrazniť pôvodný výtvarný zámer		
Mar .	1.	3	DĎ	Vosková rezerva. Návrh na textilný záves.	Žiaci pracujú s rôznou hrúbkou línie vedenej po ploche papiera v ľubovoľných kompozíciách. Vzniknutá „siet“ sa stáva dekoratívnym prvkom, ktorý ďalej dotvárajú farbou a čiernou líniou	Upozorniť žiakov na emotívne ladenie farieb.	Voskový pastel, anilínové farby, čierny tuš, pero, štetec	Harmonizovať hru s líniou a farbou do výtvarného celku so zameraním na estetizáciu životného prostredia.
	2.	3	M	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie tvarových, proporčných kontrastov	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
	3.	3	K	Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar,	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti,

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						vrstvenie čiar, množovanie, prekryvanie, šrafovanie		obrazotvornosti.
Apr.	1.	3	G	Línia	- využívať línie na spoznávanie	Využitie línie na získanie grafických zručností základných tvarov (špirála)	Základné grafické techniky	Naučiť vnímať dynamiku rukopisu.
	2.	3	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	3.	3	K	Plocha (čmárani ca)	- vytváranie citlivej plošnej kompozície - vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy - využitie kompozičného elementu plochy	Harmónia – disharmónia plochy, proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu. Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)
	4.	3	M	Línia	- línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- línia ako prejav maliarskeho rukopisu - charakter línií	maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Viesť žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Máj	1.	3	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
	2.	3	M	Dynamika	- pocitová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.
	3.	3	Mt	Modelovanie	- vytvorenie priestorovej	Úžitkové predmety,	Hlina, špachtle, sitko, valček,	Rozvíjanie tvorivej fantázie

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					práce - oboznámenie s viacpohľadovosťou, otáčanie, preklápanie, - budovanie plastického tvaru, modelovanie z ruky	plastický prepis pozorovanej skutočnosti, naratívny námet - tvorba tvarov modelovaním rukou, ale aj za pomoci rôznych nástrojov - odoberanie a pridávanie, rezanie, vrstvenie, spájanie častí do celku.	drôt, pletivo, špagát, textil, papier	pri vytváraní priestorového diela z hliny. Učiť budovať priestorovú kompozíciu z objemov a tvarov. Orientovať sa pri spájaní časti do celku.
	4.	3	Mt	Priestorové objekty	- tvorba návrhu so zreteľom na štylizáciu - kombinovanie materiálov a techník - dôraz na statiku, pevnosť, funkčnosť a iné vlastnosti objektu	Pri vytváraní priestorových objektov využívame všetok dostupný materiál so zreteľom na možnosti dieťaťa. Využívame kombinácie materiálov. Používame techniky spájania, viazania, lepenia, zasúvania, ohýbania, lámania, rezania atď. Redefinujeme staré predmety, ktorým žiak dáva nový výraz a význam.	Lepenka, papier, drevo, kôra, korok, dyha, textil, drôt, pletivo, lepidlá, špagát, sadra, kamene, iné predmety	Získanie zručností a technických schopností pri vytváraní priestorových objektov. Zážitok zo stretnutia s novými materiálmi. Učiť sa konštruovať priestorový koncept.
Jún	1.	3	K	Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					(doterajších poznatkov	plocha. Pomocou zmnožovania tvarov, zhustovania bodov, línií riešiť plochu.		prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.
	2.	3	Mt	Výtvarné hry a priestorové etudy	- komponovanie prvkov do zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov - prežívanie seba, ako súčasť výtvarného diela - skupinová práca	Využívanie stavebníc, zbierok predmetov pri komponovaní do daného priestoru. Jednoduchá forma land-artu, happeningu. Enviroment. Fotografia, video záznam.	Rozličné prostredia (exteriér, interiéru), prírodniny, zbierky materiálov	Zážitok s komponovania prvkov, kombinovania a preskupovania. Rozvíjanie schopnosti spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať samého seba ako súčasť diela a prostredia.
	3.	3	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	- motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému - proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike - možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy ... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
	4.	3	K	Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovanie-zmenšovanie tvarov, zjednodušova-	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						nie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu		v dominancii zrakového vnemu.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
Sep.	1.	3	M	Farba	
	2.	3	M	Škvŕna	
	3.	3	Mt	Modelovanie	
Okt.	1.	3	K	Bod	
	2.	3	K	Kompozícia	

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
	3.	3	G	Plocha a tvar	
	4.	3	DČ	Plastika z papiera	
Nov.	1.	3	M	Priestor	
	2.	3	MT	Koláž – asambláž	
	3.	3	K	Rytmus	
	4.	3	M	Plocha	
Dec.	1.	3	G	Hry	
	2.	3	Mt	Kaširovanie	
	3.	3	Dč	Vzťah tvarov a línií.	
Jan.	1.	3	G	Bod	
	2.	3	Dč	Frotáž	
	3.	3	K	Línia/plocha	
Feb.	1.	3	K	Svetlo – tieň	
	2.	3	M	Tvar	
	3.	3	M	Plocha	
	4.	3	Mt	Vzťah tvarov a línií.	
Mar.	1.	3	Dč	Vosková rezerva.	
	2.	3	M	Kompozícia	
	3.	3	K	Objem	
Apr.	1.	3	G	Línia	
	2.	3	K	Rytmus	
	3.	3	K	Plocha čmaranica	
	4.	3	M	Línia	
Máj	1.	3	M	Priestor	
	2.	3	M	Dynamika	
	3.	3	Mt	Modelovanie	
	4.	3	Mt	Priestorové objekty	
Jún	1.	3	K	Plocha	
	2.	3	Mt	Výtvarné hry a priestorové etudy	
	3.	3	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho	

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
				námetu	
	4.	3	K	Tvar	

Prierezové témy pre 1. ročník

VO SZUŠ Bučany

Sekundárne prierezové témy:

1. Príroda
2. Človek
3. Vzťahy
4. Fantázia

5. Výtvarné umenie
6. Umelý svet
7. Vesmír

1. Príroda

- A) svet rastlín
- B) svet zvierat
- C) svet planéty Zem

Inšpiratívne témy

- ako rastie semienko
- kytica
- pieseň stromu
- tajný život lúky
- tajomná záhrada
- čo je v strome schované
- rozprávkový les
- list pod mikroskopom
- kvety v obrazoch umelcov
- rastliny použité v dávnych ornamentoch
- o čom som sa rozprával so stromom
- strom v biblii
- bludisko zárezov a plôch (kôra)
- land art
- priateľ z lesa
- rozmanitosť zvieracej kože s stôp
- môj domáci miláčik
- dinosaury
- zvieratková príšerka
- príbeh chrobáka (motýľ, mravec ...)
- Duša Gaie
- Je Gaia živá?
- živly
- katastrofy

1. Človek

- „Moje telo“
- Moje odtlačky prstov
- Moje kroky zanechávajú stopy
- Môj tieň
- Vzor z časti môjho tela
- Ako funguje ucho
- Postava z rozprávkovej ríše (Gulliverové cesty)
- Labyrint môjho tela
- Pocity a nálady
- Ja a práca
- Čím živím svoje telo

- Vzhľad človeka v dejinách výtvarného umenia
- Akt (pohľad na nahé ľudské telo z dejín umenia)
- Tematické práce z akejkoľvek oblasti ľudského života (v manéži, cirkus, na trhu, škola, na ihrisku ...)
- Človek a cestovanie
- Portrét (portrétno umenie v dejinách umenia)
- Ako si zdobím telo (oblečenie šperk, účesy)
- Masky – divadlo
- Moja rodina

2. Vzťahy

- ja a ja
- ja a oni
- moja rodina
- ja a ty
- my a vy
- môj imaginárny priateľ
- emócie – hnev, strach, radosť, smútok

3. Fantázia

- svet vytvorený človekom
- svet v našej hlave
- kontrast mikrokozmu a makrokozmu
- tajné mapy
- imaginárna krajina (surrealizmus)
- moje sny
- bájne bytosti
- inšpirácia Zemanovými filmami
- z rozprávky do rozprávky
- príšery a strašidlá
- ilúzie (jaskyňa, pivnica, nebo – peklo, zrúcanina hradu)
- putovanie časom (stroj času)

4. Výtvarné umenie

- reprodukcia umeleckého diela
- parafráza umeleckého diela
- ilustrácia rozprávky
- inšpirácia výtvarnými obdobiami a smermi
- architektúra – kombinácia stavebných slohov
- odievanie človeka v dejinách výtvarného umenia
- štúdium ľudského tela podľa umenia
- báje a povesti Slovanov
- inšpirácie ľudovou kultúrou
- grécka a rímska mytológia

5. Umelý svet

- lietanie – Ikaros – vzducholod'
- roboty
- pohľad do rádia
- pohľad do počítača
- pohľad do grafického listu
- stroje sa zbláznili
- mlynček na rozprávky
- tkaniny pod mikroskopom
- elektronická komunikácia
- recyklácia (čo s odpadkami)
- moji počítačoví priatelia
- svet internetu

6. Vesmír

- list do vesmíru a čakanie odpovede
- návšteva mimozemšťanov
- mikrokozmos v makrokozme
- veľký tresk
- let vesmírom
- vesmírna loď
- život hviezdy

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Základné štúdium, prvá časť I. stupňa, 2. ročník

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Sep.	1.	3	M	Farba	- nosný výrazový prostriedok maľby - zoznámenie sa s farbami (teória) - miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa	Tempera rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.
	2.	3	M	Škvŕna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, vatová tyčinka, prsty)	Vytvorenie reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar,	- využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvrn rôzneho charakteru	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
	3.	3	Mt	Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí rozmer redukuje - vytváranie priestoru radením za seba	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti - modelovanie z predstáv a pamäti	- hlina - plastelína - iné modelovacie hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	Pochopiť tvorbu ilúzie priestoru redukciou tretieho rozmeru a radením za seba.
Okt.	1.	3	K	Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok výtvarného vyjadrenia	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drevko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať s rôznymi kresliarskymi

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
								nástrojmi.
	2.	3	K	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov,	Ceruzka, farbičky, fixky,	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
	3.	3	G	Svetlo a tieň Plocha	- zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	- suchá ihla - sadroryt - linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
	4.	3	DČ	Plocha Abstrakcia	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto Výtvarné vyjadrenie na ploche	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné reakcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie, pohyb a pod.	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Nov.	1.	3	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
	2.	3	MT	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	- vyjadrenie abstraktných pojmov - transpozícia princípov prírody - fantastično - hudba	- stavebnice - papier - polotovary - kartón, krabice - fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy. Vnímať objekt ako skladbu hmôt a jeho častí.
	3.	3	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústreďenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	4.	3	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
Dec.	1.	3	G	Hry s písmom	- proporcie písmen - grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	- iniciály, monogramy - plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen - tajná šifra	- linoryt - tlač z koláže - monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarňičky)	Poznávanie výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.
	2.	3	Mt	Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	- koláž - papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné ...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
	3.	3	Dč	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier, pohľadnicu	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť - vyrovnanie nevyváženého	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						pocitu pomocou malých elementov Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit z kompozície		
Jan.	1.	3	G	Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií -charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
	2.	3	Dč	Plocha Geometri zácia	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickým i matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
	3.	3	K	Línia/plocha	- riešenie plochy pomocou línie a bodu - vyjadrenie vnemu, zážitku	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiar, využitie vzťahu	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- op-art	línie k bodu, lúnia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru		tvorby.
Feb.	1.	3	K	Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plastickeho reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysami, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
	2.	3	M	Tvar	- pravidelné geometrické tvary - nepravidelné tvary - tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	Nepravidelné (prírodné, organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložené tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Rozvoj spontánneho detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
	3.	3	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba pamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
								výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
	4.	3	Mt	Proporcie v zobrazovaní videného	- vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu - profil - viacpohľadovosť - preklápanie	- modelovanie prírodných a umelých foriem - zväčšovanie, zmenšovanie - dotváranie - štruktúry, faktúry	- hlina - iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladbe. Rozvoj tvorivosti pri dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti pri modelovaní z ruky.
Mar .	1.	3	Dč	Plocha Štylizácia	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopenie princípu zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
	2.	3	M	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie tvarových, proporčných kontrastov	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
	3.	3	K	Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, množovanie, prekrývanie, šrafovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.
Apr.	1.	3	G	Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlišiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
	2.	3	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	3.	3	K	Plocha (čmárani ca)	- vytváranie citlivej plošnej kompozície	Harmónia – disharmónia plochy,	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom,	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy - využitie kompozičného elementu plochy	proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)
	4.	3	M	Línia	- línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu - línia ako prejav maliarskeho rukopisu - charakter línií	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. Viest' žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Máj	1.	3	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
	2.	3	M	Dynami ka	- pocitová maľba	Asociačné hry, práca na veľké	Tempera, akryl, vodové farby,	Podporiť spontánny prejav

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- expresívny prejav	formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.
	3.	3	Mt	Konštrukcia	- konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku - stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení ...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
	4.	3	Mt	Priestorové objekty	- tvorba návrhu so zreteľom na štylizáciu - kombinovanie materiálov a technik - dôraz na statiku, pevnosť, funkčnosť a iné vlastnosti objektu	Pri vytváraní priestorových objektov využívame všetok dostupný materiál so zreteľom na možnosti dieťaťa. Využívame kombinácie materiálov. Používame techniky spájania, viazania, lepenia,	Lepenka, papier, drevo, kôra, korok, dyha, textil, drôt, pletivo, lepidlá, špagát, sadra, kamene, iné predmety	Získanie zručností a technických schopností pri vytváraní priestorových objektov. Zážitok zo stretnutia s novými materiálmi. Učiť sa konštruovať priestorový koncept.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						zasúvania, ohýbania, lámania, rezania atď. Redefinujeme staré predmety, ktorým žiak dáva nový výraz a význam.		
Jún	1.	3	K	Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru (doterajších poznatkov)	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická plocha. Pomocou zmnožovania tvarov, zhusťovania bodov, línií riešiť plochu.	Kresba ceruzkou, uhlíkom, ručkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.
	2.	3	Mt	Rytmus	- opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie - tvarovanie - land art - koláž, asambláž - tkanie, pletenie, viazanie ...	- svet prírody - šperk - architektúra - hudba - abstraktné námety	- hlina - polotovary - prírodniny - textil - iné materiály ..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičných princípov. Žiak je schopný identifikovať rytmus vo svojom okolí.
	3.	3	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	- motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému - proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike - možnosť	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy ... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					využitia akéhokoľvek kompozičného princípu			
	4.	3	K	Tvar	- uvedenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovanie- zmenšovanie tvarov, zjednodušova- nie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii zrakového vnemu.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
Sep.	1.	3	M	Farba	
	2.	3	M	Škvvrna	
	3.	3	Mt	Reliéf	
Okt.	1.	3	K	Bod	
	2.	3	K	Kompozícia	
	3.	3	G	Svetlo a tieň Plocha	
	4.	3	DČ	Plocha Abstrakcia	
Nov.	1.	3	M	Priestor	
	2.	3	MT	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	
	3.	3	K	Rytmus	
	4.	3	M	Plocha	
Dec.	1.	3	G	Hry s písmom	
	2.	3	Mt	Štruktúry Textúry	
	3.	3	Dč	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier, pohľadnicu	
Jan.	1.	3	G	Kontrast plošného tvaru Línia	
	2.	3	Dč	Plocha Geometrizačia	
	3.	3	K	Línia/ Plocha	
Feb.	1.	3	K	Svetlo – tieň	
	2.	3	M	Tvar	
	3.	3	M	Plocha	
	4.	3	Mt	Proporcie v zobrazovaní videného	
Mar.	1.	3	Dč	Plocha-Štylizácia	
	2.	3	M	Kompozícia	
	3.	3	K	Objem	
Apr.	1.	3	G	Abstrahovanie Línia	
	2.	3	K	Rytmus	

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
	3.	3	K	Plocha (čmáranica)	
	4.	3	M	Línia	
Máj	1.	3	M	Priestor	
	2.	3	M	Dynamika	
	3.	3	Mt	Konštrukcia	
	4.	3	Mt	Priestorové objekty	
Jún	1.	3	K	Plocha	
	2.	3	Mt	Rytmus	
	3.	3	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	
	4.	3	K	Tvar	

Prierezové témy pre 2. ročník

VO SZUŠ Bučany

Sekundárne prierezové témy:

1. Príroda
2. Človek
3. Vzťahy
4. Fantázia
5. Výtvarné umenie
6. Umelý svet
7. Vesmír

1. Príroda

- A) svet rastlín
- B) svet zvierat
- C) svet planéty Zem

Inšpiratívne témy

- ako rastie semienko
- kytica
- pieseň stromu
- tajný život lúky
- tajomná záhrada
- čo je v strome schované
- rozprávkový les
- list pod mikroskopom
- kvety v obrazoch umelcov
- rastliny použité v dávnych ornamentoch
- o čom som sa rozprával so stromom
- strom v biblii
- bludisko zárezov a plôch (kôra)
- land art
- priateľ z lesa
- rozmanitosť zvieracej kože s stôp
- môj domáci miláčik
- dinosaury
- zvieratková príšerka
- príbeh chrobáka (motýľ, mravec ...)
- Duša Gaie

- Je Gaia živá?
- živly
- katastrofy

1. Človek

- „Moje telo“
- Moje odtlačky prstov
- Moje kroky zanechávajú stopy
- Môj tieň
- Vzor z časti môjho tela
- Ako funguje ucho
- Postava z rozprávkovej ríše (Gulliverové cesty)
- Labyrint môjho tela
- Pocity a nálady
- Ja a práca
- Čím živím svoje telo
- Vzhľad človeka v dejinách výtvarného umenia
- Akt (pohľad na nahé ľudské telo z dejín umenia)
- Tematické práce z akejkoľvek oblasti ľudského života (v manéži, cirkus, na trhu, škola, na ihrisku ...)
- Človek a cestovanie
- Portrét (portrétné umenie v dejinách umenia)
- Ako si zdobím telo (oblečenie šperk, účesy)
- Masky – divadlo
- Moja rodina

2. Vzťahy

- ja a ja
- ja a oni
- moja rodina
- ja a ty
- my a vy
- môj imaginárny priateľ
- emócie – hnev, strach, radosť, smútok

3. Fantázia

- svet vytvorený človekom
- svet v našej hlave
- kontrast mikrokozmu a makrokozmu
- tajné mapy
- imaginárna krajina (surrealizmus)
- moje sny
- bájne bytosti
- inšpirácia Zemanovými filmami
- z rozprávky do rozprávky
- príšery a strašidlá

- ilúzia (jaskyňa, pivnica, nebo – peklo, zrúcanina hradu)
- putovanie časom (stroj času)

4. Výtvarné umenie

- reprodukcia umeleckého diela
- parafráza umeleckého diela
- ilustrácia rozprávky
- inšpirácia výtvarnými obdobiami a smermi
- architektúra – kombinácia stavebných slohov
- odievanie človeka v dejinách výtvarného umenia
- štúdium ľudského tela podľa umenia
- báje a povesti Slovanov
- inšpirácie ľudovou kultúrou
- grécka a rímska mytológia

5. Umelý svet

- lietanie – Ikaros – vzducholod'
- roboty
- pohľad do rádia
- pohľad do počítača
- pohľad do grafického listu
- stroje sa zbláznili
- mlynček na rozprávky
- tkaniny pod mikroskopom
- elektronická komunikácia
- recyklácia (čo s odpadkami)
- moji počítačovi priatelia
- svet internetu

6. Vesmír

- list do vesmíru a čakanie odpovede
- návšteva mimozemšťanov
- mikrokozmos v makrokozme
- veľký tresk
- let vesmírom
- vesmírna loď
- život hviezdy

**Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Základné štúdium, prvá časť I.
stupňa, 3. ročník**

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Sep.	1.	3	M	Farba	- nosný výrazový prostriedok maľby - zoznámenie sa s farbami (teória) - miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa	Tempera rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.
	2.	3	M	Škvŕna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, vatová tyčinka, prsty)	Vytvorenie reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar,	- využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvrn rôzneho charakteru	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
	3.	3	Mt	Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí rozmer redukuje - vytváranie priestoru radením za seba	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti - modelovanie z predstáv a pamäti	- hlina - plastelína - iné modelovacie hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	Pochopiť tvorbu ilúzie priestoru redukciou tretieho rozmeru a radením za seba.
Okt.	1.	3	K	Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok výtvarného vyjadrenia	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drevko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať s rôznymi kresliarskymi

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
								nástrojmi.
	2.	3	K	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov,	Ceruzka, farbičky, fixky,	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
	3.	3	G	Svetlo a tieň Plocha	- zachytiť plasticitu skutočných predmetov - definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	- suchá ihla - sadroryt - linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
	4.	3	DČ	Plocha Abstrakcia	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto Výtvarné vyjadrenie na ploche	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné reakcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie, pohyb a pod.	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Nov.	1.	3	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
	2.	3	MT	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	- vyjadrenie abstraktných pojmov - transpozícia princípov prírody - fantastično - hudba	- stavebnice - papier - polotovary - kartón, krabice - fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy. Vnímať objekt ako skladbu hmôt a jeho častí.
	3.	3	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústreďenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	4.	3	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
Dec.	1.	3	G	Hry s písmom	- proporcie písmen - grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	- iniciály, monogramy - plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen - tajná šifra	- linoryt - tlač z koláže - monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarňičky)	Poznávanie výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.
	2.	3	Mt	Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	- koláž - papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné ...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
	3.	3	Dč	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier, pohľadnicu	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť - vyrovnanie nevyváženého	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						pocitu pomocou malých elementov Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit z kompozície		
Jan.	1.	3	G	Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií -charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
	2.	3	Dč	Plocha Geometri zácia	Proces zjednodušovania tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickým i matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
	3.	3	K	Línia/plocha	- riešenie plochy pomocou línie a bodu - vyjadrenie vnemu, zážitku	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiar, využitie vzťahu	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- op-art	línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru		tvorby.
Feb.	1.	3	K	Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plasticity reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysami, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
	2.	3	M	Tvar	- pravidelné geometrické tvary - nepravidelné tvary - tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	Nepravidelné (prírodné, organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Rozvoj spontánneho detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
	3.	3	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba pamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
								výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
	4.	3	Mt	Proporcie v zobrazovaní videného	- vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu - profil - viacpohľadovosť - preklápanie	- modelovanie prírodných a umelých foriem - zväčšovanie, zmenšovanie - dotváranie - štruktúry, faktúry	- hlina - iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladbe. Rozvoj tvorivosti pri dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti pri modelovaní z ruky.
Mar .	1.	3	Dč	Plocha Štylizácia	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopenie princípu zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
	2.	3	M	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie tvarových, proporčných kontrastov	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
	3.	3	K	Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, množovanie, prekrývanie, šrafovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.
Apr.	1.	3	G	Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlišiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
	2.	3	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústreďenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	3.	3	K	Plocha (čmárani ca)	- vytváranie citlivej plošnej kompozície	Harmónia – disharmónia plochy,	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom,	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy - využitie kompozičného elementu plochy	proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)
	4.	3	M	Línia	- línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu - línia ako prejav maliarskeho rukopisu - charakter línií	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. Viest' žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Máj	1.	3	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
	2.	3	M	Dynami ka	- pocitová maľba	Asociačné hry, práca na veľké	Tempera, akryl, vodové farby,	Podporiť spontánny prejav

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- expresívny prejav	formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.
	3.	3	Mt	Konštrukcia	- konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku - stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení ...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
	4.	3	Mt	Priestorové objekty	- tvorba návrhu so zreteľom na štylizáciu - kombinovanie materiálov a techník - dôraz na statiku, pevnosť, funkčnosť a iné vlastnosti objektu	Pri vytváraní priestorových objektov využívame všetok dostupný materiál so zreteľom na možnosti dieťaťa. Využívame kombinácie materiálov. Používame techniky spájania, viazania, lepenia,	Lepenka, papier, drevo, kôra, korok, dyha, textil, drôt, pletivo, lepidlá, špagát, sadra, kamene, iné predmety	Získanie zručností a technických schopností pri vytváraní priestorových objektov. Zážitok zo stretnutia s novými materiálmi. Učiť sa konštruovať priestorový koncept.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						zasúvania, ohýbania, lámania, rezania atď. Redefinujeme staré predmety, ktorým žiak dáva nový výraz a význam.		
Jún	1.	3	K	Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru (doterajších poznatkov)	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická plocha. Pomocou zmnožovania tvarov, zhusťovania bodov, línií riešiť plochu.	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.
	2.	3	Mt	Rytmus	- opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie - tvarovanie - land art - koláž, asambláž - tkanie, pletenie, viazanie ...	- svet prírody - šperk - architektúra - hudba - abstraktné námety	- hlina - polotovary - prírodniny - textil - iné materiály ..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičných princípov. Žiak je schopný identifikovať rytmus vo svojom okolí.
	3.	3	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	- motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému - proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike - možnosť	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy ... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					využitia akéhokoľvek kompozičného princípu			
	4.	3	K	Tvar	- uvedenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovanie-zmenšovanie tvarov, zjednodušovanie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii zrakového vnemu.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
Sep.	1.	3	M	Farba	
	2.	3	M	Škvvrna	
	3.	3	Mt	Reliéf	
Okt.	1.	3	K	Bod	
	2.	3	K	Kompozícia	
	3.	3	G	Svetlo a tieň Plocha	
	4.	3	DČ	Plocha Abstrakcia	
Nov.	1.	3	M	Priestor	
	2.	3	MT	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	
	3.	3	K	Rytmus	
	4.	3	M	Plocha	
Dec.	1.	3	G	Hry s písmom	
	2.	3	Mt	Štruktúry Textúry	
	3.	3	DČ	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier, pohľadnicu	
Jan.	1.	3	G	Kontrast plošného tvaru Línia	

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
	2.	3	Dč	Plocha Geometrizačia	
	3.	3	K	Línia/ Plocha	
Feb.	1.	3	K	Svetlo – tieň	
	2.	3	M	Tvar	
	3.	3	M	Plocha	
	4.	3	Mt	Proporcie v zobrazovaní videného	
Mar.	1.	3	Dč	Plocha-Štylizácia	
	2.	3	M	Kompozícia	
	3.	3	K	Objem	
Apr.	1.	3	G	Abstrahovanie Línia	
	2.	3	K	Rytmus	
	3.	3	K	Plocha (čmáranica)	
	4.	3	M	Línia	
Máj	1.	3	M	Priestor	
	2.	3	M	Dynamika	
	3.	3	Mt	Konštrukcia	
	4.	3	Mt	Priestorové objekty	
Jún	1.	3	K	Plocha	
	2.	3	Mt	Rytmus	
	3.	3	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	
	4.	3	K	Tvar	

Prierezové témy pre 3. ročník

VO SZUŠ Bučany

Sekundárne prierezové témy:

1. Príroda
2. Človek
3. Vzťahy
4. Fantázia
5. Výtvarné umenie
6. Umelý svet
7. Vesmír

1. Príroda

- A) svet rastlín
- B) svet zvierat
- C) svet planéty Zem

Inšpiratívne témy

- ako rastie semienko
- kytica
- pieseň stromu
- tajný život lúky
- tajomná záhrada
- čo je v strome schované
- rozprávkový les

- list pod mikroskopom
- kvety v obrazoch umelcov
- rastliny použité v dávnych ornamentoch
- o čom som sa rozprával so stromom
- strom v biblii
- bludisko zárezov a plôch (kôra)
- land art
- priateľ z lesa
- rozmanitosť zvieracej kože s stôp
- môj domáci miláčik
- dinosaury
- zvieratková príšerka
- príbeh chrobáka (motýľ, mravec ...)
- Duša Gaie
- Je Gaia živá?
- živly
- katastrofy

1. Človek

- „Moje telo“
- Moje odtlačky prstov
- Moje kroky zanechávajú stopy
- Môj tieň
- Vzor z časti môjho tela
- Ako funguje ucho
- Postava z rozprávkovej ríše (Gulliverové cesty)
- Labyrint môjho tela
- Pocity a nálady
- Ja a práca
- Čím živím svoje telo
- Vzhľad človeka v dejinách výtvarného umenia
- Akt (pohľad na nahé ľudské telo z dejín umenia)
- Tematické práce z akejkoľvek oblasti ľudského života (v manéži, cirkus, na trhu, škola, na ihrisku ...)
- Človek a cestovanie
- Portrét (portrétné umenie v dejinách umenia)
- Ako si zdobím telo (oblečenie šperk, účesy)
- Masky – divadlo
- Moja rodina

2. Vzťahy

- ja a ja
- ja a oni
- moja rodina
- ja a ty
- my a vy
- môj imaginárny priateľ

- emócie – hnev, strach, radosť, smútok

3. Fantázia

- svet vytvorený človekom
- svet v našej hlave
- kontrast mikrokozmu a makrokozmu
- tajné mapy
- imaginárna krajina (surrealizmus)
- moje sny
- bájne bytosti
- inšpirácia Zemanovými filmami
- z rozprávky do rozprávky
- príšery a strašidlá
- ilúzia (jaskyňa, pivnica, nebo – peklo, zrúcanina hradu)
- putovanie časom (stroj času)

4. Výtvarné umenie

- reprodukcia umeleckého diela
- parafráza umeleckého diela
- ilustrácia rozprávky
- inšpirácia výtvarnými obdobiami a smermi
- architektúra – kombinácia stavebných slohov
- odievanie človeka v dejinách výtvarného umenia
- štúdium ľudského tela podľa umenia
- báje a povesti Slovanov
- inšpirácie ľudovou kultúrou
- grécka a rímska mytológia

5. Umelý svet

- lietanie – Ikaros – vzducholod'
- roboty
- pohľad do rádia
- pohľad do počítača
- pohľad do grafického listu
- stroje sa zbláznili
- mlynček na rozprávky
- tkaniny pod mikroskopom
- elektronická komunikácia
- recyklácia (čo s odpadkami)
- moji počítačoví priatelia
- svet internetu

6. Vesmír

- list do vesmíru a čakanie odpovede

- návšteva mimozemšťanov
- mikrokozmos v makrokozme
- veľký tresk
- let vesmírom
- vesmírna loď
- život hviezdy

**Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Bučany, Základné štúdium, prvá časť I.
stupňa, 4. ročník**

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Sep.	1.	3	M	Farba	- nosný výrazový prostriedok maľby - zoznámenie sa s farbami (teória) - miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa	Tempera rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.
	2.	3	M	Škvŕna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, vatová tyčinka, prsty)	Vytvorenie reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar,	- využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvrn rôzneho charakteru	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
	3.	3	Mt	Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí rozmer redukuje - vytváranie priestoru radením za seba	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti - modelovanie z predstáv a pamäti	- hlina - plastelína - iné modelovacie hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	Pochopiť tvorbu ilúzie priestoru redukciou tretieho rozmeru a radením za seba.
Okt.	1.	3	K	Recykl-art tvary	Tvary z odpadového materiálu, plasty, papier, drôty	Hra s obrysom predmetu v pohybe, statika, dynamika	Nožnice Kliešte - vystrihnuté tvary, viazané tvary	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov
	2.	3	K	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov,	Ceruzka, farbičky, fixky,	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
	3.	3	G	Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov -definovať kontrast svetla a tieňa - prostredníctvom škály tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	- suchá ihla - sadroryt - linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony rytia a ručného otláčania.
	4.	3	DČ	Plocha Abstrakcia	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto Výtvarné vyjadrenie na ploche	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné reakcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie, pohyb a pod.	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Nov.	1.	3	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).		o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
	2.	3	MT	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	- vyjadrenie abstraktných pojmov - transpozícia princípov prírody - fantastično - hudba	- stavebnice - papier - polotovary - kartón, krabice - fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy. Vnímať objekt ako skladbu hmôt a jeho častí.
	3.	3	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	4.	3	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
								vyplnenie a vyváženie formátu.
Dec.	1.	3	G	Hry s písmom	- proporcie písmen - grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	- iniciály, monogramy - plocha štrukturovaná textom - obrázok z písmen - tajná šifra	- linoryt - tlač z koláže - monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarňičky)	Poznávanie výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.
	2.	3	Mt	Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláží - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	- koláž - papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné ...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
	3.	3	Dč	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier, pohľadnicu	Vytvoriť vyváženú kompozíciu zloženú z niekoľkých tvarov rôznych veľkostí.	Oboznámiť žiakov s kompozíciou z jedného a viac tvarov - osová súmernosť - vyrovnanie nevyváženého pocitu pomocou malých elementov Pomocou dokreslenej línie zdôrazniť základný pocit z kompozície	Farebné papiere, lepidlo, tuš, pero, štetec	Rozvoj kombinačných schopností a fantázie.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Jan.	1.	3	G	Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií -charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
	2.	3	Dč	Plocha Geometri zácia	Proces zjednodušovaní a tvaru posúvaný smerom k vyjadreniu sa základnými geometrickými tvarmi	Výtvarné hry s geometrickým i matricami (na ploche i v objeme) Analýza vnímaného predmetu v okolí a jeho geometrický záznam	Výtvarná hra, analýza, inštalácie, kresba Fotodokument	Vnímať a chápať v jeho základných tvarových intenciách, jeho rozloženie do geometrických tvarov Vytvoriť základ pre blokovú študijnú kresbu, maľbu Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
	3.	3	K	Línia/ plocha	- riešenie plochy pomocou línie a bodu - vyjadrenie vnemu, zážitku - op-art	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiar, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba konkrétneho tvaru	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.
Feb.	1.	3	K	Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie	Kresba predmetu podľa	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou,	Základný nácvik predmetu podľa

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					plastickosti reálneho predmetu	skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysami, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	kriedou, tušom, fixom, pastelkami	skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.
	2.	3	M	Tvar	- pravidelné geometrické tvary - nepravidelné tvary - tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	Nepravidelné (prírodné, organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložité tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Rozvoj spontánneho detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
	3.	3	M	Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
	4.	3	Mt	Proporcie v obraze	- vzťahy tvarov a veľkosti	- modelovanie prírodných	- hlina - iné modelovacie	Učiť schopnosti analyzovať

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
				vaní videného	základných častí zobrazeného predmetu - profil - viacpohľadovosť - preklápanie	a umelých foriem - zväčšovanie, zmenšovanie - dotváranie - štruktúry, faktúry	hmoty	predmet Chápať podstatné v jeho skladbe. Rozvoj tvorivosti pri dotváraní rôznych faktúr. Získavanie zručnosti pri modelovaní z ruky.
Mar .	1.	3	Dč	Plocha Štylizácia	Hľadanie princípov štylizácie motívu Cesto od reality k znaku, symbolu, skratke, ornamentu.. Výtvarné vyjadrenie nielen výsledku / znaku ale aj cesty štylizácie	Štúdium prírodnín a výtvarný posun k jednoduchšej forme Hľadanie zástupného symbolu, výtvarné vyjadrenie, kompozícia zo znakov	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba a pod. Výtvarné hry Animácia	Pochopiť proces štylizácie Uchopenie princípu zjednodušovania, hľadanie podstaty / charakteristiky Narušiť stereotyp vnímania Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
	2.	3	M	Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie tvarových, proporčných kontrastov	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
	3.	3	K	Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, zmnožovanie,	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						prekrývanie, šrafovanie		
Apr.	1.	3	G	Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlišiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
	2.	3	K	Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústreďenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.
	3.	3	K	Detaily	Práca s detailom pomocou okienka	Prenášanie detailu na väčšie formáty	Ceruza, tuš, fixa, kombinácia techník	Primerane veku pracovať s kompozíciou detailu
	4.	3	M	Línia	- línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu - línia ako prejav	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra),	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. viesť žiaka k vizuálnemu

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					maliarskeho rukopisu - charakter línií	lína ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor, šikmá línia – porušuje rovnováhu		zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.
Máj	1.	3	M	Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického o pôsobenia farby).	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie, v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
	2.	3	M	Dynami ka	- pocitová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, fŕkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.
	3.	3	Mt	Konštrukcia	- konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode,	- materiály lineárneho charakteru a spojovací	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí.

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
					- stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - priehľadnosť foriem	architektúre, dizajne, výtvarnom umení ...	materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klince, dosky, špajdlíky ...	Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
	4.	3	Mt	Priestorové objekty	- tvorba návrhu so zreteľom na štylizáciu - kombinovanie materiálov a techník - dôraz na statiku, pevnosť, funkčnosť a iné vlastnosti objektu	Pri vytváraní priestorových objektov využívame všetok dostupný materiál so zreteľom na možnosti dieťaťa. Využívame kombinácie materiálov. Používame techniky spájania, viazania, lepenia, zasúvania, ohýbania, lámania, rezania atď. Redefinujeme staré predmety, ktorým žiak dáva nový výraz a význam.	Lepenka, papier, drevo, kôra, korok, dyha, textil, drôt, pletivo, lepidlá, špagát, sadra, kamene, iné predmety	Získanie zručností a technických schopností pri vytváraní priestorových objektov. Zážitok zo stretnutia s novými materiálmi. Učiť sa konštruovať priestorový koncept.
Jún	1.	3	K	Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru (doterajších poznatkov)	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická plocha. Pomocou zmnožovania tvarov, zhusťovania	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia

Mesiac		hod	pred met	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						bodov, línií riešiť plochu.		plochy.
	2.	3	Mt	Rytmus	- opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie - tvarovanie - land art - koláž, asambláž - tkanie, pletenie, viazanie ...	- svet prírody - šperk - architektúra - hudba - abstraktné námety	- hlina - polotovary - prírodniny - textil - iné materiály ..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičných princípov. Žiak je schopný identifikovať rytmus vo svojom okolí.
	3.	3	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	- motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí na zadanú tému - proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike - možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- naratívne témy s využitím figúry - hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy ... - svet fantázie	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier, sadra...	Objavovanie možností expresívneho výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
	4.	3	K	Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovanie-zmenšovanie tvarov, zjednodušovanie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii zrakového vnemu.

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
						tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu		

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
Sep.	1.	3	M	Farba	
	2.	3	M	Škvvrna	
	3.	3	Mt	Reliéf	
Okt.	1.	3	K	Recykl-art tvary	
	2.	3	K	Kompozícia	
	3.	3	G	Svetlo a tieň Plocha	
	4.	3	DČ	Plocha Abstrakcia	
Nov.	1.	3	M	Priestor	
	2.	3	MT	Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	
	3.	3	K	Rytmus	
	4.	3	M	Plocha	
Dec.	1.	3	G	Hry s písmom	
	2.	3	Mt	Štruktúry Textúry	
	3.	3	Dč	Vzťah tvarov a línií. Návrh na ozdobný papier, pohľadnicu	

Mesiac		hod	predmet	Výtvarný problém	Téma
Jan.	1.	3	G	Kontrast plošného tvaru Línia	
	2.	3	Dč	Plocha Geometrizačia	
	3.	3	K	Línia/ Plocha	
Feb.	1.	3	K	Svetlo – tieň	
	2.	3	M	Tvar	
	3.	3	M	Plocha	
	4.	3	Mt	Proporcie v zobrazovaní videného	
Mar.	1.	3	Dč	Plocha-Štylizácia	
	2.	3	M	Kompozícia	
	3.	3	K	Objem	
Apr.	1.	3	G	Abstrahovanie Línia	
	2.	3	K	Rytmus	
	3.	3	K	Detaily	
	4.	3	M	Línia	
Máj	1.	3	M	Priestor	
	2.	3	M	Dynamika	
	3.	3	Mt	Konštrukcia	
	4.	3	Mt	Priestorové objekty	
Jún	1.	3	K	Plocha	
	2.	3	Mt	Rytmus	
	3.	3	Mt	Hľadanie výrazu figurálneho námetu	
	4.	3	K	Tvar	

Prierezové témy pre 4. ročník

VO SZUŠ Bučany

Sekundárne prierezové témy:

1. Príroda
2. Človek
3. Vzťahy
4. Fantázia
5. Výtvarné umenie
6. Umelý svet
7. Vesmír

1. Príroda

- A) svet rastlín
- B) svet zvierat
- C) svet planéty Zem

Inšpiratívne témy

- ako rastie semienko
- kytica
- pieseň stromu

- tajný život lúky
- tajomná záhrada
- čo je v strome schované
- rozprávkový les
- list pod mikroskopom
- kvety v obrazoch umelcov
- rastliny použité v dávnych ornamentoch
- o čom som sa rozprával so stromom
- strom v biblii
- bludisko zárezov a plôch (kôra)
- land art
- priateľ z lesa
- rozmanitosť zvieracej kože s stôp
- môj domáci miláčik
- dinosaury
- zvieratková príšerka
- príbeh chrobáka (motýľ, mravec ...)
- Duša Gaie
- Je Gaia živá?
- živly
- katastrofy

1. Človek

- „Moje telo“
- Moje odtlačky prstov
- Moje kroky zanechávajú stopy
- Môj tieň
- Vzor z časti môjho tela
- Ako funguje ucho
- Postava z rozprávkovej ríše (Gulliverové cesty)
- Labyrint môjho tela
- Pocity a nálady
- Ja a práca
- Čím živím svoje telo
- Vzhľad človeka v dejinách výtvarného umenia
- Akt (pohľad na nahé ľudské telo z dejín umenia)
- Tematické práce z akejkoľvek oblasti ľudského života (v manéži, cirkus, na trhu, škola, na ihrisku ...)
- Človek a cestovanie
- Portrét (portrétné umenie v dejinách umenia)
- Ako si zdobím telo (oblečenie šperk, účesy)
- Masky – divadlo
- Moja rodina

2. Vzťahy

- ja a ja
- ja a oni

- moja rodina
- ja a ty
- my a vy
- môj imaginárny priateľ
- emócie – hnev, strach, radosť, smútok

3. Fantázia

- svet vytvorený človekom
- svet v našej hlave
- kontrast mikrokozmu a makrokozmu
- tajné mapy
- imaginárna krajina (surrealizmus)
- moje sny
- bájne bytosti
- inšpirácia Zemanovými filmami
- z rozprávky do rozprávky
- príšery a strašidlá
- ilúzie (jaskyňa, pivnica, nebo – peklo, zrúcanina hradu)
- putovanie časom (stroj času)

4. Výtvarné umenie

- reprodukcia umeleckého diela
- parafráza umeleckého diela
- ilustrácia rozprávky
- inšpirácia výtvarnými obdobiami a smermi
- architektúra – kombinácia stavebných slohov
- odievanie človeka v dejinách výtvarného umenia
- štúdie ľudského tela podľa umenia
- báje a povesti Slovanov
- inšpirácie ľudovou kultúrou
- grécka a rímska mytológia

5. Umelý svet

- lietanie – Ikaros – vzducholod'
- roboty
- pohľad do rádia
- pohľad do počítača
- pohľad do grafického listu
- stroje sa zbláznili
- mlynček na rozprávky
- tkaniny pod mikroskopom
- elektronická komunikácia
- recyklácia (čo s odpadkami)
- moji počítačoví priatelia
- svet internetu

6. Vesmír

- list do vesmíru a čakanie odpovede
- návšteva mimozemšťanov
- mikrokozmos v makrokozme
- veľký tresk
- let vesmírom
- vesmírna loď
- život hviezdy

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

1. ročník, II. časti I. stupňa základného štúdia

Spolu: 99 hodín

Kresba - 30 hodín (10-krát za školský rok)

Maľba - 27 hodín (9-krát za školský rok)

Grafika - 12 hodín (4-krát za školský rok)

Modelovanie - 12 hodín (4- krát za školský rok)

Priestorové vytváranie -18 hodín (6-krát za školský rok)

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

2. ročník, II. časti I. stupňa základného štúdia

Spolu: 99 hodín

Kresba - 30 hodín (10-krát za školský rok)

Maľba - 27 hodín (9-krát za školský rok)

Grafika - 15 hodín (5-krát za školský rok)

Modelovanie - 12 hodín (4- krát za školský rok)

Priestorové vytváranie -15 hodín (5-krát za školský rok)

3. ročník, II. časti I. stupňa základného štúdia

Spolu: 99 hodín

Kresba - 27 hodín (9-krát za školský rok)

Maľba - 27 hodín (9-krát za školský rok)

Grafika - 15 hodín (5-krát za školský rok)

Modelovanie - 15 hodín (5- krát za školský rok)

Priestorové vytváranie -15 hodín (5-krát za školský rok)

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

4. ročník, II. časti I. stupňa základného štúdia

Spolu:

99 hodín

Kresba	- 24 hodín (8-krát za školský rok)
Maľba	- 30 hodín (10-krát za školský rok)
Grafika	- 9 hodín (3-krát za školský rok)
Modelovanie	- 9 hodín (3- krát za školský rok)
Priestorové vytváranie	- 9 hodín (3-krát za školský rok)
Elektronické médiá	- 9 hodín (3- krát za školský rok)
Počítačová grafika	
Dejiny výtvarného umenia	- 9 hodín (3-krát za školský rok)

Učebný plán výtvarného odboru SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

5. ročník, II. časti I. stupňa základného štúdia

Spolu: 99 hodín

Kresba - 24 hodín (8-krát za školský rok)

Maľba	- 27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	- 9 hodín (3-krát za školský rok)
Modelovanie	- 9 hodín (3-krát za školský rok)
Priestorové vytváranie	-9 hodín (3-krát za školský rok)
Elektronické médiá	- 9 hodín (3- krát za školský rok)
Počítačová grafika	
Dejiny výtvarného umenia	-12 hodín (4-krát za školský rok)

UČEBNÉ OSNOVY - PLÁNY
ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov predmetu: kresba

Časový rozsah výučby:	30 hodín
Stupeň štúdia:	druhá časť I. stupňa základného štúdia
Študijné zameranie:	výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	prvý
Stupeň vzdelania:	nižšie sekundárne umelecké vzdeávanie
Forma štúdia:	skupinová , počet žiakov v skupine 6-10

Vyučovací jazyk:

slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Plošné zobrazenie predmetov pomocou čiar, alebo bodov – kresba – vo všetkých svojich podobách dominuje medzi ostatnými výtvarnými aktivitami. Žiaci sa učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar, zdôrazniť alebo potlačiť detaily. Študijná kresba zahŕňa výtvarný prepis prírodnín a rôznych predmetov, zátiší, zvierat, postáv alebo krajiny. Prostredníctvom kresby a kresliarskych etúd žiaci objavujú špecifickú reč kresliarskych prostriedkov. Všímajú si jednotlivé nástroje a materiály a ich rozdielne účinky.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Osvojenie základných vyjadrovacích prostriedkov v kresbe, rozvoj spontánnosti, motorických návykov, pozorovacích schopností, podnecovanie obrazotvornosti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

- hravá a spontánna tvorba
- individuálny prístup
- pozitívne hodnotenie
- odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
- rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
- ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
- brainstorming
- autoevaluácia

Učebné zdroje:

- odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
- internet
- návšteva výstav a iných výtvarných akcií

**KRESBA, 1. Ročník, II.časti ,I. stupňa základného štúdia SZUŠ Ružová dolina 29,
Bratislava**

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Bod	- výrazové možnosti kresliacich nástrojov - hra so stopou Bod ako základný elementárny prvok výtvarného vyjadrenia	-komunikovanie bodov – prechod do línie, plochy - znázorňovanie rôznych štruktúr, plôch - východisko príbehu	ceruza, uhlík, tuš, drevko, krieda, odtlačok, kresba prstami	Naučiť sa vytvárať rôznorodé kompozície pomocou základného vyjadrovacieho prostriedku, pracovať s rôznymi kresliarskymi nástrojmi.
Línia	- zážitok zo spoznávania čiar, rozmanitosť a dynamika	priamka, krivka, pravidelnosť - nepravidelnosť, poriadok - chaos, vyjadrenie pocitu, emócie, dynamika čiar – príbeh čiar	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa pracovať s líniou ako výrazovým prostriedkom. Pochopiť rôzne charakteristiky čiar. Rozvíjať spontánnosť a motoriku žiaka.
Línia/plocha	- riešenie plochy pomocou línie a bodu - vyjadrenie vnemu, zážitku - op-art	príbeh, pocit, let vtákov, pohyb bodu, prepis hudby, zvukové siločiar, využitie vzťahu línie k bodu, línia a prírodné tvary, lineárna kresba	kresba ceruzkou, uhlíkom, tušom, fixom, pastelkami, kresba prstami	Naučiť sa využívať líniu ako stavebný prvok plochy. Zážitok z haptickej tvorby.

		konkrétneho tvaru		
Línia, bod a tvar	- rozvoj obrazotvornosti (objavovanie významov v náhodných tvaroch), využitie nepresných tvarov na zobrazovanie - vizuálne vnímanie tvaru	Hra s obrysom, predmety videné proti svetlu, tieň predmetov, symetria - asymetria	kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Schopnosť pozorovať a vyjadriť obrysy rôznych tvarov. Rozvoj obrazotvornosti
Tvar	- uvedomenie si výrazu tvaru - vytváranie novotvarov v kompozícii	Deformácie, štylizácia, posun, zväčšovanie-zmenšovanie tvarov, zjednodušovanie tvarov, vzájomné vzťahy tvarov, práca so šablónou – radenie, variovanie tvarov, skúmanie a zobrazovanie predmetov na základe hmatového vnemu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom	Podnecovať obrazotvornosť a schopnosť žiaka vytvárať tvarovú kompozíciu, novú skutočnosť. Narušiť stereotyp v dominancii zrkového vnemu.
Svetlo – tieň	- pokus o zachytenie plasticity reálneho predmetu	Kresba predmetu podľa skutočnosti, svetlo-tieň ako kontrast, umelé a prirodzené osvetlenie, hry s obrysmi, s tieňmi, predmety videné proti svetlu	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Základný nácvik predmetu podľa skutočnosti. Objavovanie neurčitého, skrytého.

Objem	- využitie bodu a línie na vytvorenie svetla, tieňa	Práca s kresliarskym nástrojom – odstupňovanie intenzity čiar, druhy čiar, vrstvenie čiar, množovanie, prekrývanie, šrafovanie	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Primerane veku zvládnuť techniku tieňovania. Rozvoj predstavivosti, obrazotvornosti.
Plocha	- kompozičná výstavba plochy pomocou bodu, línie, tvaru (doterajších poznatkov)	Uzatvorená, otvorená plocha, statická, dynamická plocha. Pomocou množovania tvarov, zhusťovania bodov, línií riešiť plochu.	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Osvojiť si využívanie všetkých výrazových prostriedkov pri riešení plochy. Schopnosť vytvárať rozličné varianty riešenia plochy.
Plocha (čmáranica)	- vytváranie citlivej plošnej kompozície - vlastnosti ohraničenej a neohraničenej plochy - využitie kompozičného elementu plochy	Harmónia – disharmónia plochy, proporcia, dynamickosť, napätie, vyváženosť, ohraničená plocha, neohraničená plocha, posuny kompozičného elementu – makro, mikro	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Rozvíjať citlivosť pre plošnú kompozíciu. Rozvíjať citlivosť pre výtvarnú predstavivosť a fantáziu (pomocou hudby – tónu, zvuku rozvíjať a riešiť expresívne a oblé línie na pocitovej báze)
Rytmus	- usporiadanie prvkov, radenie prvkov, množovanie prvkov	Pravidelnosť – nepravidelnosť, harmónia, - napätie, komponovanie geometrických tvarov, rytmus štruktúry, pozitív	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Vnímanie rytmu ako pravidelné usporiadanie. Naučiť sa vnímať rozdiel medzi rytmickým a nerytmickým.

		– negatív, opakovanie línií		Hľadanie nového významu prvkov pri rytmickom opakovaní.
Rytmus	- hľadanie rytmu v reálnom živote (príroda, kolobeh, cyklus, architektúra) - zachytávanie prvkov, detailov, ktoré použijú vo svojej následnej práci	Práca s ornamentom, architektonické prvky, detaily, prírodniny, rytmické variácie, otáčanie, nakláňanie prvkov, sústredenie sa na opticky významný bod, svetelný rytmus, použitie šablóny	Kresba ceruzkou, uhlíkom, rudkou, kriedou, tušom, fixom, pastelkami	Naučiť sa vidieť a vyhľadať rytmus v reálnom živote. Zvládnuť rozličné možnosti zobrazovania, usporiadania prvkov rytmu.

Názov predmetu: maľba

Časový rozsah výučby:	27 hodín
Stupeň štúdia:	druhá časť I. stupňa základného štúdia
Študijné zameranie:	výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	prvý
Stupeň vzdelania:	nižšie sekundárne umelecké vzdeávanie
Forma štúdia:	skupinová , počet žiakov v skupine 6-10
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom maľby je výstavba obrazu z farebných škvŕn a plôch. Maľba nadväzuje na kresliarske motívy, ale žiak sa učí využívať iné výrazové prostriedky a výtvarné formy. Žiaci sa zoznamujú s emotívnym (zážitkovým), dekoratívnym, monumentálnym, vecne popisným, konštruktívnym prístupom k maľbe. Hra s farbami približuje žiakom vlastnosti maliarskych materiálov a nástrojov a podporuje živý maliarsky prednes.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- osvojenie si práce s farbou
- naučiť sa miešať farby
- rozvíjať spontánny detský prejav, manuálnu zručnosť
- rozvíjať fantáziu, predstavivosť
- odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní
- poznávať základné kompozičné vzťahy

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

- individuálny prístup
- pozitívne hodnotenie
- rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
- ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
- brainstorming
- autoevaluácia

Učebné zdroje:

- odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
- internet
- návšteva výstav a iných výtvarných akcií

MALBA, 1. Ročník, II.časti ,I. stupňa základného štúdia

SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti, poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Farba	- nosný výrazový prostriedok maľby - zoznámenie sa s farbami (teória) - miešanie farieb - symbolika farieb	Teplé a studené farby, miešanie pastelových odtieňov, farebná stopa - rôzne nástroje, farebná harmónia, farby ročných období, farby chuti	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Osvojenie si práce s farbou hravou formou, skúšanie, experimentovanie. Podnietiť spontánnosť maliarskeho prejavu u žiakov. Oboznámiť s pôsobením farby.
Škvŕna	- spontánne experimentovanie s farebnou škvrnou - využitie rôznych maliarskych nástrojov (štetec, špachtľa, prsty) na vytvorenie škvrn rôzneho charakteru - pastózna maľba	Vytvorenie abstraktnej, reálnej kompozície, dynamická, pulzujúca škvrna Artikulácia = doplnenie škvrny na čitateľný tvar, Interpretácia – vyhľadanie tvaru v škvŕne	Tempera, vodové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje	Vnímať škvrnu ako nosný prvok podnecujúci obrazotvornosť a jej dotváranie. Vyvolávať asociácie, inšpirovať, vytvárať predstavy.
Línia	- línia ako prvok výstavby obrazu - línia ako nositeľ výrazu - línia ako prejav maliarskeho rukopisu - charakter línií	Vytvorenie lineárneho príbehu, farebné línie tvorené rôznymi maliarskymi nástrojmi (hra), línia ako gesto, horizontálna línia – asociácia pokoja, vertikálna línia – naznačuje pohyb nahor,	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Nácvik zručnosti pri práci s maliarskymi nástrojmi a materiálmi. Viesť žiaka k vizuálnemu zážitku a subjektívnemu pocitu z línie.

		šikmá línia – porušuje rovnováhu		
Tvar	- pravidelné geometrické tvary - nepravidelné tvary - tvar v spojení s farbou a svetlom vytvára dojem priestorovosti - charakter a výraz tvaru	Nepravidelné (prírodné, organické) – pravidelné (geometrické) tvary, otvorené tvary (prierez, vnútro), jednoduché – zložené tvary, abstrakcia, redukcia, štylizácia, reálne zobrazovanie skutočnosti, príbeh	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Rozvoj spontánneho detského výtvarného prejavu, rozvoj manuálnej zručnosti. Podnecovanie fantázie, predstavivosti a výtvarného vnímania.
Plocha	- zobrazenie videného sveta - maľba podľa skutočnosti - maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru	Maľba podľa predlohy, maľba spamäti, rôznorodosť formátu podkladu (zabrániť stereotypu)	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Objavovanie nových možností pri práci s rôznymi formátmi a materiálmi. Odbúranie stereotypu. Naučiť žiaka výtvarne členiť plochu a viesť ho k citu pre vyplnenie a vyváženie formátu.
Priestor	- proporčnosť - farebná perspektíva - vzdialenosť - miešanie farieb	Interiér – exteriér, zátišie, príbeh, Žiak si zobrazovaný priestor prispôsobuje	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Vytvárať návyky pre vnímanie proporcií, pre vnímanie blízkeho a vzdialeného. Podnietiť u žiaka záujem o prostredie,

		vlastnej skúsenosti (podvedomé využívanie psychologického pôsobenia farby).		v ktorom žije (byt, dom, dvor, mesto).
Kompozícia	- vyváženosť, súlad, harmónia maľby - vnímanie vzťahov medzi zobrazenými prvkami	Opakovanie jedného prvku, spojenie dvoch a viacerých príbuzných prvkov, hľadanie tvarových, proporčných kontrastov	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Poznávanie základných kompozičných vzťahov.
Dynamika	- pociťová maľba - expresívny prejav	Asociačné hry, práca na veľké formáty (skupinová práca), ťahy štetcom, valčekom, špachtľou, frkanie farby, maľba rukami, nohami – priamy kontakt s farbou (haptické vnímanie), pastózna maľba	Tempera, akryl, vodové farby, akvarelové farby, pastel, rozličné maliarske nástroje (štetec, špachtľa, valček)	Podporiť spontánny prejav u žiakov, prekonať obavy z veľkého formátu. Získavanie individuálneho vzťahu k farbe.

Názov predmetu: grafika

Časový rozsah výučby:

12hodín

Stupeň štúdia:	druhá časť I. stupňa základného štúdia
Študijné zameranie:	výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	prvý
Stupeň vzdelania:	nižšie sekundárne umelecké vzdeávanie
Forma štúdia:	skupinová , počet žiakov v skupine 6-10
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- rozvoj zručností, technických schopností
- uvedomenie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr, textúr
- rozvoj predstavivosti a fantázie
- objavovanie netradičných grafických techník
- zoznámenie s protografickými postupmi
- pochopenie vybraných kompozičných princípov

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

- individuálny prístup
- pozitívne hodnotenie
- rôznorodosť organizačných foriem (skupinová, individuálna práca)
- ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení
- brainstorming
- autoevaluácia

Učebné zdroje:

- odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
- internet
- návšteva výstav a iných výtvarných akcií
- špecializovaný grafický ateliér
- xerox

GRAFIKA, 1. Ročník, II.časti ,I. stupňa základného štúdia

SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Kontrast plošného tvaru Línia	-definovanie mäkkého a tvrdého tvaru -hľadanie kontrastu v tvaroch línií -charakteristika jednoduchých geometrických útvarov	-možnosti spojenia s abstraktným námetom -hľadanie tvarov v prírodných alebo umelých formách	-orientácia na tie grafické techniky, ktoré umožňujú žiakom fyzicky ľahko tvoriť línie -monotyp -papierotlač (tlač z kartónovej koláže)	Pochopiť a využívať princíp kontrastu pri výstavbe kompozície. Učiť intenzívne vnímať a vyjadrovať interakcie rôznych tvarov.
Svetlo a tieň Plocha	-zachytiť plasticitu skutočných predmetov -definovať kontrast svetla a tieňa -prostredníctvom škály	- zobrazovanie podľa skutočnosti - pri výstavbe zátišia orientácia na jasne definované plastické formy - nasvietenie	- suchá ihla - sadroryt - linoryt	Učiť vnímať tvary predmetov prostredníctvom svetla a tieňa. Navádzať k hlbšiemu vnímaniu tvarov pri výtvarnej analýze a syntéze. Osvojovať úkony

	tmavých a svetlých plôch a grafickej štruktúry učiť vyjadrovať svetelnú hodnotu plochy			rytia a ručného otláčania.
Abstrahovanie Línia	- pochopiť proces abstrahovania - naučiť analyzovať základné proporcie a tvary a odlíšiť ich od detailov - cieľavedome využívať proces geometrizácie - poznávať základné plošné a geometrické útvary	- svet prírody a svet človeka nám poskytujú širokú škálu možností pri konkretizácii tém	- tlač z kartónovej koláže priamo navádza ku zjednodušovaniu foriem - možnosti využiť aj iné grafické postupy	Poznávať základné geometrické útvary a ich začlenenie do slovníka a predstáv dieťaťa. Učiť chápať proces abstrahovania a podnietiť jeho aktívne využitie.
Hry s písmom	- proporcie písmen - grafická svetelnosť textu - niektoré zo základných typov písma + ukážky	- iniciály, monogramy - plocha štrukturovaná textom - obrázkov z písmen - tajná šifra	- linoryt - tlač z koláže - monotyp (možnosť využitia pečiatok a tlačiarňičky)	Poznávanie výtvarných aspektov písma a textu. Nabádať k tvorivému a netradičnému narábaniu s písmenami.

Časový rozsah výučby:	12 hodín
Stupeň štúdia:	druhá časť I. stupňa základného štúdia
Študijné zameranie:	výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova
Ročník, v ktorom sa vyučuje:	prvý
Stupeň vzdelania:	nižšie sekundárne umelecké vzdeávanie
Forma štúdia:	skupinová , počet žiakov v skupine 6-10
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerné vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby.

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Žiaci sa zoznamujú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekoru. Postupne sa učia podriaďovať výtvarné myslenie voľbe štylizáčného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania
- poznávanie a vytváranie rôznych tvarov
- osvojovanie si práce v základných technikách priestorovej tvorby, nadobúdanie zručnosti manipulácie s nástrojmi
- získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky), poznávanie princípov výstavby kompozície
- haptické prežívanie tvarov
- využívanie netradičných materiálov – redefinovanie
- naučiť vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu
- osvojiť si a využívať výtvarné prvky
- štrukturálne radiť dané elementy a stavať ich do nových súvislostí
- poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti

Výchovné a vzdelávacie stratégie

- individuálny prístup
- rôznorodosť organizačných foriem (skupinová a individuálna práca)
- skupinové hodnotenie
- pozitívny charakter hodnotenia a motivácie
- brainstorming
- autoevalácia
- motivácia prostredníctvom dejín umenia, návštevy múzeí a galérií
- pozitívne hodnotenie
- ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení

Učebné zdroje:

- odborná literatúra
- vzdelávacie semináre
- detská literatúra
- výtvarné výstavy a akcie
- ateliér a vybavenie

MODELOVANIE 1. Ročník, II.časti ,I. stupňa základného štúdia

SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Proporcie v zobrazovaní videného	- vzťahy tvarov a veľkosti základných častí zobrazovaného predmetu - profil - viacpohľadovosť	- modelovanie prírodných a umelých foriem - zväčšovanie, zmenšovanie - dotváranie - štruktúry,	- hlina - iné modelovacie hmoty	Učiť schopnosti analyzovať predmet Chápať podstatné v jeho skladbe. Rozvoj tvorivosti pri dotváraní rôznych faktúr.

	- preklápanie	faktúry		Získavanie zručnosti pri modelovaní z ruky.
Rovnováha a nerovnováha v abstraktnom objekte	- úlohou je hľadanie a pochopenie rovnováhy a nerovnováhy hmôt v objekte v súlade so zadanou témou - charakteristika geometrického ťažiska	- vyjadrenie abstraktných pojmov - transpozícia princípov prírody - fantastično - hudba	- stavebnice - papier - polotovary - kartón, krabice - fľaše	Rozvíjať kombinačné schopnosti žiakov. Pochopiť princíp rovnováhy a nerovnováhy. Vnímať objekt ako skladbu hmôt a jeho častí.
Rytmus	- opakovanie hmôt a tvarovanie - modelovanie - tvarovanie - land art - koláž, asambláž - tkanie, pletenie, viazanie ...	- svet prírody - šperk - architektúra - hudba - abstraktné námety	- hlina - polotovary - prírodniny - textil - iné materiály ..	Pochopiť a prakticky použiť rytmus. Budovať estetické vedomie na základe racionálneho poznania kompozičných princípov. Žiak je schopný identifikovať rytmus vo svojom okolí.
Reliéf	- cieľavedomé vytváranie trojrozmerného obrazu, kde tretí rozmer redukuje - vytváranie priestoru radením za seba	- naratívne témy - zobrazovanie podľa skutočnosti - modelovanie z predstáv a pamäti	- hlina - plastelína - iné modelovacie hmoty - reliéf z papiera alebo papieroviny	Pochopiť tvorbu ilúzie priestoru redukciou tretieho rozmeru a radením za seba.
Hľadanie výrazu figurálneho	- motivovaný žiak spontánne a expresívne tvorí	- naratívne témy s využitím figúry	- socha, reliéf, modelovacie hmoty, papier,	Objavovanie možností expresívneho

námetu	na zadanú tému - proporčnými vzťahmi zadá výraz detskej plastike - možnosť využitia akéhokoľvek kompozičného princípu	- hlava, karikatúra, portrét - zvieratko, metamorfózy ... - svet fantázie	sadra...	výrazu. Podnecovanie tvorivosti a fantázie žiakov. Rozvoj zručností pri manipulácii s materiálmi.
Štruktúry Textúry	- komponovanie materiálov rôznych štruktúr do koláži - možnosť využiť rôzne princípy výstavby kompozície s ohľadom na tému - možnosť využitia tretieho rozmeru a vrstvenia	- vyjadrenie abstraktných pojmov	- koláž - papier, textil, koža, prírodniny, fólie, špagát, dýhy a iné ...	Rozvoj kombinačných a tvorivých schopností žiakov. Haptický zážitok Odtabuizovanie primárnych funkcií materiálov, redefinovanie.
Konštrukcia	- konštruovanie prvkov skeletu a ich spájanie do celku - stabil, mobil - problematika ťažiska a vyváženia - prehľadnosť foriem	- široký okruh námetov nachádzame v živej prírode, architektúre, dizajne, výtvarnom umení ...	- materiály lineárneho charakteru a spojovací materiál - drôt, pletivo, prútie, špagát, lepidlá, klinec, dosky, špajdlíky ...	Pochopiť význam funkcie skeletu a jeho nosných aj nesených častí. Tvorivé využitie týchto poznatkov. Uvedomiť si vnútorný a vonkajší priestor sochy či objektu. Chápať konštrukcie vecí vo svojom okolí.
Výtvarné a priestorové	- komponovanie prvkov do	- využívanie rôznorodých	- rôzne prostredia (exteriér, interiér)	Zážitok z komponovania

etudy	zložitejších priestorových vzťahov - zbierky predmetov - prežívanie seba ako súčasti výtvarného diela - skupinová práca	námetov pri komponovaní stavebníc a predmetov do daného priestoru - jednoduchá forma land artu, happeningu - enviroment - fotografia, video záznam	- prírodniny, zbierky materiálov, netradičné a odpadové materiály	prvkov. Rozvíjanie spolupráce a spolu prežívania pri tvorivej hre. Schopnosť vnímať seba ako súčasť prostredia.
--------------	--	---	---	---

Názov predmetu: Priestorové vytváranie

Časový rozsah výučby: 18 hodín

Stupeň štúdia: druhá časť I. stupňa základného štúdia

Študijné zameranie: výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova

Ročník, v ktorom sa vyučuje: prvý

Stupeň vzdelania: nižšie sekundárne umelecké vzdeávanie

Forma štúdia: skupinová , počet žiakov v skupine 6-10

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

PRIESTOROVÉ VYTVÁRANIE 1. Ročník, II.časti ,I. stupňa základného štúdia SZUŠ Ružová dolina 29, Bratislava

				Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie
Plocha Abstrakcia	Hľadanie princípov abstrakcie Abstrahovanie tvaru Gesto Výtvarné vyjadrenie na ploche	Výtvarné hry Impulzy z iných druhov umenia – výtvarné reakcie na hudbu, mimiku, gesto slovo, pohyb, tanec.. vôňu, zvuk, chuť...	Farebné plochy zo starých výtvarných prác (malieb), koláž, maľba, výtvarné reakcie na hudbu, emócie, pohyb a pod.	Pochopiť nepredmetné zobrazenie, vzťah predmetného a abstrakcie Analyzovať princíp abstrakcie – výtvarné riešenia Narušiť stereotyp vnímania „abstrakcia je zobrazené nič“ „abstrakcia nezobrazuje realitu, predmetnú skutočnosť“ Rozvíjať výtvarné vyjadrovanie

Názov predmetu: dejiny výtvarného umenia a kultúry

Časový rozsah výučby:

doplňujúce

Stupeň štúdia:

druhá časť I. stupňa základného štúdia

Študijné zameranie:

výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova

Ročník, v ktorom sa vyučuje: prvý

Stupeň vzdelania:	nižšie sekundárne umelecké vzdeávanie
Forma štúdia:	skupinová , počet žiakov v skupine 6-10
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú v učebných osnovách dvojité funkciu. Sú v prvom rade oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako vyvíjajúcim sa živým „organizmom“ ako človek sám.

V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- poznávať, porovnávať, inšpirovať
- získať vzťah k dejinám kultúry
- uvedomovať si odkazy dejín umenia
- vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo posúvať do vlastných výtvarných činností
- za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru)

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

- zážitková forma vyučovania (pátranie, výskum)
- projektové vyučovanie
- individuálny prístup, pozitívne hodnotenie
- ukážky umeleckých diel, rozhovory o umení, animácie výtvarných diel

Učebné zdroje:

- odborná literatúra a detská literatúra (školská knižnica)
- internet
- návšteva výstav a iných výtvarných akcií

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA, 1. Ročník, II.časť ,I. stupňa základného štúdia ,SZUŠ

Ružová dolina 29, Bratislava

Výtvarný problém	Úloha/opis problému	Námetové možnosti poznámky a ukážky	Technické možnosti	Edukačný cieľ
Poznávanie	Zoznamovanie sa s dejinami výtvarného umenia na základe štúdia vybraného motívu	Námet: štúdium parciálneho motívu v rôznych obdobiach vo vzťahu k inému výtvarnému druhu (kresba, plastika...)	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky)	Opakované stretnutie s históriou kultúry, základné oboznámenie s dejinami výtvarného umenia, chápanie časovej osi, postupnosti, nadväznosti
Porovnávanie	Porovnávanie, pátranie po rozdieloch a podobnostiach vo výtvarných dielach na základe štúdia vybraného motívu	Námet: kanón krásy, proporcie, mierka, zdobnosť, abstrakcia	Odborná literatúra, skice (výtvarné poznámky, internet)	Základné oboznámenie s postupnosťou (a možno i cyklickým princípom) dejín umenia, chápanie základných charakteristík na základe pátrania po rozdieloch a zhodách
Inšpirácia	Inšpirácia, výtvarný posun na základe štúdia vybraného motívu z dejín	Námet: inšpirácia historickým námetom, výtvarný posun do vlastnej	Odborná literatúra, skice, papierové priestorové objekty, maľba,	Chápanie dejín výtvarného umenia ako otvoreného systému, ktorý

	výtvarného umenia	interpretácie – parafráza umeleckého diela, animácia, reінstalácia a pod.	modelovanie, fotodokument a iné	ponúka materiál na skúmanie, poznávanie, ale hlavne je východiskom pre nové originálne výtvarné riešenia (je inšpiráciou, impulzom k tvorivosti)
--	-------------------	---	---------------------------------	--

Výkonový štandard:

Kognitívna oblasť:

- žiak pozná vlastnosti a možnosti využívania grafických nástrojov a materiálov (rydlá, valčeky, matrice, tlačiarenské fary, lis),
- žiak volí primerane veku motívy na vyjadrenie zadaných námetov,
- žiak preukazuje znalosť o základných technických formách prerývania grafickej matrice

Psychomotorická oblasť:

- žiak tvorí formou línií, štruktúr a textúr plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy a videnej skutočnosti,
- žiak zvládne základné narábanie s rôznymi ryteckými nástrojmi,
- žiak samostatne zvládne jednoduché techniky odtlačania

Afektívna oblasť:

- žiak experimentuje s tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- žiak preberá zodpovednosť za svoje konanie.

Kľúčové kompetencie vychádzajúce z príslušného ISCEDu:

- **sociálno-komunikačné spôsobilosti** – sprostredkovať informácie o grafických technikách vhodným spôsobom (hovoreným slovom, textom, videom) tak, aby každý porozumel,
- **spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia** – používať, objavovať a systematizovať poznatky pri štúdiu grafických techník,

- **spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie** – sprostredkovať žiakom informácie o grafike prostredníctvom internetu, dataprojektora,
- **spôsobilosť učiť sa učiť sa** – uplatniť základy rôznych techník učenia sa, hodnotiť svoj pokrok pri práci s grafickými technikami,
- **spôsobilosť riešiť problémy** – aplikovať a hodnotiť získané informácie o grafike, spracovať ich a využiť vo svojom učení,
- **osobné, sociálne a občianske spôsobilosti** – kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania) pri práci s grafickým lisom a vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- **spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry** – dokázať sa vyjadrovať prostredníctvom grafickej tvorby, rozvíjať schopnosť graficky tvoriť, pomenúvať druhy grafického umenia, uvedomovať si význam umenia.

Metóda výchovného pôsobenia – aby obsah predmetu, ktorý sa realizuje v dialektickej jednote praktickej a teoretickej zložky s výtvarnými činnosťami a percepciou umeleckých diel, prispel aj na formovanie vôľových, morálnych, pracovných vlastností, postojov, nevyhnutných pre harmonický rozvoj žiaka.

Metóda spájania teórie s praxou – aby sme pri osvojovaní teoretických poznatkov vychádzali z praxe, z empirie, z aktívnych výtvarných činností. Aby sme teoretické poznatky, napr. o zobrazovacích princípoch, o jednotlivých výtvarných druhoch, o výtvarných technikách, materiáloch, spájali s praktickou činnosťou s kreslením, maľovaním, konštruovaním,...

Metóda individuálneho prístupu – vyžaduje, aby učiteľ rešpektoval individuálne osobitosti žiaka. Vo výtvarných činnostiach treba pristupovať k žiakom diferencovane, so zreteľom na výtvarnú typológiu, vek, osobné záujmy a schopnosti. Aby sa rozvíjali kladné stránky, potláčali, či postupne likvidovali negatívne vlastnosti.

Metóda názornosti – aby sme sprístupňovanie a osvojovanie poznatkov o prírode, o človeku a spoločnosti uskutočňovali bezprostredným vnímaním objektov, priamym stykom s vecami a javmi alebo prostredníctvom ich zobrazenia. Názor pôsobí motivačne, vzbudzuje záujem žiakov, znásobuje pozornosť, oživuje vyučovací proces, vedie k samostatnosti, aktivite.

Metóda uvedomelosti a aktivity – pod uvedomelosťou rozumieme kladný a aktívny vzťah žiaka k práci, k učeniu. Aby prístup žiakov k osvojovaniu a poznávaniu výtvarného umenia, výtvarných techník, teórie umenia bol čo najsvedomitejší, zodpovedný, aby sa žiak s týmito úlohami stotožnil.

Aktivita vo vyučovacom procese je nielen samotná praktická výtvarná činnosť žiakov, prejavujúca sa navonok manuálnou prácou, ale aj aktívna účasť ostatných zložiek osobnosti žiaka, intelektu, citu a vôle.

Metóda primeranosti – stanovuje, aby vyučovanie svojim obsahom a vyučovacími prostriedkami bolo primerané biologicko-psychologickým osobitostiam detí. Metóda sústavnosti a postupnosti – vo výtvarnej výchove vyžaduje, aby sme plnenie výchovno-vzdelávacích úloh uskutočňovali v účelnom systéme a postupnosti.

Metóda trvácnosti – vyžaduje si osvojiť poznatky a výtvarné zručnosti tak, aby sa stali pevnými, aby vytvárali trvalý vedomostný fond žiaka, ktoré možno v praxi tvorivo uplatniť a na ktorých základe možno budovať novšie poznatky.

Metóda vedeckosti – nielen približovať obsah predmetu na základe najnovších vedeckých poznatkov, ale musí žiakom vysvetliť a veku primerane vedecky zdôvodniť všetky informácie.

Prierezové témy pre 1. ročník ,II.stupňa, Základná téma pre VO SZUŠ Ružová dolina 29,BA

Dejiny výtvarného umenia a kultúry

Sekundárne prierezové témy:

1. Príroda
2. Človek
3. Vzťahy
4. Fantázia
5. Výtvarné umenie
6. Umelý svet
7. Vesmír

1. Príroda

- A) svet rastlín
- B) svet zvierat
- C) svet planéty Zem

Inšpiratívne témy

- ako rastie semienko
- kytica
- pieseň stromu
- tajný život lúky
- tajomná záhrada
- čo je v strome schované
- rozprávkový les
- list pod mikroskopom
- kvety v obrazoch umelcov
- rastliny použité v dávnych ornamentoch
- o čom som sa rozprával so stromom
- strom v biblii
- bludisko zárezov a plôch (kôra)
- land art
- priateľ z lesa
- rozmanitosť zvieracej kože s stôp
- môj domáci miláčik
- dinosaury
- zvieratková príšerka
- príbeh chrobáka (motýľ, mravec ...)
- Duša Gaie
- Je Gaia živá?
- živly
- katastrofy

2. Človek

- „Moje telo“
- Moje odtlačky prstov
- Moje kroky zanechávajú stopy
- Môj tieň
- Vzor z časti môjho tela
- Ako funguje ucho
- Postava z rozprávkovej ríše (Gulliverové cesty)
- Labyrint môjho tela
- Pocity a nálady
- Ja a práca
- Čím živím svoje telo
- Vzhľad človeka v dejinách výtvarného umenia
- Akt (pohľad na nahé ľudské telo z dejín umenia)
- Tematické práce z akejkoľvek oblasti ľudského života (v manéži, cirkus, na trhu, škola, na ihrisku ...)
- Človek a cestovanie
- Portrét (portrétné umenie v dejinách umenia)
- Ako si zdobím telo (oblečenie šperk, účesy)
- Masky – divadlo
- Moja rodina

3. Vzťahy

- ja a ja
- ja a oni
- moja rodina
- ja a ty
- my a vy
- môj imaginárny priateľ
- emócie – hnev, strach, radosť, smútok

4. Fantázia

- svet vytvorený človekom
- svet v našej hlave
- kontrast mikrokozmu a makrokozmu
- tajné mapy
- imaginárna krajina (surrealizmus)
- moje sny
- bájne bytosti
- inšpirácia Zemanovými filmami
- z rozprávky do rozprávky
- príšery a strašidlá
- ilúzia (jaskyňa, pivnica, nebo – peklo, zrúcanina hradu)
- putovanie časom (stroj času)

5. Výtvarné umenie

- reprodukcia umeleckého diela
- parafráza umeleckého diela
- ilustrácia rozprávky
- inšpirácia výtvarnými obdobiami a smermi
- architektúra – kombinácia stavebných slohov
- odievanie človeka v dejinách výtvarného umenia
- štúdie ľudského tela podľa umenia
- báje a povesti Slovanov
- inšpirácie ľudovou kultúrou
- grécka a rímska mytológia

6. Umelý svet

- lietanie – Ikaros – vzducholod'
- roboty

- pohľad do rádia
- pohľad do počítača
- pohľad do grafického listu
- stroje sa zbláznili
- mlynček na rozprávky
- tkaniny pod mikroskopom
- elektronická komunikácia
- recyklácia (čo s odpadkami)
- moji počítačoví priatelia
- svet internetu

7. Vesmír

- list do vesmíru a čakanie odpovede
- návšteva mimozemšťanov
- mikrokozmos v makrokozme
- veľký tresk
- let vesmírom
- vesmírna loď
- život hviezdy